

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 26 d'agost de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

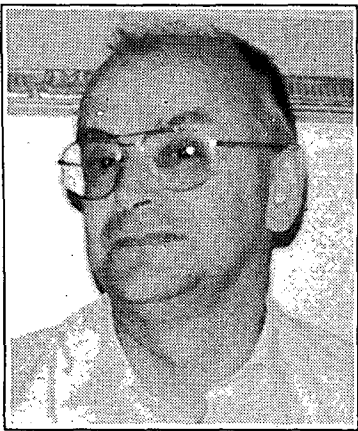
Director: Manuel Valls i Serra

Any XIV - Núm. 727 175 ptes.

Frans Bouwen, «pare blanc»

i expert en ecumenisme

«El papa Joan XXIII digué que «Déu no ens manarà que estiguem units, sinó que treballem tots plegats per la unitat». Això és important, la qüestió primordial. La unió perfecta, total, s'assolirà en el futur, quan arribi el Regne de Déu. Aquest serà el gran moment de la unitat dels cristians. Hem de treballar per tal d'oferir davant el món un testimoniatge unificat i comú de la fe cristiana.»

Entrevista a pàg. 10

AVUI: ESPECIAL

VILA FRANCA DEL PENEDÈS

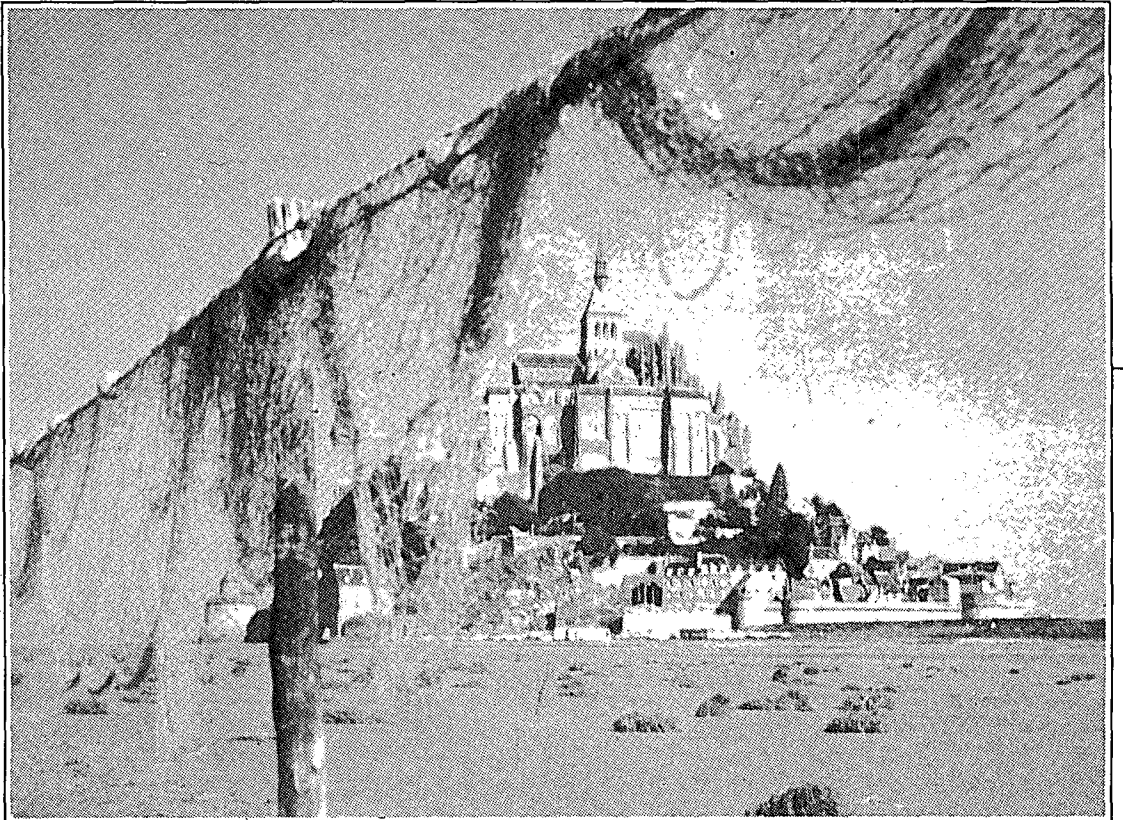
Manuel Cervera, vilafranquí

i expert en cant coral

«Si com va dir Blaise Pascal: «mai l'home no és tan gran com quan flecta els genolls per adorar Déu», també es podria dir que el cant mai no té tanta transcendència com quan es dirigeix en acte de penediment, de glòria, d'agraïment, de súplica davant Déu. Així les nostres assemblees dominicals haurien de tenir com una part molt i molt important l'execució d'uns cants adequats a la festivitat del dia, plens d'unció i d'entusiasme.»

Entrevista a pàg. 22

Un testimoni de l'Europa benedictina

Gent de Déu a Mont-Saint-Michel

El vent, la pedra i les marees configuren aquest illot granític de la costa de l'Atlàntic—entre Bretanya i Normandia—, on perdura el «prega i treballa» de sant Benet, així com el corrent de pelegrins i de curiosos pel miracle de l'Arcàngel.

Reportatge a les pàgs. centrals

LLINDAR

El propassat 25 de juliol es complí el vint-i-cincè aniversari de l'encíclica «Humanae Vitae» sobre la qual, per cert, els bisbes espanyols ens van oferir, pel novembre, una interessant reflexió doctrinal i pastoral. Aquests dies m'he rellegit el text de la HV en l'excel·lent traducció que aleshores Maria Martinell féu per a l'editorial Estela. Quan Pau VI publicà la HV era plenament conscient de la possibilitat d'una oposició i així ho expressà en el n. 18: «És previsible que no tothom acceptarà fàcilment aquest ensenyament: són massa les veus —amplificades pels moderns mitjans de propaganda— que s'oposen a la de l'Església». La HV ensenyà que els anticonceptius artificials fan oblidar que l'home «no és amo de les fonts de la vida, sinó més aviat ministre dels designis establerts pel Creador». Per tant, «L'home no té damunt el seu cos en general un poder il·limitat, tampoc no el té damunt les seves facultats de generació, ordenades intrínsecament a suscitar la vida, de la qual Déu és el principi» (n. 13). La publicació de la HV coincidí just amb l'època en què esclatà la revolució sexual i hom admira avui la llibertat i la

Vint-i-cinc anys d'una encíclica profètica

fermesa del papa Pau de no plegar-se a uns plantejaments ideològics que contradiuen aspectes tan essencials de la visió cristiana de la vida. Sense entendre aquell «humanisme integral» tan estimat per Pau VI i tan en sintonia amb el concepte cristià de persona és molt difícil comprendre el posicionament de l'encíclica, en la qual aquell gran papa ens presentà l'amor conjugal dins una visió integral en la qual cos i esperit no han d'anar dividits: la donació dels cossos, projectada en la transcendència, demana un amor total, exclusiu i fecund. Adhuc l'acte sexual, expressió plena de l'amor dels esposos, comparteix aquesta integralitat, en la qual l'aspecte unitiu i procreatiu coexisteixen i depenen, com ens explica la biologia,

l'un de l'altre. La separació radical d'aquests dos aspectes és una violència envers la persona i una divisió de conseqüències tremendament negatives. La banalització de la sexualitat potser és la més degradant. ¿Per què el conjunt de la doctrina de l'HV no ha calat com calia? D'una banda, potser perquè l'Església mateixa no ha encertat sempre el llenguatge i la pedagogia pel que fa a la transmissió d'aquesta doctrina i això ha fet que sovint sols s'entengui com una «prohibició», desconeixent-ne el seu significat profund. De l'altra, perquè no es pot amagar el fet dolorós de tantes parelles cristianes de bona voluntat que es troben davant l'angoixa i la dificultat d'haver de conciliar l'exercici d'una sexualitat conjugal que vol ser veritable expressió d'amor, amb l'exigència d'una paternitat realment responsable. Finalment, ¿què dir de la influència de la poderosíssima indústria dels anticonceptius que —ignorant el perfeccionament que han assolit alguns dels mètodes de regulació natural de la fertilitat— ha inoculat, a través dels mitjans de comunicació, una mentalitat avinent amb els seus interessos?

Manuel Valls i Serra, director

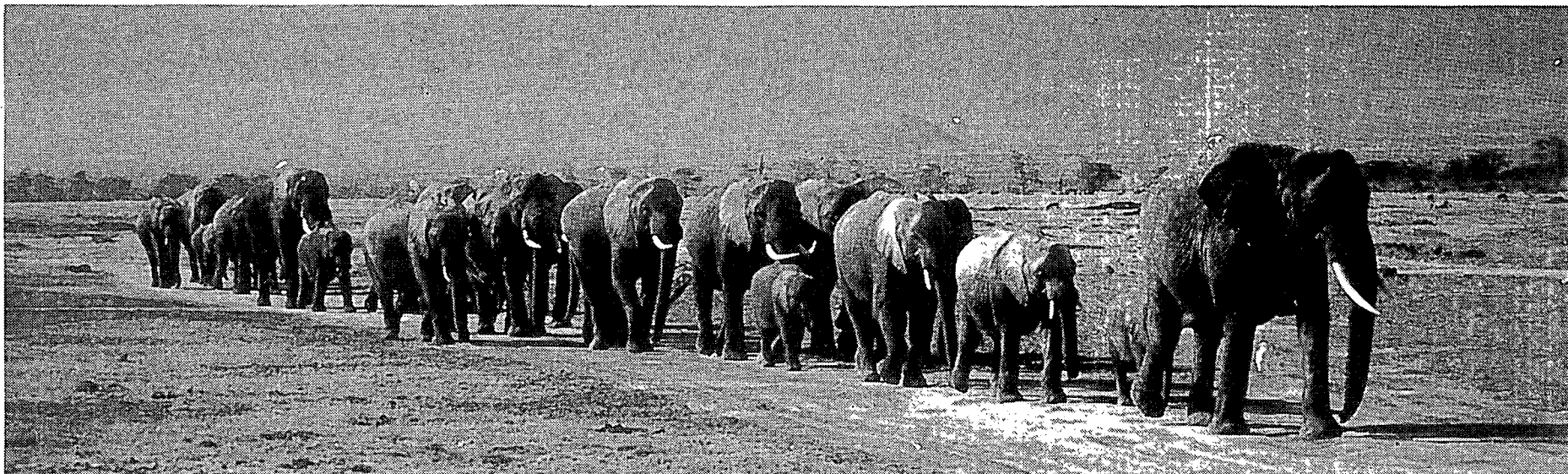
VIATGE A

Del 21 de novembre al 4 de desembre

VIATGE A LES MISSIONS D'ÀFRICA

KENYA i TANZÀNIA

(països equatorials de la costa de l'oceà Índic)

visites a Kenya (la terra dels bantús)

—**NAIROBI**: capital de Kenya (1.670 m), porta d'accés a una gran i variada aventura

—**NAKURU**: el «llac rosat», amb milions de flamencs i d'altres ocells

—**NAIVASHA**: llac alcalí, a la fossa del Rift Valley

—**MASAI MARA**: una reserva immensa de cebres i de nyus; també hi viuen lleons, búfals, rinoceronts, elefants, lleopards...

apagat del Kilimanjaro (5.895 m)

—**NGORONGORO**: la «gran caldera» (cràter de 20 km de diàmetre) i la seva fauna

—**MANYARA**: llac on es troben una gran varietat d'ànecs i pelicans i elefants, i els lleons grimpadors

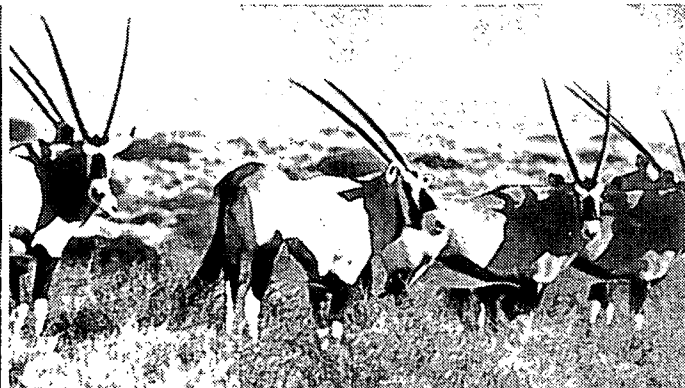
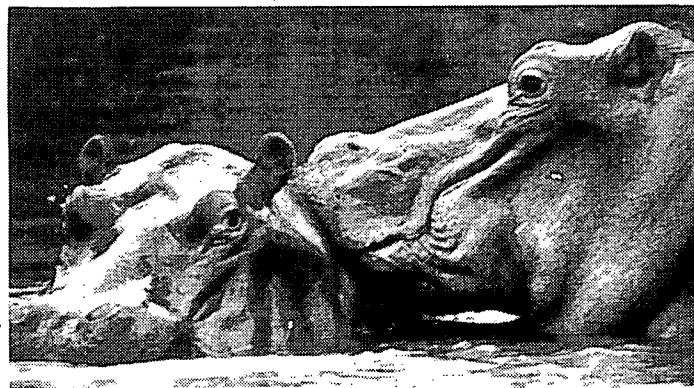
Missions previstes de visitar:

Nairobi - Narok - Pow - Arusha - USA River - Karatu - Mto-wa-mbu

visites a Tanzània (un passadís històric)

—**ARUSHA**: ciutat a mig camí entre el Cap i el Caire; parc nacional amb el volcà

Combinat amb **safaris de gran turisme**

AVÍS:

Les dependències de l'associació d'AMICS, a plaça d'Urquinaona restaran tancades per **VACANCES** durant tot el mes d'**AGOST**

Assistència tècnica Ultramar Express

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

Aquest és un estiu especial. Sota l'ambient de vacances i de dispersió, propi de la temporada, portem el neguit d'una crisi que ens és recordada continuament. La temença de perdre en el futur immediat el lloc de treball o de no poder mantenir el negoci o l'empresa, inquieta avui moltes persones. Altres ja han passat o estan passant per aquest tràngol...

El govern de l'Estat anuncia mesures amb vista a la superació de la crisi, difícils d'assumir pels sectors econòmicament més febles. No és fàcil avaluar l'encert d'aquestes mesures, potser tardanes després d'uns anys viscuts amb una eufòria que ara ens resulta ben poc comprensible. En qualsevol cas, és indubtable que cal reaccionar i que tots els ciutadans hem d'estar disposats a contribuir al bé comú del país. Pertoca, però, als poders públics, sobretot en moments crítics com aquest, garantir que «l'economia de mercat, no

Responsabilitat de tots davant la crisi

es desenvolupi enmig d'un buit institucional, jurídic i polític» (Centesimus annus, 48) «L'Estat no podria assegurar directament el dret a un lloc de treball de tots els ciutadans, sense estructurar rigidament tota la vida econòmica i sufocar la lliure iniciativa dels individus. Però això no significa que l'Estat no tingui cap competència en aquest àmbit, com afirmar els qui propugnen l'absència de regles en l'esfera econòmica. És més, l'Estat té el deure de secundar l'activitat de les empreses, creant condicions que assegurin oportunitats de treball, estimulant-la on sigui insuficient o sostenint-la en moments de crisi.» (ibidem) Avui que la preocupació de crear riquesa propicia una onada de liberalisme econòmic que podria excedir-se, en detriment de la justícia social, cal que l'Estat compleixi aquesta missió equilibradora, equidistant de l'absorció de la societat i de la inhibició.

També els sindicats han d'exercir amb responsabilitat la seva funció, en temps de crisi més que mai. «La doctrina social catòlica no considera els sindicats únicament com el reflex de l'estructura de la societat en classes ni com l'exponent de la lluita de classes que governés inevitablement la vida social. El que sí que són és un *exponent de la lluita per la justícia social*... Això no obstant, aquesta *lluita* s'ha de veure com una dedicació normal a favor del bé just. (Laborem exercens, 20). Precisament aquesta prioritització del *bé just* els ha d'apartar de tendències partidistes. «Les exigències sindicals no poden transformar-se en una mena d'*egoisme de grup o de classe*, per més que puguin tendir a corregir i hagin de fer-ho —de cara al bé comú de la societat— tot allò que és defectuós en el sistema de propietat dels mitjans de producció...» (ibidem) També han de recordar, de cara a aquesta mateixa ubicació de les seves accions en la perspectiva del bé comú, que «els sindicats no tenen el caràcter de partits polítics que lluiten per assolir el poder, i ni tan sols no haurien de ser sotmesos a les decisions dels partits polítics o bé tenir amb ells vincles gaire estrets». (ibidem)

I tots els ciutadans, també —o encara més— aquells que se sentin menys directament afectats per la situació actual, hem d'afinar, en aquests moments, el nostre sentit de la responsabilitat social. Més que mai hem de defugir tot allò que, ni que sigui en petit, porti el senyal de la corrupció. Només amb persones honestes és possible de construir una societat honesta. I juntament amb l'honradesa, ens cal, encara, un escriu d'austeritat i de solidaritat.

En l'atmosfera carregada d'aquest Occident esgotat se sent la veu del jove, una veu tènue, lapidada per l'estrepitós soroll de les metròpolis postindustrials, una veu que es resisteix a morir. La ment del jove palpita, divaga, subsisteix en el filat de l'existència, roman inestable en la suau frontera que separa l'ordre del desordre, el regne d'Apol·lo de la barbàrie incontrolada de Dionís. En aquest món limítrof, acalorat, ple de passió, de temor i d'esperança, el jove fluctua buscant una sortida, un cap per lligar. ¿Cal un lloc per a Déu en aquest univers de sensacions, en aquest concentrat de desitjos i projectes de futur? ¿Cal un espai pel que és diví?

Aquesta qüestió ens impulsa a interposar-nos en aquest microcosmos opac a la llum de la sociologia i de la psicologia. Les generalitzacions teòriques, l'escala inductiva i els mètodes estadístics fracassen davant el repte que ens proposem indagar. Cada noi és un món, un univers ple d'experiències, de sentiments, una ferradura llançada al cel.

Malgrat el silenci teològic que respira el nostre món, sonen veus, veus joves que ens parlen de Déu. Són veus polifòniques, veus de to i ritme molt variat, veus dissonants que flueixen de l'entranya del jo. Algunes veus sonen des de la rancúnia, des de la marginació i l'odi social; unes altres veus sonen des de l'alegria i la joia de viure, unes altres en canvi, transmeten amargor, incomprensió; n'hi ha que espurnegen a l'aire com les

estrelles en la nit però s'apaguen ràpidament. Se sent també un murmur anònim, llunyà, incolor, una gran massa de fonemes a l'uníson que expressen el tòpic i la moda.

Hi ha veus que ens parlen d'un Déu bo, sant, d'un Déu que perdona, que estima desinteressadament, d'un Déu que s'ha fet carn per amor a la humanitat. Unes altres veus ens parlen d'un Déu fustigador, jutge sublim, d'un Déu sense pietat que condemna eternament i reprimeix l'instint de vida del noi i l'esclavitz a la beateria i als costums sans.

Unes altres veus s'enfronten a Déu i li demanen explicacions. Hereves de Job aquestes veus reclamen justícia, exigeixen coherència, supliquen el favor de Déu. Són veus que sonen des de la incomprensió, des de la blasfèmia i l'abús. Sona també la veu dels joves pobres, marginats, presidiaris, dels sense esperança. Aquesta veu circula pels cinturons urbans, per les

zones degradades de les nostres ciutats supermodernes. Aquesta veu que creua els barris suburbials és una veu fastiguejada de tot i de tothom. És una veu de to cansat, indiferent a Déu.

Hi ha algunes veus que s'apagaren en la infància. Déu per alguns joves és el record d'aquesta edat passada de moda, es el souvenir mental dels diumenges, de la família reunida entorn de la taula, de la

Llunyania de Déu

■ Francesc Torralba Roselló

catequesi dels dimecres, és el sentinella de la infantesa.

Els joves parlen poc de Déu. Les seves paraules, poques i breus, manifesten la imatge d'un Déu dèbil (postmodern), envellit, d'un Déu cansat que parla a cau d'orella paraules d'amor. Aquest Déu de la foscor, ocult entre els records de la infantesa, treu el cap

per darrera la cortina de fum i els focus intermitents de les festes. És un Déu fugisser, acomplexat, afònic, un Déu minúscul que aflora a la superfície en el moment menys pensat.

L'amnèsia teològica guanya terreny en la nostra societat i són moltes les veus que en més proporció queden hermètiques davant el misteri de Déu.

L'amnèsia teològica guanya terreny en la nostra societat i són moltes les veus que en més proporció queden hermètiques davant el misteri de Déu. L'oblit de Déu, íntimament unit a l'oblit de l'ésser, s'expandeix i es contagia com un virus.

L'oblit de Déu, íntimament unit a l'oblit de l'ésser, s'expandeix i es contagia com un virus.

Però Déu hi és, lluny. En aquests nius de ciment que anomenem ciutats, en aquestes clavegueres plenes d'alcohol, de rialles i de plors, on els joves alternen, en aquests aeroports de disseny industrial, despatx provisional de tants «yuppies», en aquests autobusos plens de brutícia i de suor, camp de cultiu de delinqüents menors, la veu de Déu continua fent-se sentir sense arrossegar-se per la inèrcia dels temps.

Déu hi és, en letargia, present en l'absència, creixent lentament en l'univers espiritual del noi, encarnat en l'oblit, penjat d'un apèndix de la memòria. Déu subsisteix, malgrat tot, en la ment del jove, i des de la llunyania, des dels esculls de la subjectivitat continua interpel·lant-lo, continua estimant-lo radicalment.

■ Francesc Torralba Roselló, és doctor en Filosofia i Lletres i teòleg

RESPIR

Una mica massa fort!

M'hi he pensat molt, abans d'escriure aquest respir; o, per ser més exacte, abans de copiar les frases que el componen; he tardat a decidir-m'hi, perquè no voldria molestar ni comprometre ningú. Si, al final, he optat per fer-ho és perquè estic convençut que de tota interpel·lació hom pot treure profit i per la veritat que hi ha en aquella dita popular: quan cou, cura. I com que algunes d'aquestes frases couran a més d'un, vés a saber! La primera de les tres frases qualifica alguns moviments eclesials de *guarderies d'adults*. Déu n'hi do! La segona se les heu amb alguns teòlegs, dels quals diu que, més que teòlegs, són turistes de la xerrameca. La tercera fa referència a un llibre recent, del qual diu: «és una obra que no faria mal a certs teòlegs «plom», a certs predicadors sense llenguatge comunicatiu, a certs xerraires del sagrat.» ¿Sabeu què penso? Que cadascú aplicara les frases a objectes diversos..., i tots contents!

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josepina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmàj; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Garrissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munne; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puntí; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronai, TARRAGONA; Norbert Miradé, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. **Compaginació:** Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2º.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressió: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.

□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Els neo-catecumenals: un «nou moviment» (II)

Els valors

■ J. Carrera Planas

El papa Joan Pau II, en la seva carta a mons. Josep Cordes, vice-president del Consell Pontifici per als Laics, del 30 d'agost de 1990, diu: «Entre les realitats suscitées per l'Esperit en els nostres dies, hi figuren les Comunitats Neo-catecumenals, iniciades pel senyor Kiko Argüello i la senyora Carmen Hernández (Madrid, Espanya), l'eficàcia de les quals per a la renovació de la vida cristiana ja era saludada pel meu predecessor Pau VI com un fruit del Concili...». «...Aquestes comunitats fan visible a les parròquies el signe de l'Església missionera, i s'esforcen per obrir el camí de l'evangelització a aquells que han abandonat gairebé la vida cristiana, oferint-los un itinerari de tipus neocatecumenal, que recorre totes les fases que els catecúmens seguien, a l'Església primitiva, abans de rebre el Baptisme...» L'enunciat és simple, suggerent. «En l'antiga Església, explica Kiko Argüelles, enmig del paganisme, quan un home es volia fer cristià, havia de seguir un itinerari de formació en el cristianisme que es deia catecumenat. El catecumenat estava format per una síntesi de Paraula (kerygma), Litúrgia i Moral. L'Església antiga tenia, en primer lloc, un kerygma, és a dir, un «anunci de la salvació». Aquest anunci de l'Evangeli era fet per apòstols itinerants, com Pau i Silas, i provocava en aquells que l'escoltaven un canvi moral. Aquest canvi moral era segellat i ajudat per mitjà dels sacraments. Concretament el Baptisme era lliurat per etapes. Així la catequesi primitiva era una gestació a la vida divina. En desaparèixer el catecumenat es perd aquella síntesi. El kerygma es transforma en *ensenyament de la doctrina*, la moral esdevé *fur intern*, és a dir, afer privat, i la Litúrgia és única per a tothom. El Camí neocatecumenal recupera altra vegada aquesta gestació, aquesta síntesi entre kerygma, canvi de vida i litúrgia». La cita és llarga, però situa amb precisió el punt de partida del Camí i té la garantia de pertànyer al seu iniciador.

En un temps de descristianització com el nostre, amb una desproporció tan gran i encara creixent entre el nombre dels batejats i el dels cristians practicants, la tasca de refer el camí de la fe amb un estil catecumenal apareix, realment, com a prioritària. Per això parlem tant d'evangelització, de catequesi d'adults, de litúrgia viva i participada. A cap cristià, doncs, i menys encara a cap pastor pot deixar d'interessar-li la recuperació de la gran síntesi de l'antic catecumenat, adap-

En un temps de descristianització com el nostre, amb una desproporció tan gran i encara creixent entre el nombre dels batejats i el dels cristians practicants, la tasca de refer el camí de la fe amb un estil catecumenal apareix, realment, com a prioritària

tada a la nostra situació. Des d'aquest punt de vista, el Camí Neocatecumenal ens aporta quatre valors importants.

1. Fa obra d'evangelització expressa, oberta, agosarada. Aquest és un missatge a recollir. Massa vegades la nostra pastoral ha pecat de circumlocució i s'ha estancat en camins que no passen o en el cultiu de valors evangèlics implícits que no arriben mai a explicitar la seva font... Altres moviments, de caràcter carismàtic, comparteixen també aquest estil.

2. S'adreça a la conversió de la persona. Estableix, doncs, una prioritat de la cultura de la conversió sobre la cultura de la crítica. Quan, en altres ambients, la catequesi d'adults ha invertit aquests termes, ens hem trobat amb una tendència esterilitzadora a judicar l'Església més que no pas a cercar-hi la salvació. L'experiència de la conversió viscuda a fons fa cristians generosos, d'una entrega sense mesura.

3. Ensenya a pregar i a descobrir el protagonisme de l'acció de l'Esperit per damunt de la força dels mètodes i de l'acció dels homes.

4. Crea comunitats vives d'adults que senten la responsabilitat de l'evangelització.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

L'Imperi Romà, en l'època del gran August, arribà a establir la pau al món. Però, aquesta «Pax Romana», de la qual estaven tan orgullosos els ciutadans de la vella «civitas», fou una simple fal·làcia. Es tractava d'una pau forçada, fruit de la conquesta, establerta i mantinguda coercitivament. D'aleshores ençà, no podem dir pas que les coses hagin canviat gaire. Un enfrontament bèl·lic rera l'altre s'han succeït des dels temps remots fins avui dia, i en més d'una ocasió sembla com si les guerres s'haguessin tornat monòtones, i fins i tot han aconseguit endurir els nostres cors. La violència és el crim màxim que l'home pot cometre sobre la terra. Mai els homes no s'han sentit tan capaços com avui de comprendre's i alhora destruir-se mútuament. ¿Podem formular una paradoxa més gran que

L'amor és una flor que neix de la llibertat i la pau només l'engendrarem des de l'estimació que passa per l'acceptació dels nostres límits i diferències

ha contribuït a transformar la guerra en el més fred dels jocs, fent-lo menys dur, originant-se una responsabilitat compartida que no assenyalava ningú de forma directa ni comprometedora; així doncs, tot és permès. Ens omplim la boca parlant d'igualtat, de llibertat, de respecte, d'estimació... quan la transgres-

La política de l'estruc

■ Anna-Bel Carbonell

aquesta? Europa, el continent dels continents, que durant anys ha controlat el món, s'ha construït en les darreres dècades, fonamentada en un conflicte latent d'ideologies, de les quals s'ha fet sistema jurídic i polític. En nom d'ideologies, creences i nacionalis-

Ens omplim la boca parlant d'igualtat, de llibertat, de respecte, d'estimació... quan la transgressió d'aquests valors ens toca de prop. Però amaguem el cap sota l'ala, practicant la política de l'estruc, quan s'escauen una mica més lluny.

mes, s'han lesionat els drets més elementals de l'home. La passió per la llibertat nacionalista greument mal entesa, ha estat tan agressiva, que ha fet esclatar el mapa polític europeu dels últims anys. Tornar a parlar de la guerra no és gens original, però per desgràcia és sempre actual. ¿Ens cal una nova visió sobre aquesta qüestió? Amb la mateixa senzillesa amb què el dit d'una mà prem el botó de l'aparell de televisió per veure qualsevol dels programes informatius —qui sap si per mer interès o per rutina—, aquest mateix dit, i amb la mateixa facilitat, prem el gatell d'un fusell o el botó d'un llança-míssils. I el botxí no coneixerà la víctima, i la víctima no sabrà mai qui l'ha mort. Tanmateix potser ha estat aquesta despersonalització, el no haver-hi lluita cara a cara, un dels factors que

sió d'aquests valors ens toca de prop. Però amaguem el cap sota l'ala, practicant la política de l'estruc, quan s'escauen una mica més lluny. Com embogits per arribar sempre al més de tot, deixem que ens domini un estrany enfurismament quan hi ha alguna cosa que no va com nosaltres imaginàvem. És molt greu que hom envaeixi la casa de l'altre; que un grup s'alci contra un altre, perquè aquest no creu en el mateix Déu; que la diversitat de llengua, de cultura... trenquin la preuada pau. Talment, però, no cal resoldre-ho des de cap dels dos extrems: ni violentament ni des de la indiferència brutal. Les guerres no tenen sentit, sols generen més odi, combats inútils, sofriment, cruentes morts i pelegrinatges inacabables de refugiats sobre la terra. Aconseguir la convivència pacífica entre els pobles és tot un repte. Potser ens caldria aplicar una fórmula magistral que encara desconecem. En tot cas, assolir aquesta pau mundial demanaria col·laboració per part de tothom, caminar plegats vers la solidaritat, el diàleg i la tolerància. Hem oblidat que l'amor és una flor que neix de la llibertat i que la pau només l'engendrarem des de l'estimació que passa per l'acceptació dels nostres límits i diferències. Com deia Albert Einstein: «¿Hi ha cap mitjà que permeti a l'home alliberar-se de la guerra?» La resposta única pot brollar del més profund del cor de cada ésser humà. Si ens conformem a practicar la política de l'estruc, si renunciem al dret de tota persona a viure, i viure en pau, serem igualment responsables del que esdevingui al món des d'un angoixant i eixordador silenci.

■ Anna-Bel Carbonell
de l'Àmbit d'Investigació i Difusió Maria Corral

SABER ESCOLTAR

El salm 63 (62)

El salm 63, que porta el número 62 en els llibres litúrgics, expressa el desig de Déu. Es troba als laudes del diumenge I del cicle de les quatre setmanes i s'entona també en les solemnitats i les festes. Una pregària que, apresa de cor, pot ser bona per a mils de vegades. Per dir-li a Déu que volem ser-li fidels, per suplicar-li que ens faci la mercè que el nostre desig d'ell mai no s'apagui.

El nostre cor, inquiet, sempre cerca on trobar repòs. Massa sovint apunta a coses que no l'omplen i, llavors, queda eixarreït com mai. Les seves ànsies, però, no coneixen la quietud. Novament emprèn la ruta a la recerca del que el pot sadollar. La plenitud, testimoniada pels sants, només es troba en Déu. Molts d'ells han viscut una experiència molt forta de

pecat quan el seu interior, desbocat, anava sense nord ni guia. La trobada amb Déu va transformar el seu interior. I foren homes nous. Amb cor de carn, amb cor d'Aliança.

El salm 62 ens fa centrar en el Déu que és, ni que sigui inconscientment i en això mateix amb certesa, la veritable set de l'home. Val la pena dir-ho amb l'ànima oberta i a punt: «Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco. Tot jo tinc set de vós, per vós es desviu el meu cor, com terra eixuta sense una gota d'aigua... La meua ànima s'ha enamorat de vós, em sosté la vostra mà». Amén.

■ Joan Guiteras

La reunió de milers de joves europeus a Denver per a un aprofundiment de la fe amb el Sant Pare, és un esdeveniment remarcable, que no hauria estat possible si no hagués estat per una conjunció de fets providencials. Per tant, l'èxit de la fórmula del "pelegrinatge" no podrà pas amagar la més aviat descorat-

La nova frontera dels joves catòlics

■ Bruno Chenu

*Si hi ha un retorn cap a alguna cosa, és vers la religio-
sitat, no pas vers la fe. Per altra banda, entre els més
instruïts els descreguts són encara més nombrosos.*

jadora tendència a l'evolució del jovent de l'Europa occidental, segons els informes sobre la seva religiositat. Els sociòlegs estan d'acord a l'hora de constatar que ens enfrontem a la primera generació "post-cristiana".

Cal reconèixer, doncs, que tots els indicadors de compromís religiós entre el jovent de 18-24 anys, van de baixa. Si el 80% de la gent es declara més o menys catòlica, solament el 37% dels joves es presenten com a tals actualment. La pràctica dominical no deixa de minvar. Igual que la pregària, que ja no es considera una obligació, i que gairebé s'ha perdut en aquesta nova generació. Alhora, el segment de 18-24 anys demana punts de referència, especialment en la vida familiar, però no és pas a l'Església que els busquen. Els resulta incòmoda, aquesta institució. Per fonamentar els seus valors tradicionals o moderns, cerquen altres referents. I sota el regne del relativisme, no dubten a barrejar l'astrologia, o la reencarnació amb uns altres elements del cristianisme. Si hi ha un retorn cap a alguna cosa, és vers la religiositat, no pas vers la fe. Per altra banda, entre els més instruïts els descreguts són encara més nombrosos.

El fet que el fenomen sigui d'abast europeu no ens consola pas. És tota una generació de joves que té com a única meta el triomf personal i el benestar material. Certament, no es pot negar que valoren molt la sinceritat i l'autenticitat, sobretot els més joves. Però, ¿no esdevindrà la seva apreciació subjectiva l'únic criteri de veritat?

Davant aquesta situació, s'entén la necessitat d'una "nova evangelització". Tot i que l'eslògan catòlic pot tenir dificultats per situar-se a l'alçada dels reptes plantejats per les noves generacions. Perquè és tota la proposta cristiana allò que s'ha de reformular davant la nova concepció individualista i la nova tolerància. El paper dels testimonis personals és, per tant, crucial. Perquè fóra terrible que tot aquest jovent envellís sense canviar...

Bruno Chenu és editorialista de «La Croix»

*És una realitat més que provada que, a Catalunya, hi ha voluntat
generalitzada de canalitzar tots els greuges històrics —que n'hi ha—
cap a solucions pacífiques i negociades.*

Reconec que no sóc qui per afirmar, o per negar, que el cas de Núria Cadenas sigui un error judicial. Ni tan sols puc discutir les seves responsabilitats concretes en la seva presumpta pertinença a «Terra Lliure». Però també reconec que a mi,

Gràcia reial

■ Jordi Bassas i Ribalta

com a molts catalans, se'ns fa difícil sostreure'ns a la sospita d'una desproporció entre els seus presumptes delictes i el rigor absolut amb què se li està aplicant la llei antiterrorista. Una desproporció que queda palesa, sobretot, si establim comparances amb altres processos de «reinsercions» aplicats a membres terroristes d'ETA convictes i confessos.

Per la seva joventut i per les circumstàncies poc clares de la seva doble detenció, Núria Cadenas podria convertir-se en personatge emblemàtic d'un independentisme català, avui majoritàriament pacífic, demà qui sap. Avui —tot i que algú interessadament vol fer creure el contrari— la implantació sociològica de grups violents com l'extinta «Terra Lliure» és pràcticament nul·la a Catalunya, a diferència del que passa, tristament, amb la violència abertzale basca. Però, casos com el de Núria Cadenas podrien arrossegar grups radicals de joventut catalana cap a posicions imprevisibles; i se'm fa molt difícil de creure que l'Estat espanyol hi estigui interessat.

No cauré en el tòpic de dir que els catalans som més pacífics que d'altres pobles de la Península. Però, sí que és una realitat més que provada que, a Catalunya, hi ha voluntat generalitzada de canalitzar tots els greuges històrics —que n'hi ha—

cap a solucions pacífiques i negociades. És cert que el sentiment d'espanyolitat no és precisament majoritari en el poble català —degut a múltiples avatars conflictius de la història—, però això no ens priva d'acceptar la ciutadania espanyola amb civilitzada condescendència. Fins i tot amb el tema de la llengua, arribem a unes cotes de tolerància i bon veïnatge que serien impensables en qualsevol cantó de la moderna Suïssa. Potser per això, casos com el de Núria Cadenas encara són més difícils de pair.

Personalment, sempre he cregut que Joan Carles I ha estat un dels pocs reis espanyols comprensius amb la realitat catalana. I ho continuo creient. Però, alerta!, que de la comprensió a la identificació hi ha encara força camí per recórrer. I aquest camí, difícil però fecund, és el que va saber recórrer el malaguanyat rei Balduí, el monarca que no volia ser anomenat «rei de Bèlgica», sinó «rei dels belgues» (fins i tot d'aquells que encara no havien nascut del si matern). I aquest camí no va ser d'altre que l'exercici de la gran prerrogativa que conserva tot monarca constitucional encara que no governi: el dret de Gràcia, que no es limita a un simple indult o a una genèrica amnistia, sinó a la preocupació sol·licita per al cas concret. Molts activistes flamencs i valons van ser els beneficiaris d'aquesta gràcia dispensació del rei Balduí, que va evitar molts empresonaments inútils.

¿Seria molt demanar el reial dret de Gràcia per a la catalana Núria Cadenas? Segurament seria una petició excessiva per a molts patriotes espanyols de via estreta. Però, per a un rei que, a semblança del seu il·lustre col·lega belga, volgués ser «rei dels espanyols», seria l'enfortiment del poder moral de la monarquia. Un poder moral que la tradició cristiana hi havia vist sempre una ressonància humana del poder diví, encara que el secularisme modern ho hagi volgut ignorar.

Jordi Bassas i Ribalta és escriptor i teòleg

ACUDIT

Per a les comunitats cristianes de Catalunya
IMPORTANT NOVELAT EDITORIAL

PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps.

Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin accomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Mª Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Impres a dues tintes.
Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Homília de Joan Pau II a la missa per als treballadors del domicili estiuenc de Castel Gandolfo

«L'Eucaristia és el do que el sacerdot pot oferir als homes»

«Gràcies, benvolguts, per la vostra presència, per tot el que feu diàriament i durant tot l'any a les Vil·les Pontificies. Us ofereixo aquesta celebració eucarística perquè no puc recompensar-vos d'una altra forma que no sigui aquesta». Així s'expressà el papa Joan Pau II a l'homília de la missa que celebrà per als treballadors del domicili estiuenc de Castel Gandolfo uns dies abans de sortir cap a la seva visita pastoral a Jamaica, Mèrida i Denver. En publiquem tot seguit els principals paràgrafs.

Estem reunits al voltant de Crist, ben a prop d'Ell, per donar les gràcies. Donar les gràcies vol dir celebrar l'Eucaristia. Estem reunits per participar en l'Eucaristia de Crist. Aquesta Eucaristia era tota la seva vida. Eren les seves paraules. Eren les seves obres. Eren les seves paràboles. Però, sobretot, era el seu sacrifici.

Crist Redemptor, Crist que uneixen l'amor; aquesta és la realitat que aquí ens uneix, tots junts, la comunitat de les Vil·les Pontificies, comunitat de treball, comunitat de vida quotidiana, algunes persones de diverses famílies, però, aquí, som una «cosa nova». En aquest moment, en aquesta celebració, en aquest sagrament som una «cosa nova». Ens convertim també nosaltres en aquest sagrament de Crist, en aquest sagrament que és l'Eucaristia, que es acció de gràcies.

En aquesta trobada escoltem Crist com l'escoltaven els seus contemporanis, escoltem les seves paràboles i a través d'elles Crist ens parla del regne dels cels, del regne de Déu. Era el tema principal, podem dir únic del seu Evangeli, de la seva bona notícia. Jesús parlava a través de les paràboles perquè les paràboles obren millor aquesta realitat divina, realitat sobrenatural que és el regne de Déu.

Deia Jesús que aquest regne és «en vosaltres», vol dir que és en nosaltres. És en nosaltres per mitjà de la seva paraula, però sobretot a través de la seva persona. Ell és el regne de Déu. El que ha inaugurat aquest regne de Déu en la història de la humanitat, en la nostra història, en la nostra vida quotidiana, i especialment en aquest moment. Donem les gràcies fent l'Eucaristia, cele-

brant l'Eucaristia, vivint l'Eucaristia. Viure-la cada dia, durant tota la vida, però viure-la especialment aquest dia privilegiat, el dia després del dissabte, el dia de la resurrecció en què Crist, després del seu sacrifici, després de la seva creu —Crist humiliat, Crist crucificat, Crist mort i sepultat— manifestà la potència divina que hi ha en Ell. Potència divina, presència de Déu, de Déu que és vida, vida que es manifestà en Crist el tercer dia després de la crucifixió, després del Divendres Sant, dia de la resurrecció. I nosaltres participem d'aquesta vida seva que és per a nosaltres.

Desenvolupem missions diverses, tenim compromisos diversos, però tot això ja és assumit, impregnat per la nova vida que ve de Crist.

Gràcies, benvolguts, per la vostra presència, per tot el que feu diàriament i durant tot l'any a les Vil·les Pontificies.

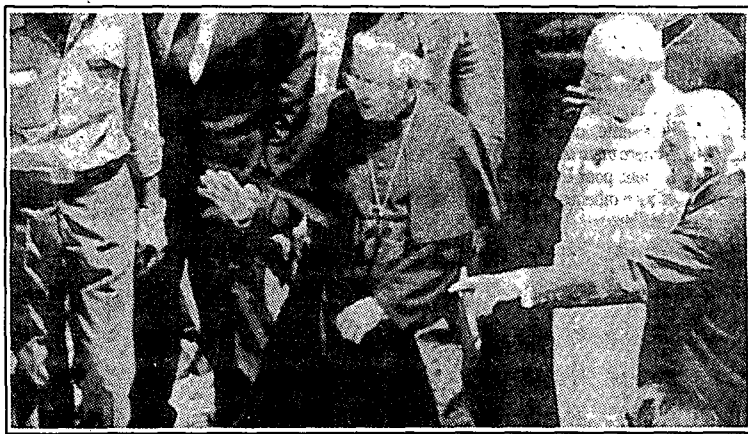
Us ofereixo aquesta celebració eucarística perquè no puc recompensar-vos d'una altra forma que no sigui aquesta. És el do suprem que cada un de nosaltres pot rebre. És el do suprem que el sacerdot pot oferir a tots els germans i a totes les germanes. (O.R.)

Després de l'atemptat d'una bomba

La basílica de Sant Joan del Laterà serà restaurada

ROMA.— Immediatament després de l'atemptat del 28 de juliol en què una bomba explotà davant la basílica de Sant Joan del Laterà ocasionant diversos desperfectes, el Papa va visitar el lloc. De tornada a Castel Gandolfo, on va passar uns dies de vacances, qualificà els fets de «gestos violents i covards», i va manifestar que continuaria resant per tot Itàlia.

La basílica de Sant Joan del Laterà, danyada per l'atemptat de bomba del 28 de juliol, va ser reoberta a partir del 15 d'agost. Gianluigi Cololucci, director de les obres, va precisar que la fase «primeres restauracions», per tal d'evitar una deterioració més gran, s'acabarà a finals de mes d'agost. Però la restauració dels 1.000 m² de frescos danyats durarà almenys dos anys. El museu del palau de Laterà proper, on es troben les antigues habitacions dels papes, també ha patit desperfectes i també queda tancat per un període indeterminat. (C.C.)

El Sant Pare acompanyat pel president de la República italiana, Oscar Scalfaro, davant les runes ocasionades per l'explosió de la bomba

JAMAICA.— Joan Pau II va saludar unes monges Missioneres de la Caritat de la Mare Teresa durant la seva visita a Kingston. El Papa va visitar Jamaica durant tres dies abans d'anar a Mèxic

Les conviccions

de Joan Pau II

Heus aquí alguns extractes significatius de les intervencions de Joan Pau II a Denver:

- «Se solucionen molts problemes quan hom pensa en l'Església com a la seva pròpia Església perquè de fet pertany a Crist».

- «S'adverteix que molts joves dissipen la seva existència en la irresponsabilitat i la mentida. Droga, abús de substàncies alcohòliques, pornografia i desordre sexual, violència...»

- «Crist en la creu és un signe de contradicció per tots els crims contra el manament de no matar. Ell ha ofert la seva pròpia vida en sacrifici per la salvació del món. Ningú no pot eliminar la vida, només ell la dona a la seva pròpia voluntat. Ell té el poder de donar-la i de treure-la. És un autèntic do d'ell mateix. És un acte sublim de llibertat»

- «Aquesta trobada de Denver sobre el tema de la vida ens ha de portar a una més profunda consciència de l'intima contradicció present en una part de la cultura de la moderna metròpolis»

- «Per una gran part del pensament contemporani, tota referència a una "lleï" garantia del creador és absent. Queden poques opcions individuals de tal o tal objectiu avantatjós o útil per un context donat. No hi ha coses considerades com a intrínsecament bones o universalment dolentes. Els drets són afirmats, però com que no hi ha cap referència a una veritat objectiva, són privats de tota base sòlida»

- «És sobretot la família la que és atacada. S'arriba a negar el caràcter sagrat de la vida humana. Naturalment són els membres més febles de la societat amb més risc: no-nascuts, infants, malalts, disminuïts, persones d'edat avançada, pobres, sense feina, immigrants i refugiats, el "Sud del món"».

- «L'Evangeli no s'ha de tenir amagat per por o indiferència. No ha estat concebut per ser guardat en privat. Ha de ser posat sota la llum perquè el poble pugui veure la seva llum i donar glòria al nostre Pare del cel». (La Croix)

La Federació de Cristians de Catalunya fa saber als seus associats i amics que la presentació del llibre *Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya*, a S.S. el Papa Joan Pau II, serà feta en el transcurs de l'audiència concedida pel dimecres dia 13 d'octubre vinent a les onze del matí al Vaticà. El viatge d'anada i tornada i estada a Roma els dies 9 al 17 d'octubre, en autocar, i els dies 9 al 13 en avió. Inscripcions: Federació, Canuda 26, 08002-Barcelona. Tel. (93) 318 40 77 de 12 a 2 i de 6 a 9, i Viatges Ultramar Express, Rambla 109, 08002 Barcelona. Tel. (93) 301 17 98.

Trobada de la FERE amb el Secretari General per a l'Educació

«Hi ha voluntat de diàleg però s'avança molt lentament»

MADRID.— El Secretari d'Estat per a l'Educació, Alvaro Marchesi, va tenir una trobada amb diversos membres de la Federació Espanyola de Religiosos d'Ensenyament (FERE) a la seu del Ministeri el passat 26 de juliol.

L'Impost de Béns Immobles (IBI) és un dels temes que la FERE du a la cartera, segons va informar el secretari general de la Federació, Santiago Martí, secretari general de la CONFER.

També es tractaren uns altres assumptes d'interès com l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres, «a la qual es posa constantment limitacions», apuntà Santiago Martí, així com els pressupostos de l'Estat per al proper curs i la gratuïtat del col·legi infantil.

Temes pendents

La transformació dels seminaris menors en secundària obligatòria fou un altre dels temes que es tractaren. A més d'«alguns afers pendents, com les aules de creixement d'alguns centres», explicà el secretari general de la FERE.

La presidenta d'aquesta Federació, M.ª José Fernández i Santiago Martí van mantenir la primera trobada amb el nou ministre d'Educació, Gustavo Suárez Pertierra i el secretari d'Estat. Aquesta reunió fou una primera presa de contacte en què s'exposaren els problemes

principals als quals s'enfronta actualment la FERE.

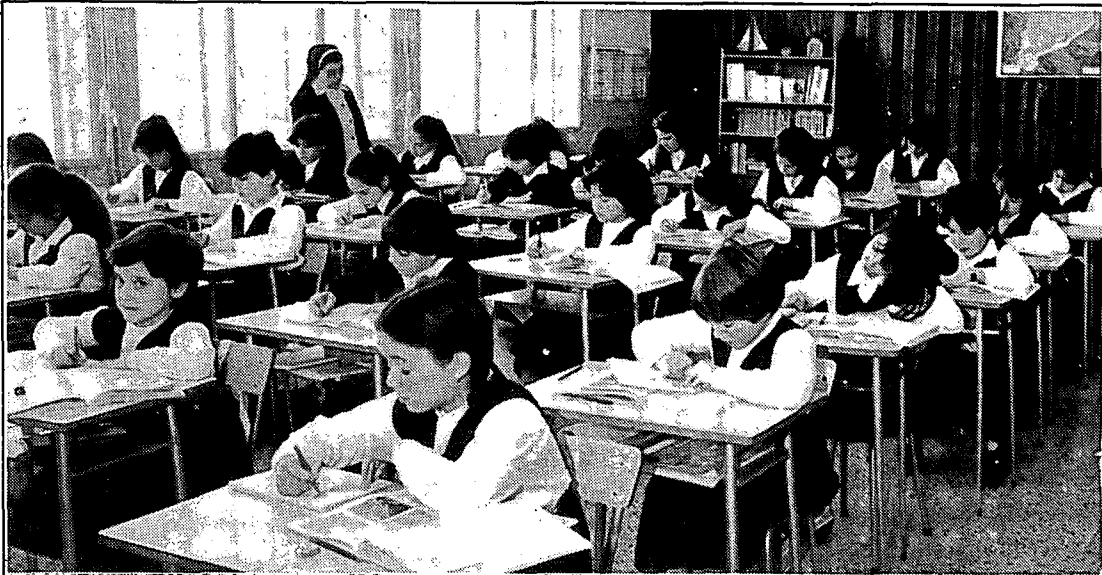
Activitats complementàries

Les activitats complementàries en els col·legis fou un dels temes a tractar. «L'administració —explicà Santiago Martí— no permet organitzar activitats complementàries amb els alumnes per entendre que es pot crear discriminació amb els estudiants que no las poden pagar».

Aquestes activitats es realitzen des que acaba el servei de menjador, amb els alumnes que l'utilitzen, fins que comencen les classes de la tarda. El secretari general de la FERE va subratllar que les quotes són per cobrir el pagament del monitor i que els alumnes que no poden pagar-ho, «no ho paguen».

Conflicte permanent

Santiago Martí afirmà que en aquest tema, «des de fa 2 o 3 anys només trobem dificultats. És un conflicte permanent. L'administració hi és per crear-nos problemes. Aparentment hi ha voluntat de diàleg però s'avança molt lentament. A

Espanya, en comptes de facilitar-nos les coses, ens desgastem internament».

També va mostrar el seu malestar Santiago Martí amb el tema de la Formació Professional. «Si hi ha bons centres de Formació Professional, i això reconegut per l'Administració, són els nostres. Però volen escombrar els centres privats».

Condicionant dels pressupostos

El secretari de la FERE entén que Alvaro Marchesi tenia en la reunió el condicionant dels pressupostos, «però hi ha temes en què es pot anar avançant».

La FERE també lliurà les seves propostes d'exempció o bonificació de l'Impost sobre Béns Immobles (IBI), «ens digué que farà el que

estigui a les seves mans». La Federació en la seva assemblea de maig acordà no pagar l'IBI, ja que «no podem. Si cal tancar els col·legis, asils, centres de droga addictes... caldrà fer-ho. Que l'Estat busqui un lloc per a ells».

Relleu a la Secretaria general de la FERE

Santiago Martí Jiménez cessarà com a secretari general de la Federació Espanyola de Religiosos d'Ensenyament (FERE) el proper 31 d'agost, després de 16 anys en el càrrec. L'1 de setembre serà la presa de possessió del nou secretari general, el pare Àngel Astorgano.

El cessament de l'encara secretari general de la FERE s'ha produït per un canvi d'estatuts que estableix quatre anys de permanència

en el càrrec amb una possible reelecció, terminis que ja ha complert Santiago Martí.

Fundació «Educació Catòlica»

A partir del setembre Santiago Martí estarà al front de la Fundació «Educació Catòlica», que ha nascut a proposta de la FERE encara que té autonomia jurídica. Aquesta fundació s'encarregarà de mantenir els centres catòlics que sofreixen problemes de personal. «L'any que ve tenim dos col·legis i els dos propers anys ens farem càrrec de tres més. Haurà de treballar a poc a poc i amb una bona gestió», apuntà.

El secretari general de la FERE està content amb la seva nova ocupació que «suavitza el trauma de la separació», va matisar. (SIC)

Nova obra ecumènica editada recentment

«Deu dones escriuen teologia»

MADRID.— Carmen Bernabé; Pilar de Miguel; Esperança Bautista; Isabel Gómez-Acebo; Elisa Estévez; Felisa Elizondo; Dolores Aleixandre; Mercedes Navarro; M.ª José Arana i Trinitat León. Són les deu dones que, sota la direcció de Mercedes Navarro, escriuen Teologia, en un llibre editat per «Verbo Divino».

Aquestes deu dones han aconseguit amb aquesta publicació una obra original ja que, «no és una novetat per a l'Església que les dones facin teologia. Però sí que ho és que un grup de dones facin teologia

a l'Església a Espanya», assenyala Mercedes Navarro en la presentació del llibre.

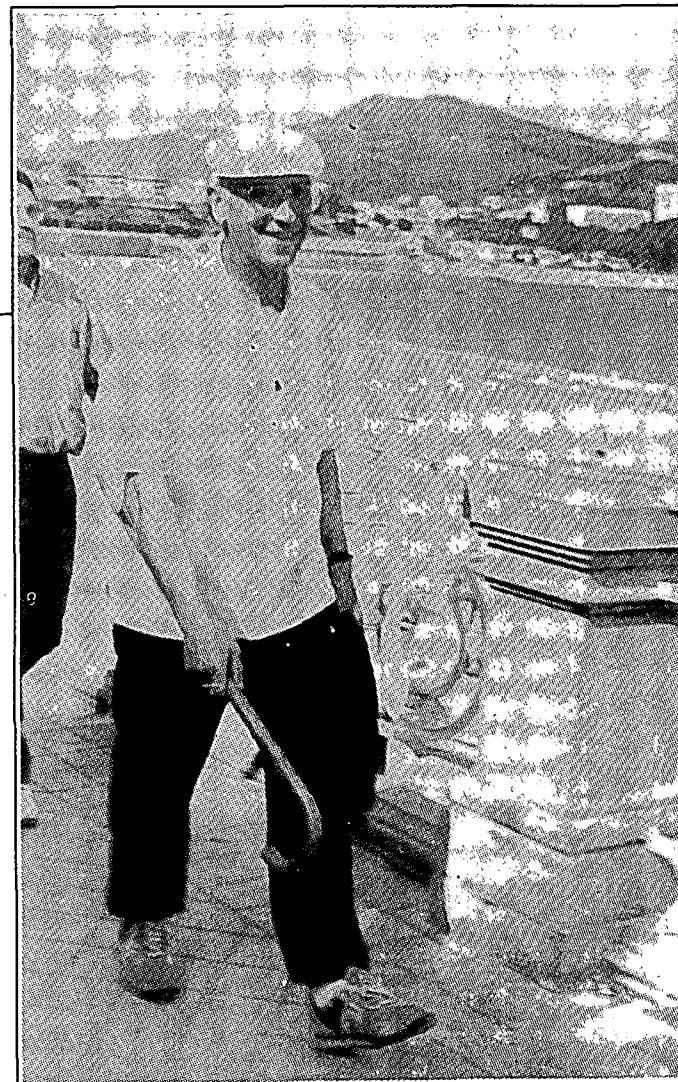
Diez mujeres escriben Teología desenvolupa, a tall de petit diccionari, determinats temes teològics com

Bíblia, Crist, Déu, esperança, Església, dona, pregària, pecat o sacerdoti des d'una «òptica explícita de la dona». Cosa que no significa «que les dones fem només o exclusivament teologia des d'aquesta perspectiva», puntualitza la seva directora.

Segons Mercedes Navarro era important que, «en aquest moment es faci explícit l'element dona, per aquesta mateixa necessitat de visibilitat en l'Església i en la teologia que necessiten les dones». I afirma: «no som només objecte de determinats temes teològics, sinó subjectes capaços de reflexionar críticament i creativament sobre la nostra fe».

Aquesta obra, segons la seva directora, té molt de teologia feminista per la seva crítica davant el passat, pel que a la dona es refereix, per la seva presa de postura des de i a favor de la dona en el present, per la seva «decidida i valenta obertura creativa al futur en el qual les dones ens sentim subjectes responsables de la marxa de l'Església i de la reflexió de la fe que és la teologia i per l'ús de la interdisciplinarietat i l'obertura ecumènica en l'elaboració d'aquesta teologia».

«La teologia feta per dones —subratlla— no vol competir amb la teologia feta pels homes, no pretén suplantar-la. Vol «construir al seu costat» i «dir la seva pròpia paraula». (SIC)

SAN SEBASTIÁN.— L'arquebisbe de Madrid, cardenal Àngel Suquía, passeja per la badia de La Concha de San Sebastián, on va passar uns dies de descans durant la primera quinzena d'agost

«Càritas Suïssa» ajuda els refugiats

La guerra de Bòsnia amaga el drama mundial dels refugiats

LUCERNA.— «Urgència», aquest és el lema de les obres d'ajuda i de les Esglésies per la «Diada i el Diumenge dels Refugiats». La guerra de Bòsnia fa prendre consciència fins a quin punt l'ajuda als refugiats és urgent. Tanmateix, existeixen altres punts que fan que les persones estiguin obligades a fugir de la guerra i de l'opressió. La «Diada dels refugiats» permet a Càritas informar sobre els punts prioritaris de la seva ajuda als refugiats a Suïssa i de l'estranger.

Aquest treball es concentra en tres factors: la incorporació i allotjament, l'assistència jurídica dels qui demanen asil i l'integració dels refugiats reconeguts.

En el camp de l'asil, s'ha registrat una forta baixa l'any passat a Suïssa. L'enclavament del procediment d'asil és segurament una de les raons. Així com a l'any 1991 el nombre de demandes fou de 41.600, l'any 1992 ha baixat a 18.000. La majoria vénen de regions en estat de guerra civil, on la violació dels drets de l'home és moneda corrent. Prop d'una tercera part dels qui demanen asil vénen de l'ex-Iugoslàvia, 16% de Sri-Lanka, la resta de Turquia, Somàlia i d'altres països. No és suficient fugir d'un país que està en guerra per a ser reconegut com a refugiat. Per aquest motiu, és urgent, segons Càritas de reglamentar l'estatut jurídic dels refugiats per la violència.

El marc dels refugiats bosnians

El baix nombre dels qui demanen asil ha tingut com a conseqüència disposar de places lliures d'allotjament col·lectiu. Càritas acull actualment 400 refugiats bosnians. Les Càritas regionals i Càritas Suïssa, que comparteixen la incorporació d'aquesta gent, es veuen ara enfrontades a la difícil tasca de trobar allotjament per als refu-

giats. Referent a la integració professional, sembla que no ha tingut èxit fins ara.

Uns altres refugiats a causa de la violència

Comparat amb la guerra de Bòsnia, els esdeveniments a la província veïna de Kosovo no han cridat l'atenció del gran públic. Una delegació de Càritas examina la situació sobre el terreny. Constatà

l'expulsió i l'opressió sistemàtica de la majoria de la població d'origen albanès. És per aquest motiu que Càritas suïssa demana a la Confederació de donar continuïtat a les demandes d'asil de súbdits albanesos i renunciar a expulsar-los. Les divergències entre l'Oficina Federal pels Refugiats i les obres d'ajuda han arrossegat una demanda creixent prop dels serveis de consulta jurídica. Els tàmls tenen un problema semblant. Càritas i les altres obres d'ajuda s'oposen a la decisió de Berna d'expulsar els tàmls, que hauria d'arrencar a finals de juny, ja que la seguretat de les persones que retornen a Sri-Lanka no està assegurada.

Des de el mes d'abril, Càritas administra a Gersau un Centre d'integració per a refugiats de contingent. És l'únic Centre a Suïssa que està condicionat per atendre els marginals i per acollir refugiats que tinguin necessitat de cures terapèutiques. Actualment, el centre acull un grup de refugiats somalis.

L'ajuda als refugiats en els seus llocs d'origen

Només una ínfima part dels refugiats atenyent els països rics del Nord. La principal càrrega del flux de refugiats se l'emporten els països del Tercer Món. Aquí també Càritas hi és present si s'esforça a combatre en la seva font les causes de la fugida. Ajuda els qui són expulsats i els refugiats arran del seu retorn a Cambodja o a Guatemala. A més a més Càritas finança l'ajuda a les poblacions desplaçades a Somàlia o a Sudan, proporciona auxilis d'urgència per els refugiats bosnians a Croàcia i a Bòsnia i finança la reconstrucció de pobles kurds destruïts durant la guerra del Golf. (APIC)

Els ortodoxos

elogien el nou

Catecisme catòlic

El nou *Catecisme de l'Església catòlica* ha estat acollit amb gran interès per l'Església ortodoxa, segons es desprèn d'unes declaracions del mateix patriarca ecumènic de Constantinoble, Bartolomeu I, màxima autoritat dels ortodoxos. Bartolomeu I subratlla que «aquest redescobriments de l'essencial no fa sinó apropar catòlics i ortodoxos. Es tracta, en efecte, de les seves arrels comunes».

Gran part del nou Catecisme catòlic podria ser subscrit sense cap dificultat pels ortodoxos. El nou Catecisme, declara el Patriarca a la revista italiana «30 Giorni», «significa un retorn a l'essencial del qual els ortodoxos se'n alegren. Es dona una importància fonamental als pares de l'Església, tant grecs com llatins, així com a la tradició mística, en gran part comuna a Orient i a Occident».

Referint-se a aspectes concrets, el Patriarca destaca com al seu parer, el nou Catecisme «defineix amb força i claredat el misteri de Crist, el caràcter central de la resurrecció i la participació del home en la vida trinitària».

Al costat d'aquests elogis sobre el tracte del Catecisme en determinats aspectes (per exemple, la descripció del destí espiritual de l'home, l'evocació de l'Església com a misteri de Crist o la vida de pregària), el patriarca assenyalava també algunes reserves.

En termes semblants s'expressen dos teòlegs del Patriarcat de Moscou, Innokentij Pavlov i Valentin Nikitin, segons els quals: «el coneixement d'aquest Catecisme serà positiu no solament per als fills de l'Església catòlica sinó també per als fills de les Esglésies apostòliques orientals. Tradicionalment, els catecismes adoptats per l'Església russa depenen d'una manera o altra dels catecismes catòlics occidentals».

(Aceprensa)

DIPUTACIÓ 231
08007 BARCELONA

A partir del primer de setembre s'obrirà el servei d'informació. El seu programa, de tres anys, forneix d'una sòlida preparació en la fe cristiana. Tot i que s'adreça a tothom, interessa especialment als fidels que duen a terme tasques evangelitzadores (catequesi, responsables de grup, monitors, universitaris, professors de religió, joves animadors de grups i moviments).

CLASSES VESPERTINES, DE DILLUNS A DIJÒUS. A L'ACABAMENT, S'OBTÉ EL DIPLOMAT EN TEOLOGIA.

Secretaria: de dilluns a dijous, de 17 a 20 h. Diputació, 231 (Seminari Conciliar), 08007 Barcelona. Telf. 454 19 63 - Fax 323 73 73.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Els deixebles de monsenyor Lefebvre

La revista americana «Inside the Vatican», en el seu número agost-setembre, basant-se sobre una circular interna de l'abat Schmidberger, superior de la Fraternitat Sacerdotal Sant Pius X, ha revelat que la Santa Seu estaria disposada a un diàleg amb els deixebles de monsenyor Lefebvre. La qual cosa, però, ha estat desmentida en els cercles vaticans.

Cinc anys després del cisma, provocat per les consagracions de quatre bisbes «fidels a la tradició» fetes a Ecône contra la voluntat explícita de Roma, una personalitat propera a la Santa Seu ha declarat: «Nosaltres de moment no veiem la manera d'iniciar aquest diàleg si abans no hi ha una actitud de reconciliació».

La revista *Inside the Vatican* dedica pàgines sobre el cisma dels lefebvrists. Publica els documents referents a l'inici del diàleg malaurat entre Roma i la Fraternitat Sant Pius X; el protocol d'acord del 5 de maig de 1988; el Decret d'excomunió de l'1 de juliol del 1988, i les Lletres Apostòliques del dia següent explicant el fracàs del diàleg.

Citant les fonts internes del moviment tradicionalista, sobretot de l'abat Schmidberger, la revista esmenta els nous contactes tinguts entre les dues parts —Roma i Ecône—, on els tradicionalistes

han respost que les citades iniciatives només podrien tenir sentit «si Roma estigués disposada a atacar el mal des de les arrels». Això significaria pels deixebles de Lefebvre «examinar el Concili Vaticà II i la seva conformitat amb la Tradició de l'Església de 2000 anys».

Entre els punts que posa en qüestió el successor de Lefebvre, l'abat Schmidberger, cal subratllar el Nou Catecisme de l'Església catòlica, el qual, segons l'opinió de l'abat, és una repetició i transcripció de l'esperit del Vaticà II; el dret a la llibertat religiosa; la porta salvífica de les comunitats cristianes separades, i l'evolució de les coses d'aquest món, on «Déu és el centre de tot», en certa oposició a la «Gaudium et Spes».

Els tradicionalistes cismàtics d'Ecône, segons declaren ells mateixos, compten avui amb 342 preveres i 200 seminaristes a tot el món; 126 candidats al sacerdoti han ingressat a la Fraternitat entre el 1990 i 1992, i 132 altres han estat ordenats de prevere després del 1988, iniciada ja la ruptura amb Roma. Els tradicionalistes que s'han sotmès a l'Església de Roma, sotmetent-se a l'autoritat del papa Joan Pau II i abandonant Ecône, una trentena són preveres i el doble seminaristes.

■ **Francesc Gamissans**

El pare Frans Bouwen, d'origen belga, que pertany a la Congregació dels Missioners de l'Àfrica —coneguts amb el nom de «Pares Blancs»— és un bon coneixedor i estudiós de temes ecumènics. És consultor del «Consell Pontifici per a la promoció de la unitat dels cristians» —actual denominació de l'organisme «Secretariat per a la unitat dels cristians», creat a Roma el 1960— i president a Terra Santa de la Comissió

«Justícia i Pau». Resideix, fa anys, al convent de Santa Anna de Jerusalem. Passa uns dies a Montserrat, on ha vingut expressament a retrobar alguns monjos coneguts del temps de l'Institut Ecumènic de Tantur. Parlem amb ell d'ecumenisme, el moviment universal cristià de caràcter eclesiàstic-espiritual, la finalitat del qual és el desig de restablir la unitat del poble cristià.

Entrevista amb el pare Frans Bouwen, expert en ecumenisme

«Hem de treballar per tal d'oferir un testimoniatge unificat i comú davant el món de fe cristiana»

—Pare Bouwen, ¿Quina és la seva tasca dins el «Consell Pontifici per a la promoció de la unitat dels cristians»?

—Com a consultor del Consell Pontifici he d'estudiar conscienciosament temes i afers de caire ecumènic. També tinc l'oportunitat de poder participar en determinades reunions ecumèniques a nivell internacional. El Consell està format per membres i consultors. Els membres són només cardenals i una vintena d'experts en la matèria som consultors, els quals ens encarreguem de l'anàlisi de tot allò que pugui ser significatiu per al nostre treball.

—La celebració del Concili Vaticà II fou cabdal per al moviment ecumènic des del punt de vista teològic i pastoral. ¿Quins guanys s'han assolit des d'aleshores fins a l'actualitat?

—El Concili Vaticà II va constituir la gran obertura de l'ecumenisme. L'Església Catòlica començà llavors una sèrie de contactes bilaterals amb altres esglésies de confessió cristiana. Aquesta és una de les principals novetats atès que abans del Concili, els contactes eclesiàstics es realitzaven de manera multilateral. El diàleg bilateral permetia aprofundir molt més en qüestions que concernien ambdues confessions i cercar amb més facilitat solucions escaients a problemes plantejats en el si de cada comunitat religiosa. Moltes esglésies van copiar aquest mètode quan veieren la seva gran eficàcia. Els progressos que han donat un major fruit, des del Concili Vaticà II, han estat els aconseguits amb les esglésies ortodoxes. Recordem, per exemple, la trobada entre el papa Pau VI i el patriarca ecumènic de Constantinoble, Atenàgores. Aquestes actituds conciliadores han afavorit les relacions entre l'Església catòlica i l'Església ortodoxa. El terme que s'empra per denominar aquest bon ambient és el de «diàleg de la caritat». Això ha permès que totes dues esglésies fossin anomenades «esglésies germanes».

—L'Església catòlica, protestant, ortodoxa, anglicana, luterana, metodista... ¿Quina de totes aquestes con-

El pare Frans Bouwen, consultor del «Consell Pontifici per a la promoció de la unitat dels cristians», és tot un expert en ecumenisme

fessions ha posat més entrebancs per dur a terme la unitat de la vida cristiana?

—No es pot dir que hi hagi confessions que presentin, a priori, majors obstacles que una altra. Les dificultats apareixen després. Un cop que els contactes es posen en marxa, és en aquest precís moment quan hi ha el perill que puguin sorgir entrebancs de tota mena.

—¿La desitjada i ansiejada unió dels cristians és, llavors, una quimera, una utopia?

—Es més que una utopia, és una obligació. El papa Joan XXIII digué que «Déu no ens manarà que estiguem units, sinó que treballem tots plegats per a la unitat». Això és important, la qüestió primordial. La unió perfecta, total, s'assolirà en el futur, quan arribi el regne de Déu. Aquest serà el gran moment de la unitat dels cristians. Hem de treballar per tal d'oferir davant el món un testimoniatge unificat i comú de la fe cristiana.

—¿L'ecumenisme actual

correspon al missatge de l'Evangeli i a la predicació apostòlica?

—Tendeix a acostar-se a l'Evangeli. El que succeeix és que vivim en una situació, diguem-ne, imperfecta i fa, per tant, més enrevessada la seva consecució. El moviment ecumènic avui dia és un testimoniatge de l'Evangeli.

—Pare Bouwen, vostè viu a Jerusalem. ¿Com es viu des de Terra Santa, on hi ha un aplegament majúscul de diferents confessions, la unió dels cristians?

—Hi ha moltes dificultats a causa de la història. Moltes emprems són inesborrables. És el cas dels enfrontaments entre diferents religions establertes a Terra Santa per tal de ser presents als llocs sants. En el passat, molts ortodoxos es feren catòlics. Això mai no ho van acceptar ni oblidar els ortodoxos radicals. Però la visita que realitzà el papa Pau VI a Jerusalem, pel gener de 1964, i la seva trobada amb el patriarca Atenàgores, canvià molt la situa-

ció. Des d'aleshores els caps de les esglésies es troben més sovint i han après a col·laborar juntament davant les dificultats, a les quals han de trobar una sortida reeixida. No hi ha a Jerusalem una vida ecumènica important perquè encara hi resten massa dificultats. Tanmateix els fidels viuen molt bé junts, a totes les famílies hi ha ortodoxos i catòlics. És una situació d'allò més normal. Però saben que el seu futur és el mateix per a les dues comunitats.

—Les diferències entre l'Església catòlica i l'ortodoxa són força evidents. ¿Quins són els camins per aconseguir un enteniment entre les dues parts?

—La confessió ortodoxa atorga una importància de primer ordre a les esglésies locals. Reconeixen que cada església pot tenir un rostre particular, propi, diferent d'una altra. És aquesta una dada clau. Per la seva part, l'Església catòlica posseeix una estructura piramidal, on damunt de tot situariem el Sant Pare. Els

ortodoxos comprenen que cal una col·laboració entre les diferents esglésies nacionals. Faja uns trenta anys que treballen per cercar una unió, un apropament. Per tant, són dues les tendències que hi trobem. L'Església catòlica ha de reconèixer les esmentades esglésies locals i, d'altra banda, l'Església ortodoxa necessita una unitat efectiva. Un equilibri pot fer possible aconseguir un enteniment entre ambdues comunitats.

—Vostè ha assistit a la cinquena conferència mundial de l'organisme ecumènic «Fe i Constitució», celebrada recentment a Santiago de Compostel·la. ¿S'ha viscut un ambient optimista o, potser, pessimista?

—Un ambient realista, diria jo. Contents però no entusiasmats. Es palesa la voluntat que hi ha per anar endavant. No ha passat res de sensacional però sí he pogut captar un veritable aprofundiment del sentit ecumènic. El treball teològic és indispensable, amb el compromís de les diferents doctrines cristianes, per cercar la pau arreu del món.

—¿El binomi «política-religió» és al darrer de qualsevol diàleg o acord ecumènic?

—En general, es guarda molt l'equilibri. Malgrat tot, algunes esglésies es decanten, com és el cas de les pertanyents a l'Amèrica llatina, vers l'aspecte polític. Aquí entra en joc un organisme com «Justícia i Pau» que, com el seu nom assenyala, s'encarrega de promoure els sentiments justos i pacifistes on es produeixen violacions d'aquest tipus. Per exemple, en el conflicte entre jueus i palestins.

—Per finalitzar, pare Bouwen, ¿quines són les vies per l'assoliment en el futur de l'ecumenisme?

—El més important és que hem de prendre consciència que hi ha molt en comú entre les diverses confessions. Això s'ha de fer palès i visible. Ens hem d'unir per donar un testimoniatge comú. Els estudis i els treballs ecumènics són una bona manera de difondre i potenciar l'anelhada unió de tots els cristians.

Organitzada, a Platja d'Aro, pel Moviment de Cursets de Cristiandat

Celebrada la X Ultraia Internacional

GIRONA

El propassat dia 7 d'agost tingué lloc als jardins de l'església de la parròquia de Platja d'Aro la X Ultraia Internacional. La trobada, el lema de la qual d'enguany fou «La força de l'esperança», aplegà més de 500 persones, les quals van poder compartir els testimoniatges profunds i emotius d'alguns dels assistents.

La gironina Concepció Lleal encetà el torn de testimoniatges. Digué que els cristians han de cercar nous camins de convivència, amb actituds de servei i d'obertura, per tal de vèncer el clima de pessimisme que aclapara avui dia els ciutadans. El sentit últim de l'esperança per als cristians ha de ser Crist Ressuscitat.

Isabelle Legorju, pertanyent a l'Associació de Joves del Carrer, manifestà que es dedica, des de fa més de quatre anys a París, a acollir joves sense llar ni entorn familiar adient, addictes a la droga, a l'alcohol o a la prostitució. Davant aquesta realitat tan crua, el grup de persones que hi treballa, no perd l'esperança de reinserir aviat aquest jove marginal a la societat.

Un testimoniatge força emotiu fou el presentat per Joan Viñas, membre de l'Escola de Dirigents de la diòcesi de Barcelona i president del moviment de la gent gran «Vida Creixent», que va parlar de l'esperança cristiana arran de la mort d'una germana seva poques hores abans del començament de la trobada.

A continuació, Alicia Perdomo, de Madrid, que forma part d'un equip de matrimonis de la Mare de Déu, informà tots els assistents dels matrimonis que desitgen viure, compartir i créixer en la seva fe i el goig de poder-la transmetre als seus fills, família i amics del seu entorn.

Jardins de l'església parroquial de Platja d'Aro on se celebra l'Ultraia Internacional

Testimoni d'un missioner

Mn. Ramon Bosch, sacerdot de la comarca de la Garrotxa, donà testimoni de la seva vida missionera a Togo (Àfrica). Malgrat que la gent mor a causa de les guerres tribals i la fam, Àfrica és un continent jove —la meitat de la seva població té menys de vint-i-cinc anys—. Amb l'ajut dels missioners, moltes persones creuen en Déu i tenen esperança d'un món millor.

Tot seguit, la madrilenya Adelaida Casado, membre del Secretariat Nacional de Cursets de Cristiandat, parlà que la situació cristiana no és tan dolenta com sembla. Són molts els creients que fan trobades, com aquesta Ultraia Internacional, on gent de diferents països comparteixen la seva fe en Déu i en un futur millor.

El professor belga de religió Dominique Bossy manifestà que manca esperit de solidaritat entre els cristians. Per la seva part, Odette Duez, que pertany a una associació visitadora de malalts, va dir que és molt

fàcil ser portadors d'esperança atès que es tracta de donar amor a aquelles persones que en son necessitades. Mn. Lluís Gómez del Pulgar, sacerdot d'una parròquia de Ciudad Real, que exerceix durant aquest estiu de responsable del Centre Ecumènic de Platja d'Aro, s'ha admirat del testimoniatge d'esperança que han ofert cadascú dels participants.

Finalment, Mn. Salvador Font, consiliari diocesà, manifestà que tots els camins responen a una mateixa realitat que és Déu. Per dur a terme aquest missatge, Mn. Font exposà el següent: «Canviar el tenir pel ser; el poder pel servir; el plaer per l'estimar; passar de l'acaparar al cooperar; del jutjar al comprendre i del convenir al crear. En resum: Crea i dona».

La Ultraia Internacional va acabar amb la concelebració de l'Eucaristia, presidida per Mn. Salvador Batalla, delegat episcopal de la Pastoral de Turisme de Girona.

● C.C.

Se celebrà el propassat 22 d'agost per commemorar el naixement de la fundadora

Les clarisses de Vilobí

d'Onyar organitzen

l'«Aplec de les Clares»

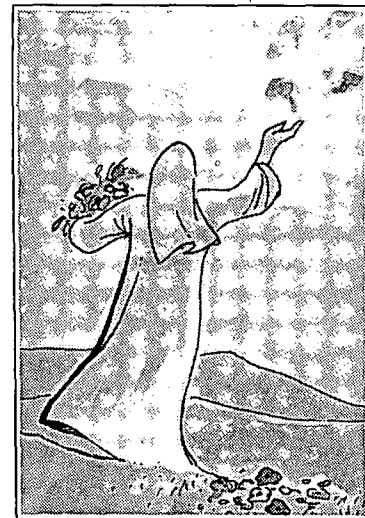
GIRONA

La Fraternitat de Santa Clara de la vila de Vilobí d'Onyar (la Selva) ha organitzat l'Aplec de les Clares, dedicat a les noies i dones que porten aquest nom per tal de commemorar el VIII Centenari del naixement de la seva fundadora, Santa Clara d'Assís. Al migdia se celebrà una Eucaristia a l'església del convent, presidida pel pare Josep Gendrau, provincial dels Pares Franciscans de Catalunya. Els cants de la missa van anar a càrrec dels grups de guitarres i cantaires de la parròquia del Remei de Vic.

Després de la cerimònia hi va haver una audició de sardanes, una arrossada popular, jocs per a la mainada i un concert per la coral *Les nostres veus*, de Salitja i unes corals de Vic. La trobada va acabar amb el cant dels adéus.

El proper 4 de setembre continuaran els actes amb l'obertura oficial del Centenari a la parròquia de Vilobí d'Onyar amb una Eucaristia que presidirà el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, a les onze del matí. A les set de la tarda s'inaugurarà a la sala d'exposicions

de la casa de la vila una mostra d'objectes, pintures i documents sobre santa Clara i les comunitats de Clarisses. El dia 9 del mateix mes de setembre es dedicarà una plaça

Santa Clara: «Lloat sigueu Senyor perquè m'heu creat»

a la santa a la ciutat de Santa Coloma de Farners i a continuació se celebrarà l'Eucaristia i hi haurà un pisolabis en acabar.

■ M. Caballé

El Seminari acull nens del

barri del Raval de Barcelona

VIC

El seminari de Vic acull, fins a finals d'agost trenta-cinc nens i nenes del Centre Obert Joan Salvador Gavina, del barri del Raval de Barcelona.

El grup, d'edats compreses entre els 8 i els 14 anys, va acompanyat

per una quinzena de monitors. Durant la seva estada a la comarca d'Osona s'han organitzat un seguit d'activitats i excursions.

El Centre Obert del barri del Raval acull i dona suport a nens i nenes provinents de famílies amb carències materials, amb un nivell cultural molt baix. Sovint viuen de molt a la vora els problemes de l'alcohol, la droga i la prostitució.

Al Centre Joan Salvador Gavina se'ls dona alimentació dia a dia, se'ls ensenya a tenir cura de la seva higiene personal, se'ls motiva per anar a l'escola i es fa un seguiment dels seus estudis. A més, s'organitzen tallers, sortides i colònies que ajuden els nens a integrar-se socialment.

El Centre va ser fundat l'any 1979 i és de caire privat, tot i que té nombroses ajudes i subvencions.

● C.C.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JOSEP RUBIO CALVAO RUA SEBASTIAO PAULA C.P. EL 13170 VILA REAL SUMARE S.P. BRASIL.....	21.892 Ptes
GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER. HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43 THIES SENEGAL.....	21.892 Ptes.
JOSEFA FALCO SOLSONA CAIXA POSTAL 24 MAPUTO XINAVANE MOZAMBIQUE.....	21.892 Ptes.
ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJARAT ÍNDIA.....	30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....Tel.....
Direcció.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n.º.....
N.º. compte corrent.....Província.....
Població.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2.º - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Acomiadament i voluntat

missionera

SOLSONA

CERVERA.— El fins ara responsable de la parròquia de Cervera, Mn. Lluís Solsona i Bernat, que portava disset anys exercint en aquesta ciutat, ha entrat en la roda de canvis que ha programat el bisbe de Solsona, monsenyor Antoni Deig en aquest inici de curs 1993/94 que ha afectat diversos sacerdots, entre els més coneguts, Mn. Ballarín, custodi de Queralt.

En el cas de Mn. Lluís Solsona, la parròquia de Cervera ha sentit vivament el trasllat, especialment els seus companys sacerdots i els fidels més compromesos en les tasques eclesials, que així ho van fer saber al senyor Bisbe, a l'ensens que van preparar un afectuós comiat a Mn. Lluís pels anys de treball pastoral que ha dedicat a la ciutat i a les poblacions veïnes.

En acceptar Mn. Lluís el trasllat, proposà al senyor Bisbe, i ho va obtenir, disposar d'un any sabàtic per a traslladar-se a Honduras, els primers sis mesos

a la parròquia de San Pedro Sula, depenent del bisbe monsenyor Jaume Brufau, de Vilanova de Bellpuig —el mateix poble de naixença de Mn. Lluís—, i on aquest ja ha passat dues temporades de vacances missionant els hondurenys, poble molt més necessitat que nosaltres tant materialment com espiritualment.

Aquest zel apostòlic pot endolcir la marxa de Mn. Lluís Solsona, qui, en tornar la primera vegada, ja va expressar com l'havia impactat poder fer quelcom pels germans centreamericans.

El dia 15, festivitat de la Verge, va fer la seva presentació el nou cap de la Parròquia de Cervera, Mn. Ermengol Segarra, nascut a Tàrraga i que exerceix a Gironella. Una vegada hagi resolt tots els assumptes de la seva anterior parròquia, Mn. Ermengol assumirà la de Cervera probablement abans de la Festa Major del Sant Crist, que se celebrarà el dia 26 de setembre.

■ **Leonard Santacana**

Claustre del convent de Santa Clara de Tortosa

Commemoració del 8è Centenari del naixement de Santa Clara

TORTOSA

El convent de Santa Clara és el més antic de la ciutat i fou erigit, segons sembla, poc abans de morir la santa fundadora de l'ordre femení, filla d'Assís i compatriota de Sant Francesc. Pobresa evangèlica, però riquesa monumental, documental i popularitat serien els trets característics, almenys fins l'any 1835.

Ara està empeltat de saba nova amb l'arribada de sis mexicanes. En total són nou les contemplatives que adoren el Senyor dia i nit.

El barri que el circumda durant l'edat mitjana era poblat exclusivament per cristians. Avui hi habita la gent gran que no vol perdre la identitat de les seves arrels. Una Associació de veïns, amb vida centrada en el Convent dona caliu a les festes que aquest any del 8è Centenari han començat el diumenge 8 d'agost amb xocolatada per als nens i un berenar de germanor per a la gent gran. El cantautor «El Canaler» no hi podia faltar per tocar la jota tortosina i mostrar l'enginy creatiu que el caracteritza. La plaça del Convent fou l'escenari d'acolliment.

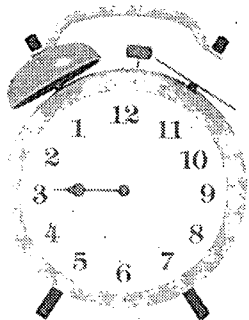
La festa religiosa se celebrà el dimecres 11 amb una missa concelebrada per nou preveres i presidida pel Sr. Vicari General, Mn. Josep M. Tomàs. Els fidels del barri i de la resta de la ciutat ompliren de gom a gom la nau gòtica.

■ **J. Blanc i Bahima**

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

Anthony de Mello, s.j.
**UNS MOMENTS
PER A L'ABSURD**

Editorial Claret

«L'home diu coses absurdes», va dir un visitant després de sentir parlar el Mestre.

Un deixeble digué: «Tu també diries coses absurdes si tractessis d'expressar el que és Inefable».

Quan el visitant ho va comentar al Mestre en persona, aquesta és l'explicació que obtingué: «Ningú no està exempt de dir coses absurdes. La gran desgràcia és dir-les amb solemnitat».

Col·lecció *Els Daus*, n° 130, 350 pàgs.

FINESTRAL DE LA CARITAT

Aviat ens hi acostumem...

A viure bé, tenir comoditats i capricis no costa gaire acostumar-s'hi. A viure sense tenir el mínim o subsistir com es pugui, hom no s'hi acostuma. A la nostra ciutat de Tarragona es donen les dues realitats, per això us demanem que no us canseu de ser solidaris. Us necessitem!

23.93.— Matrimoni amb tres fills petits. No tenen feina ni cobren cap tipus d'ajut. Han de pagar la llum i el lloguer. Els hi fan falta 38.640 pessetes.

24.93.— Matrimoni amb dos fills. Busquen feina però fa temps que no tenen cap ingrès fix. Necessiten urgentment per l'entrada d'un pis 75.000 ptes.

25.93.— Matrimoni jove sen-

se feina no cobrar res. No poden pagar els deutes del lloguer, llum i aigua. Els hi fan falta 48.690 ptes.

26.93.— Dona separada amb 6 fills de 16 a 3 anys. Fa unes hores de feina de neteja però no pot fer-se càrrec de les despeses de la llar. Deu aliments i lloguer. Necessita 42.000 ptes.

27.93.— Matrimoni jove amb

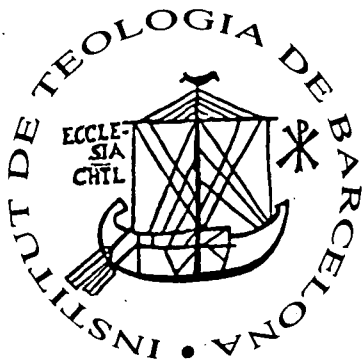
dos fills. No tenen feina i estan pendents d'un ajut social. Per evitar el desnonament els hi fan falta amb urgència 62.700 ptes.

Donem les gràcies a les persones que han cobert els Finestrals anteriors. Els donatius poden entregar-se a Caixa Tarragona. Oficina de la Plaça Imperial Tàrraco, 6 Tarragona c/c 2527-2. A Càritas Interparroquial de Tarragona, Avda. Prat de la Riba, 35 - 43001 Tarragona.

Una nova revista teològica

BARCELONA

El proper mes d'octubre apareixerà la revista *Teologia Actual*. És el fruit d'una iniciativa duta a terme per la demanda de nombroses persones que desitjaven una major informació sobre la teologia. Són moltes les qüestions actuals que troben ressò en els mitjans de comunicació i, per això mateix, cal el coneixement de les dades dels problemes a fi de tenir-ne un

saber correcte.

Un grup de laics, que han estat alumnes de l'Institut de Teo-

logia de Barcelona, i la direcció del mateix centre han volgut promoure aquest projecte il·lusionadament.

Teologia Actual se situarà en el camp de la divulgació. Tractarà els temes amb llenguatge àgil —quasi periodístic—, però amb el rigor necessari. El ventall de qüestions es preveu ampli, i els seus destinataris seran principalment els laics.

● C.C.

Al carrer Can Pantiquet s'hi farà missa cada diumenge i un cop al mes a Gallecs

Obertura de nous locals de culte

BARCELONA

MOLLET DEL VALLÈS.— La parròquia de Mollet, que dirigeix el rector mossèn Joaquim Brustenga, traslladarà la missa que se celebra fins ara cada diumenge a la cèntrica església de Sant Vicenç a un local parroquial situat al carrer de Can Pantiquet. Segons el rector, l'habilitació del nou lloc de culte és provisional fins que s'aconsegueixi un espai adequat per utilitzar-lo de forma

definitiva. D'aquesta manera es pretén acostar-se a un dels importants barris de la ciutat que quedava desatès quant a serveis religiosos regulars.

Mossèn Brustenga ha anunciat que la parròquia negocia la possibilitat d'adquirir un terreny en aquest barri de Mollet a través d'una permuta amb l'ajuntament. Can Pantiquet és un dels barris que ha experimentat un creixement demogràfic més gran en els últims anys. Segons la mateixa font és

molt probable que el terreny objecte de la permuta sigui el que ocupava l'antic pati de l'escola Àngel de la Guarda.

El bisbat de Barcelona preveu la creació d'un local per serveis religiosos al carrer Francesc Layret del sector sud de Gallecs. També s'ha anunciat que a partir del proper mes d'octubre se celebrarà l'eucaristia a l'ermita romànica de Gallecs cada primer diumenge de mes.

● C.C.

Caritas ensenyarà llengua als negres residents a l'Urgell

URGELL

BALAGUER.— Caritas Diocesana d'Urgell, que ja ha iniciat l'experiència amb els treballadors negres de Guissona i Balaguer, ara vol ampliar l'oferta d'ensenyament de llengua a les poblacions de l'Urgell. En aquesta comarca hi resideixen i treballen prop de dos-cents negres, procedents del Marroc, Nigèria, Egipte, entre d'altres.

Caritas Diocesana ha contractat una assistenta social perquè atengui les necessitats de la població negra de les comarques del sud del Bisbat i coordini l'oferta de serveis. El nomenament no fa res més que consolidar una experiència ja iniciada a La Segarra i a La Noguera. Els cursos de llengua catalana i castellana que ofereix Caritas Diocesana seran ampliat a la comarca de l'Urgell.

A Guissona l'ensenyament es va iniciar el mes de juny i s'imparteixen tres hores setmanals de classe a dos grups de català i un de castellà. Quatre professors, estudiants de filologia catalana i magisteri, s'han

responsabilitzat voluntàriament de l'ensenyament. Els alumnes procedeixen d'Egipte i Marroc, principalment, i són famílies ja assentades al poble, amb residència i treball.

Dolors Mentuy, voluntària de Caritas parroquial, ensenya llengua castellana, durant dues hores setmanals a sis treballadors estrangers residents a Balaguer. Les classes es van iniciar la segona quinzena d'abril. Els mesos de juliol i agost el servei ha estat assumit personalment per Anna Domingo, assistenta social de Caritas Diocesana. L'aprofitament de les classes era bo i els responsables van considerar convenient no interrompre les lliçons.

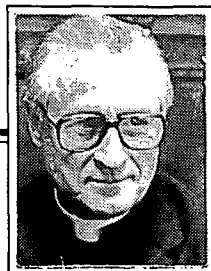
Tant a Guissona com a Balaguer, Caritas Diocesana farà una avaluació dels cursos de llengua i durà a terme gestions perquè els alumnes puguin tenir un certificat oficial que acrediti el treball i la dedicació a les classes. Això estimularà encara més els alumnes i serà per a ells un aval cultural i d'integració.

A part de coordinar les classes de llengua, Caritas Diocesana, en relació amb els treballadors estrangers, s'ha plantejat la

possibilitat d'oferir altres serveis: tramitació d'ajudes i subvencions, informació i assessorament social, gestió administrativa, etc. Sovint els grups de treballadors negres han de fer front a greus problemes d'habitatge i han d'habilitar els serveis més elementals. Alguns tenen dificultats per tramitar i trobar una sortida adequada i ràpida a la tramitació d'autoritzacions de treball i residència. Caritas Diocesana s'ha plantejat la conveniència d'oferir assessorament a la població de color. L'oferta de serveis serà modificada segons les necessitats que sorgeixin.

A les comarques del sud del Bisbat hi resideixen uns dos-cents treballadors de color. Es dediquen a treballs agrícoles, estan integrats als pobles i la convivència és bona amb la gent del país. La baixa collita de fruita enguany ha afectat els contractes laborals sobretot de les colles de treballadors foranis que anualment es traslladen a les comarques de ponent per aprofitar la temporada de collida de fruita.

■ Antoni Mirabet

CARTA DOMINICAL

«No som sinó escombraries»

En un racó de plaça, al Barri Vell, una nit com tantes, uns homes ja grans han desplegat unes capsas grosses de cartró per dormir-hi al damunt. Algun d'ells, massa begut per fer res de bo, es deixa caure damunt les capsas per desplegar. Comença la nit, una més, ben diferent per a d'altres habitants de la ciutat.

Carme s'ha estat a l'hospital, malalta de sida. Després, a la presó. No s'està de dir com la fastigueja de viure en aquesta roda infernal: robar, consumir, traficar... Les úniques interrupcions són l'hospital o la presó. Diu: «No som sinó escombraries.» Però no se'n sent pas del tot, si és que algú la té en compte i l'estima, ja que ha confessat a unes religioses que la tracten com una amiga i conviuen amb els marginats que, quan les veia passar pel barri amb els seus hàbits, «em feia l'efecte que passava Déu».

Per desgràcia, no pararia mai d'explicar casos semblants que he vist o m'han exposat.

D'aquí ve que el Secretariat Diocesà pels Marginats hagi recollit alguna conclusió operativa del Pla pastoral diocesà, com ara la de promoure més grups interessats pels marginats i pels pobres.

Hi ha quatre projectes que són reals —avui només parlaré d'un—, demanen la col·laboració de molts, ja han estat experimentats en unes quantes parròquies, són a l'abast dels qui s'hi vulguin dedicar amb una preparació adequada i amb el suport necessari, són capaços d'entusiasmar persones de totes les edats i —més d'una vegada he dit que és molt important per a la comunió eclesial— potencien la relació personal amb els pobres. És l'Esperit Sant qui posa això als seus llavis: «Es decanten de mi els qui em veuen pel carrer. Sóc com una eina que no és bona per a res. La meua vida s'esgota en les penes; els meus anys, en el dolor» (Salm 30).

Projecte «Infància». — Els infants són el col·lectiu més indefens del món de la pobresa i de la marginació i els seus receptors més directes. Al seu entorn social, els models de referència ajuden a perpetuar la marginació. (Recordo el cas d'una nena de set anys, que ja feia de «camell», portant droga d'un banc a un altre d'una certa plaça. I és un cas molt freqüent.) Trencar aquesta roda de la marginació, que porta a la droga, a la prostitució, a la presó, és difícil, és molt llarg i costa molt, però les víctimes d'aquesta roda es mereixen aquest esforç. Els creients hem de ser una transparència d'aquest Déu a qui diem: «No us oblideu de l'indefens. Vós, que mireu les penes i sofrances, per prendre-les a les vostres mans» (Salm 9).

Aquestes famílies necessiten ajuts materials, però tenen fam també de ser escoltades, de ser acompanyades, d'amistat, de relació, de petits serveis amb una donació personal. Aquesta mena de necessitats les poden atendre els voluntaris, coneixent les famílies, ajudant-ne els fills a seguir l'escolaritat, millorant-ne el control sanitari, vetllant que la situació familiar no es malmeti més, escoltant i «fent companyia». El Servei de Voluntariat de Caritas Diocesana pot orientar els arxiprestats, les parròquies i les famílies a qui pugui interessar.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

«Parador Nacional»

Gairebé per atzar em vaig trobar al castell de Cardona que, per la causa que sigui, ha estat transformat en un «Parador Nacional de Turismo» afecte al ministeri que correspongui del govern central.

Recordo que en la meua anterior visita al castell de Cardona tot era força ruïnós, una mica deixat fins i tot. I em parlaren que aviat es transformaria en el que ara és... Qui m'ho anunciava ho deia amb un cert aire consirós, com aquell que preveu la pèrdua d'alguna cosa que li és molt estimada...

I la fe que ho encertava. La reconstrucció s'ha fet força bé. Però ha perdut el nostre aire, la catalanitat. Ni un sol dels rètols explicatius en català. Ni la carta que et presenten al restaurant. Tot és en castellà, i precisament al cor de Catalunya, en un lloc on la història i la llegenda han teixit el seu meravellós tapis...

Totalment lamentable.

■ Oriol Camps

D'esquerra a dreta: pare François (dret), pare Bruno, germana Brigitte, cap dels bombers del municipi, germana Marie-Thérèse i pare André

Una pedrallançada al grat dels vents, de la sorra, del mar, de la terra i del sol. Una vulgar pedra, anomenada el mont Tombé (mont Caigut), on la magnitud de les mareas és gairebé única en el món i on fins el segle XIX, cinc rius, entre ells el Couesnon, s'empassaven i vomitaven les mareas, aquestes terribles mareas que pugen més ràpides que un cavall en plena galopada.

Sobre aquesta pedra, un dia s'hi va posar un Arcàngel, «acte d'orgull», —com escrivia Madame de Sevigné—, d'un grapat d'homes, un dels quals va ser visitat per Sant Miquel, Apocalipsi de Joan: «Vaig veure aleshores un àngel baixar del cel. La seva potència era gran i tota la terra era banyada per l'esclat de la seva llum.»

Quan l'Arcàngel visità un tal Aubert, en somnis, la història conta que aquesta pedra, aquest mont Tombé, en aquells temps llunyans encara no era envoltat per la mar. La llegenda diu també que s'hi anava a peu fins a Chausey.

Aubert era el seu nom

Som a l'any 708. És en aquest any, que Aubert, bisbe d'Avranches, funda l'abadia. L'home és humil, rude i obstinat. Batedor incansable de santuaris pagans, recerca, colpeja i mata tot allò que pugui representar el paganisme.

En aquells temps, el culte a sant Miquel era el de la victòria del bé sobre el mal. No és gens sorprenent que l'Arcàngel visités un dia Aubert per demanar-li que es construís un santuari, en el lloc

esmentat, a pocs passos del bosc. Però l'home és cabut com un normand, aquesta raça que barreja prudència i a vegades geni en un poble orgullós. La prudència s'imposa a la fe d'Aubert. I el temps passa...

L'Arcàngel és oblidat molt aviat, el qual, percebent que l'home no l'entén d'aquesta manera, decideix visitar-lo altra vegada en somnis. El bisbe és pres sobtadament per convulsions. ¿Deu ser pres del gran mal? ¿El Maligne l'haurà castigat per venjar-se dels seus actes contra els pagans? Prega, dejuna, prega sempre i dejuna més... Però no hi ha res a fer!

LLavors l'Arcàngel decideix usar els grans mitjans. Insulta el bisbe, amb paraules que el pobre Aubert no pot suportar. Ell, Aubert, el perseguidor de pagans, ¿és el que li diu l'Arcàngel: un home sense fe? Però Sant Miquel no en té prou amb les paraules. Pobre Aubert, que pateix la violència d'aquest Arcàngel sense pietat. Sant Miquel li enfonsa el dit al crani, però el bisbe sobreviurà a aquesta trepanació que volia ser sobretot espiritual.

Aubert es refà de les seves ferides morals i físiques. Però l'home no és el mateix. Transcendit per la Fe, anuncia la revelació per tota la regió d'Avranches, pels llogarrets i les viles i per tots els indrets. I són nombrosos els del terror que segueixen Aubert! Tenen aquest entusiasme que els porta al mont Tombé per construir-hi el famós santuari consagrat totalment a sant Miquel.

Certament, Aubert ha canviat, però per altra banda no ha perdut la seva intrepidesa. Pel camí del

món, troba un dragó i l'afronta. Però res de violència!... Aubert calma el terrible animal, el neutralitza ensenyant-li la seva estola. El dragó s'enfonsa al mar.

Així és la llegenda de sant Aubert...

La meravella de l'Occident

La història també diu que quinze monjos vingueren a trobar-se amb Aubert. Sense oblidar Déu que va marcar amb la seva empremta la roca sobre la qual fou construïda l'abadia, desencadenant un terratrèmol marí, una nit d'equinocci de la primavera del 709. L'oceà desfermat s'emporta els boscos, esborra els camins, arrasa els rars habitatges, però presserva el mont Tombé, que des d'aleshores es dreça enmig d'onades salvatges.

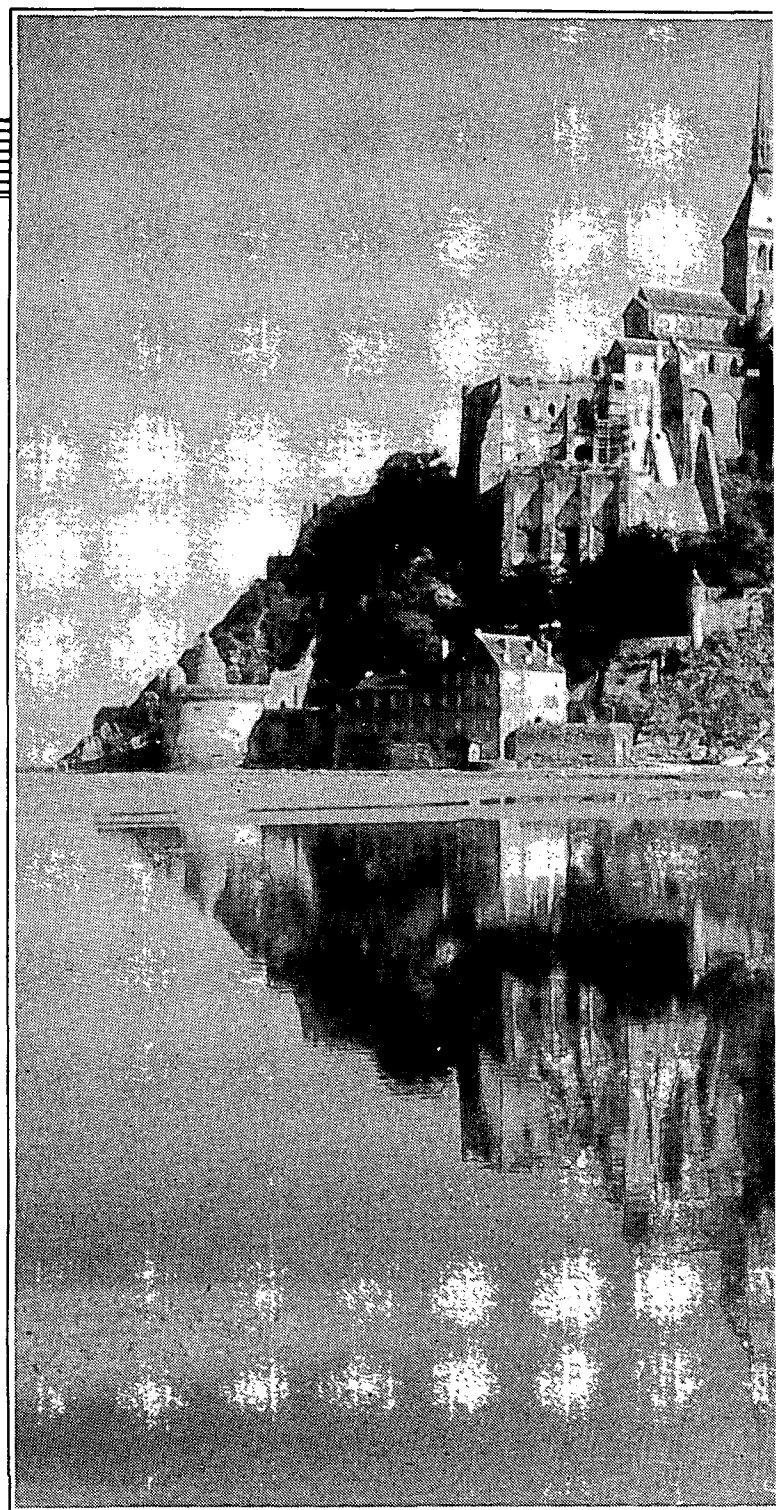
Aquest esdeveniment o aquest miracle de l'Arcàngel no serà conegut pels pelegrins fins al seu retorn del sud d'Itàlia, ja que uns mesos abans havien marxat vers el mont Gargan, per buscar unes relíquies de sant Miquel.

El monestir no ha tingut mai més d'una seixantena de monjos. Però els benedictins foren foragitats l'any 1791 per la Convenció...

Travessem alegrement els segles i retrobem-nos a l'any 1993, sense abandonar, però, la història del mont. I anem a trobar-nos amb la comunitat de monjos benedictins que viu al Mont Saint Michel. L'Arcàngel, sense cap dubte, ha posat en el meu camí el pare Bruno que, cansat, reposa a Saint Malo, en una petita casa d'acolliment. El pare Bruno és un home sorprenent, alegre, però més tossut que tots els maldecaps administratius i totes les reticències del bisbe que hagué de vèncer per obtenir l'autorització per instal·lar-se, l'any 1967, en una cel·la glacial de l'abadia per preparar la vinguda d'alguns frares benedictins. El mont complia aleshores el seu mil·lenari.

A l'home li plau explicar la seva vida al mont, els diferents oficis que ha hagut d'exercir per sobreviure, ja que arribà allí sense res. El pare Bruno fabrica compta-quilòmetres per a cotxes, dibuixa jardins. L'encanta cuinar per als seus hostes. El monjo és ple d'infinita bonesa i d'una espiritualitat fora del normal. Però els seus superiors no s'enfadaren pas en veure'l marxar a fer vida eremítica al mont. A l'home no li semblava gaire fàcil. Al seu voltant, menoras, talith, thoras, objectes de culte judaic. A més a més el pare Bruno llegeix perfectament l'hebreu.

Meravella de l'Occident el mont atreu cada any milions de visitants. Entre Saint Malo i Pontorson, la Meravella s'aixeca, a la llunyania, desafiant les mareas, desbaratant els cops de la «tangué» (llot, llim de

El mi de l'Ar

mar). La Meravella és l'Arcàngel que va ser posat un dia al capdamunt del campanar, que li plau fondre's en la claredat enlluernadora del sol, llevat que no sigui a l'horitzó de fang tan aviat daurat, com agrisat de la badia. Alguns dies, —oh miracle!— l'Arcàngel s'eleva per damunt dels vapors marítims immòbils. Oh Meravella no pas del geni sinó de l'espiritualitat dels homes, tu has guiat les mans de Garin, arquitecte i prevere dominic i les dels paletes que foren mestre Roger i mestre Joan. Fora que això no sigui encara un do de Déu!...

Les cruïlles de la història

«Lloa't sigueu, Senyor, per la germana i mare nostra la Terra La que ens sustenta i té cura de nosaltres

I produeix fruits diversos amb les flors de color i l'herba (...)

«Aquest càntic de les Creature s'adapta al Mont Saint Michel. No és que jo tingui un fons franciscà sinó quan em trobo amb una persona, o una mirada, quan s'obre una flor amb la rosada del matí, a jardí o al claustre, jo lloco el Senyor i penso amb sant Francesc d'Assís.

Vista de Mont Saint Michel

racle càngel

El pare François acaba de celebrar el seu vintè aniversari al Mont Saint Michel i sobretot les seves pèssimes d'or de professió. «Això no m'ha estat mai gaire fàcil, però el Mont té quelcom de fascinant. Jo tinc cordo vers els anys 60, passant jo gaire lluny del Mont Saint Michel, jo no tenia l'autorització per entrar-hi; tampoc no l'havia demanada; calia que jo romanés en l'obediència, però no vaig poder resistir i vaig apropar-me'n al final del dic. Vaig parar el cotxe, i amb el breuari vaig preparar, amb gran emoció, davant del Mont. Jo no sabia pas que hi

vindria a fer el darrer camí abans de l'Eternitat...».

El pare François té actualment 75 anys. Les seves passions: el jardí i la fotografia. Quan li pregunto si és un monjo feliç, la seva mirada s'il·lumina sobtadament i exclama: «¡Del tot! Jo visc aïllat unit a Déu, amb la Fe, l'Esperança, l'Amor i la Caritat. Oh, hi manca una cosa essencial que és l'Eternitat, el Bé absolut. Però hi vaig, ja hi sóc en camí...»

Però fem com el pare François, travessem els pocs metres que ens separen de l'entrada del Mont Saint Michel...

Un carreró únic porta fins a dalt de tot, a l'encontre de l'Arcàngel. Hom s'hi apressa i s'hi espenteja. L'hora encara és de passejada. Els comerciants us interpel·len. Lluís XI, fa molt de temps, va visitar dues vegades el mont. Escandalitzat pels comerciants, planejava suprimir-los. Però després de comprar dues medalles, s'hi repensà i renuncià al seu projecte.

Botigues i mecaders, cafès i restaurants, tota una vida afaïnyada al voltant de la imprevisió i del imprevisible. «Undia—m'explica el pare François—, vaig confessar una senyora vella, molt fatigada per pujar fins aquí. Això va passar en un cafè...» Això també és el mont. La mística, la Fe, l'espiritualitat voregen els comerciants un centenar de metres abans de la crida de l'Arcàngel.

El carreró s'ha encongit. Unes escales porten des d'ara vers la història de la ciutadella. L'any 755, Carlemany va decidir que sant Miquel seria el patró de l'Europa romana i germànica. Sobrevenen més tard les invasions normandes, la guerra dels Cent Anys. Un dia, el mont va ser transformat en presó. Se l'anomena la fortalesa de les mars. Lluís XI regna sobre França i sobre el segle XV. Els presidiaris sovint són maltractats. Però la història no s'atura. Arriba la Revolució Francesa. Actualment encara es visiten les masmorres dels pares resistents, dels de la Vendée, dels Chouans. El mont ha contingut fins a sis-cents presos, encaixats en les masmorres sense llum. Aquí, sobre el flanc sud, la gran roda de fusta, a l'exterior del mont. Els presidiaris venien fins aquí per fer girar la roda i fer arribar les provisions. Curiosa fusió entre les forces del mal, de la repressió i les ciutadelles senceres lliurades a Déu i a la pregària... I així fou fins l'any 1863...

La comunitat benedictina

Els passos es fan pesats, les escales es corben. El cap s'abaixa com per marcar la humilitat enfront la Meravella que s'alça allà dalt i que encara flameja sota un sol d'or. Amb prou feines s'observen els petits jardins, que dic, els minúsculs jardins, acolorits de roses vermelles com la sang, els camins on només un home, a vegades, pot passar-hi, i el cementiri florit de records i d'història, algunes tombes, una dona pregant... La trobada de l'infinit i de l'eternitat...

És aquí l'encontre amb el pare André, el prior de l'abadia, que ha rellevat el pare Bruno. Aquest robust parisenc viu al Mont Saint Michel des de 1976. «Hom no pot venir aquí sense sentir-se questionat al fons de si mateix. La

manera com s'ha construït el Mont recorda les seves profundes crides, formidablement portadores de la pregària. Hi ha aquests colors canviants constantment, segons el vent, les mareas, el sol, la pluja... Però cal no oblidar tanmateix totes les dificultats que crea un lloc com aquest...»

El Mont Saint Michel i els seus dos milions i mig de visitants per any, la pressió de la multitud de la qual no tots són pelegrins. Els constrenyiments del mont, amb els seus nombrosos graons per pujar cada dia si es vol viure normalment. «Un lloc físicament difícil, explica el pare André, i psicològicament també, ja que la comunitat viu en un univers mineral. Estem voltats de pedres, constantment, menys en el claustre, que és ben poc...»

El Mont Saint Michel és un petit municipi d'un centenar d'habitants, tots comerciants. En la línia del Vaticà II, el pare Bruno va voler integrar els membres de la comunitat en la vida social del mont. «El pare Bruno formava part del cos de sapadors bombers. Jo l'he succeït, però sor Brigitte que té formació d'infermera, enfront les circumstàncies i les seves responsabilitats—no hi ha farmàcia al mont—ha esdevingut naturalment cap del cos de sapadors bombers, amb el grau de sergent.»

Si «l'absolut, és la nostra relació amb Déu i no el lloc on vivim», el pare André espera malgrat tot passar tota la seva vida al Mont Saint Michel. «Tots estem impregnats d'aquests murs, i de la seva història. Jo he viscut ací, des de fa setze anys, les coses més merave-

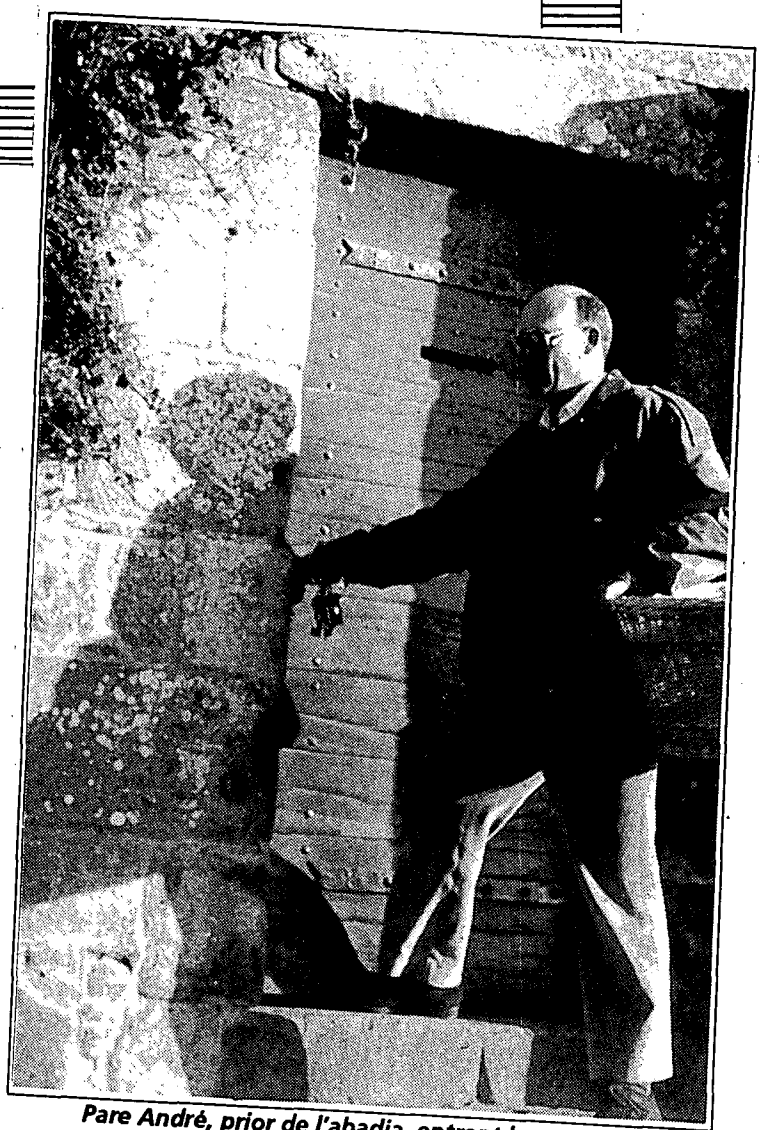
lloses, en la rutina de cada dia, amb la comunitat, amb les trobades també, gràcies al Mont Saint Michel...»

El vent estremeix. El vent asfixia. Els homes com els ocells troben refugi en el claustre, en el passeig. El claustre, aquest lloc confidencial, absorbeix els raigs oblics del sol que es pon a l'horitzó. Els colors, aquí també, canvien constantment. Lloc de meditació, lloc de pregària, els monjos hi retroben tota la seva humilitat. El pare André cita sant Benet, com un missatge als homes de fe i de religió: «Acontenteu-vos amb el que teniu, allí on estigueu. Però no oblideu mai la vostra vida espiritual (...) La Fe, és la certesa ancorada en el més profund de cadascú que el Senyor és present en tota la nostra vida, és també l'absoluta certesa que aquesta presència quotidiana respecta la nostra llibertat...»

Un àngel ha baixat del cel. L'Arcàngel vetlla sobre el mont. A la biblioteca de la comunitat, sor Marie-Thérèse, que prepara la seva llicenciatura en teologia, talla unes estovalles per un restaurant del mont... Un raig de sol ponent il·lumina el seu rostre. L'Arcàngel també vetlla sobre aquesta bellesa divina i sagrada, llançant d'ací per allà la seva ombra sobre la sofrença de les pedres...

És en aquest lloc sant que jo sens dubte per primera vegada he retrobat l'Absolut i, en la llunyania, la crida de l'Eternitat...

■ Gilles van Grasdorff

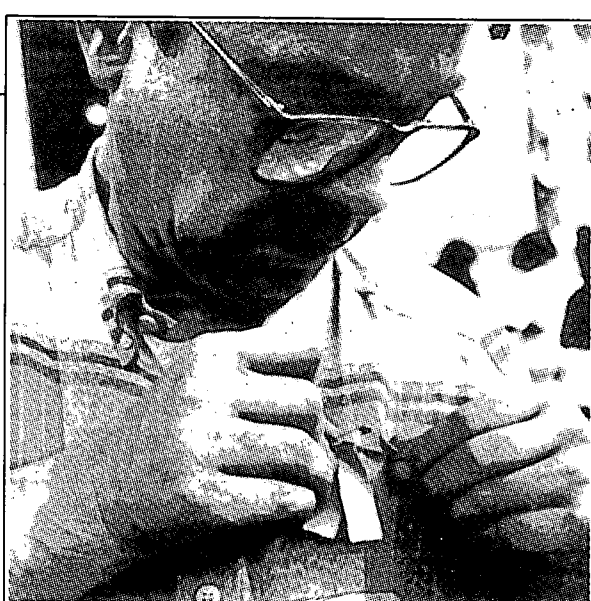
Pare André, prior de l'abadia, entrant les compres

Un nen serbi de Bòsnia, ferit per una granada i la vida del qual és amenaçada pel risc de gangrena, espera ser evacuat a un hospital europeu

Els reis d'Espanya van efectuar a Maó la seva primera visita oficial a l'illa de Menorca, on Joan Carles I va rebre la Medalla d'Or

Un ciutadà català es posa el llaç blau, símbol de l'oposició a la violència perpetrada per l'organització terrorista ETA

17, dimarts

Ginebra: Sarajevo quedarà sota el control de l'ONU

Alija Izetbegovic, Mate Boban i Radovan Karadzic, líders, respectivament, musulmà, croat i serbi de Bòsnia, han decidit que Sarajevo quedi probablement durant un any sota la jurisdicció de les Nacions Unides. El principi d'acord significa un avenç important en les negociacions, que ara només depenen del traçat de les fronteres que tindrà la Unió de Repúbliques de Bòsnia i Hercegovina. També s'ha acordat autoritzar la lliure circulació dels cascos blaus per tot el territori, fet que hauria de permetre la represa de les tasques d'interposició i ajuda humanitària.

Ankara: l'exèrcit turc mata 250 rebels kurds

L'exèrcit turc està decidit a no estalviar mitjans en la seva lluita per eradicar la rebel·lió kurda dins les seves fronteres. El govern de Tansu Ciller ordenà una «operació de neteja» aereo-terrestre, amb la qual almenys 250 rebels kurds del Partit dels Treballadors Kurds (PKK) han mort des de dissabte, víctimes de la vasta ofensiva de l'exèrcit turc sobre les regions del sud-est anatoli.

Trípoli: Líbia rebutja l'ultimàtum dels aliats

Líbia ha rebutjat l'ultimàtum marcat pels governs dels Estats Units, França i la Gran Bretanya perquè entregui abans de l'1 d'octubre els dos acusats de ser els autors de l'atemptat de Lockerbie. Els aliats acusen dos ciutadans líbics de ser els autors de l'atemptat amb bomba el 1988 contra un Boeing 747 de la Panam quan sobrevolava la localitat escocesa de Lockerbie i que va causar la mort de 270 persones.

18, dimecres

Ginebra: el pla de pau encara és lluny

A la Conferència de Ginebra s'estan abordant ara per ara els temes més espinosos. Boban i Izetbegovic han discutit sobre la situació a Mostar i els combats a la Bòsnia central, on croats i musulmans continuen enfrontant-se; mentrestant, Karadzic es nega al fet que les bosses musulmanes de l'est—Zepa, Srebrenica i Gorazde (proclamades zones de seguretat de l'ONU)—no formin part de la futura República sèrbia. La qüestió de convertir Sarajevo en una ciutat desmilitaritzada sota control de les Nacions Unides encara no és definitiva.

Nova York: els EUA impliquen el Sudan en un atemptat

El govern sudanès ha estat relacionat per l'FBI (Agència Federal d'Informació) amb l'atemptat al World Trade Center de Nova York el propassat 26 de febrer i amb un complot terrorista islàmic que pretenia assassinar polítics nord-americans i posar bombes a la seu de les Nacions Unides, els quarters generals de l'FBI i els túnels que connecten l'Estat de Nova Jersey amb Nova York. Washington inscriurà el Sudan en la llista negra de països incitadors del terrorisme.

Moscou: la guerra a l'Azerbaidjan

La situació al front del Karabakh i el moviment separatista a la part euroriental de l'Azerbaidjan, al Caucas ex-soviètic, estan a punt de provocar una nova crisi política a Bakú. Els comandaments armenis a Nagorno-Karabakh han aconseguit envoltar completament la localitat de Fizuli, últim bastió àzeri a la zona, on la situació és realment dramàtica.

19, dijous

Nicòsia: els integristes desafien el govern egipci

Els musulmans integristes han desafiat obertament el govern del president Hosni Mubàrak amb un atemptat contra el ministre de l'Interior, perpetrat al cor mateix del Caire. Hassan al-Alfi va resultar ferit lleument però el balanç de l'acció és dels més greus ocorreguts en els últims mesos de guerra entre el règim laic i els grups radicals islàmics, amb quatre morts i quinze ferits. El gabinet egipci es va reunir poc després de l'atemptat per examinar el grau de seguretat de l'Estat.

Ginebra: Sarajevo, sota l'administració de l'ONU

Les converses de Ginebra sobre la partició de Bòsnia avancen a marxes forçades. Els líders musulmà, serbi i croat de Bòsnia han tancat l'acord sobre l'estatus de Sarajevo. El portaveu de la Conferència, John Mills, anuncià que Izetbegovic, Karadzic i Boban han acordat que l'ONU governarà Sarajevo durant dos anys, tret que la presidència col·legiada de la futura Unió de Repúbliques de Bòsnia i Hercegovina decideixi reduir el mandat.

Moscou: corrupció política a Rússia

El Consell de Seguretat rus ha posat al dia diversos casos de corrupció en els quals estan implicats funcionaris d'alt nivell, com el vice-president Aleksandr Rutskoi, i ha acusat el procurador general de Rússia, Valentín Stepankov, d'amagar alguns afers turbulents. La comissió del Consell encarregada de la lluita contra la corrupció ha demanat a Borís Ieltsin que exigeixi al Sòviet Suprem la dimissió de Stepankov.

20, divendres

Nicòsia: tensió a la frontera del Líban

La Resistència Islàmica, braç armat del grup pro-iraní Hezbol·lah (Partit de Déu) ha estat la responsable de l'atemptat més sagnant que ha patit l'exèrcit israelià en els últims cinc anys d'ocupació de la franja de seguretat al sud del Líban. Vuit soldats israelians han mort i quatre han resultat ferits. La guerrilla pro-iraniana de Hezbol·lah ha demostrat que l'Operació Venjança duta a terme per Israel fa tres setmanes no va acabar amb la seva força. La Casa Blanca ha condemnat durament Hezbol·lah, ha deplorat els intents dels integristes per fer descarrilar el procés de pau que hi ha en marxa al Pròxim Orient i ha fet una crida al bon sentit comú dels àrabs i dels israelians per endegar les converses de pau d'Israel amb els palestins.

Moscou: persisteix el risc d'involució a Rússia

El president rus Borís Ieltsin ha reconegut que Rússia travessa un moment difícil i que, dos anys després del frustrat aixecament militar que va condemnar a mort la Unió Soviètica, encara persisteix a Rússia el perill d'una involució cap al passat o el «risc d'un cop reaccionari». El cap del Kremlin ha manifestat que l'activitat del Sòviet Suprem (Parlament permanent rus) «adquireix un caràcter cada vegada més antipopular i amenaçador per a la seguretat de Rússia».

Nova York: tensió novament entre els EUA i l'Iraq

Avions de combat nord-americans han atacat una base de míssils iraquiana amb bombes de fragmentació, en resposta al llançament per part de l'exèrcit iraquí de dos míssils terra-aire. En explicar l'atac, el Pentàgon ha dit que els avions s'estaven protegint d'una clara provocació de les forces de l'Iraq.

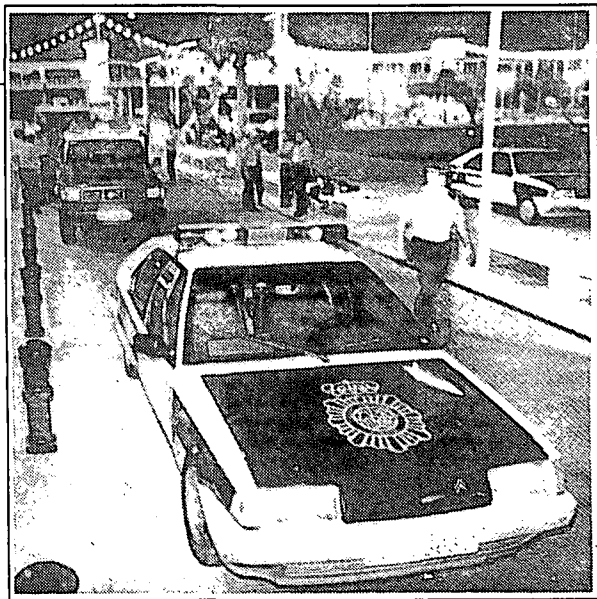
BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

➤ Tots els partits catalans han acordat adoptar el llaç blau, símbol de la protesta ciutadana a Euskadi contra el segrest per ETA de l'enginyer basc Julio Iglesias Zamora, com a manifestació de rebuig pels atemptats terroristes perpetrats recentment a Barcelona.

➤ El primer ministre israelià, Yitzhak Rabin, ha manifestat que «Israel es disposa a prendre les decisions més importants de la seva història». Aquestes declaracions donen especial interès a la pròxima ronda de negociacions bilaterals entre àrabs i israelians.

➤ La Comissió Europea ha acordat una ajuda humanitària d'urgència per un valor de 650.000 ecus (uns 101.920.000 pessetes) destinada a la població de Somàlia per finançar la compra, transport i distribució d'equip mèdic i medicaments.

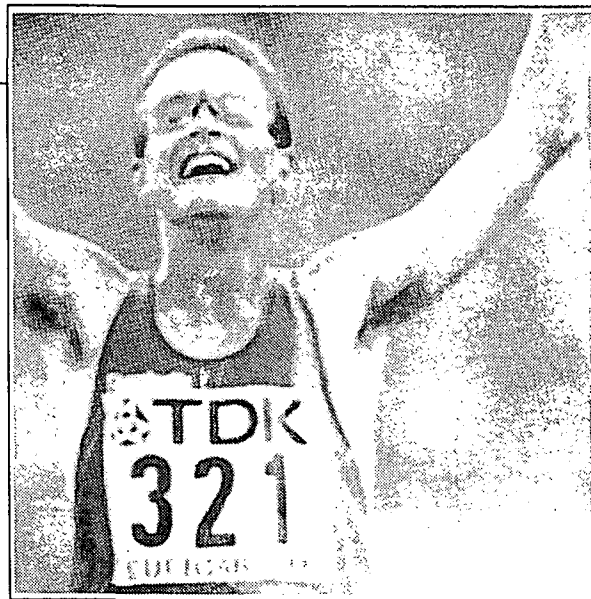
➤ L'oposició guineana ha aplaudit la decisió del president Teodoro Obiang d'ajornar tres mesos les primeres eleccions legislatives democràtiques al país i de revisar el cens i la llei electoral. Satisfacció i prudència a Guinea Equatorial en aquests moments.

Continua la recerca policial dels autors dels atemptats al Port Olímpic de Barcelona

Nois serbis juguen amb les seves armes de fusta als camps de Doboj després de sortir del col·legi

Els atletes espanyols han aconseguit un gran èxit, amb 5 medalles, als Campionats del Món d'Atletisme, a Stuttgart

21, dissabte

Ginebra: principi d'acord per aturar la guerra de Bòsnia

Els negociadors serbi i croat en les converses de pau per a Bòsnia que se celebren intermitentment a Ginebra han manifestat el seu acord inicial amb l'última proposta dels mediadors internacionals, David Owen i Thorvald Stoltenberg, que comporta ratificar la divisió ètnica de la República. En canvi, la delegació musulmana s'ha declarat insatisfeta perquè els serbis no entregaran els territoris que han conquerit en els últims mesos. Ara les tres parts tenen de termini fins al 30 d'agost per donar la seva resposta definitiva a aquest principi d'acord.

Managua: mesures per alliberar els segrestats per «recontras»

El govern de Managua està estudiant les mesures per alliberar els 37 funcionaris, militars, civils i parlamentaris que van ser segrestats dijous per rebels «recontras». De moment, ja ha enviat 400 soldats a la frontera amb Hondures, on es troben els retinguts. La presidenta de Nicaragua, Violeta Chamorro, ha afirmat que no pensa negociar «sota la pressió» rebel. El cardenal Miguel Obando estudia la possibilitat, no confirmada per fonts oficials, de fer de mediador per trobar una solució al conflicte.

Atenès: xocs entre partidaris i detractors de la monarquia

La ciutat de Neàpolis, al sud del Peloponès, ha estat escenari d'enfrontaments entre habitants de la localitat i uns 200 partidaris de la monarquia a Grècia. Aquests darrers van anar a rebre l'ex-rei Constantí. Els incidents començaren quan un grup de contraris a la visita de l'ex-monarca van aparèixer amb banderes negres i cridant eslògans hostils a Constantí, i es van saldar amb quatre ferits.

22, diumenge

Tòquio: el repte japonès en l'escenari internacional

El nou govern de Morihiro Hosokawa ha fet de la reforma del sistema polític i electoral del país la seva prioritat absoluta. Ha decidit que en matèria de relacions exteriors, la línia marcada per l'anterior equip conservador serveix en bona mesura. Rera aquesta imatge de «canviar sense trencar», els set partits de la coalició amaguen una gran dificultat per posar-se d'acord sobre quin ha de ser el paper del Japó en l'escenari internacional. El punt més crític és la participació de l'exèrcit nipó en missions de l'ONU.

Sarajevo: Izetbegovic accepta el pla de Ginebra

El president de Bòsnia i Hercegovina, Alija Izetbegovic, ha declarat que «el que ens han ofert a Ginebra pot ser la base per a futures negociacions». El president boscnià té fins al dia 30 d'aquest mes per explicar el seu poble el contingut del document sobre la configuració del país en una futura unió de Repúbliques de Bòsnia i Hercegovina. Izetbegovic exigeix el desbloqueig de Sarajevo i l'entrada d'observadors de la CE a la capital com a condicions per normalitzar la vida dels musulmans.

Managua: clima d'enfrontament a Nicaragua

El doble segrest de personalitats polítiques en menys de 48 hores ha provocat una situació explosiva a Nicaragua. La presidenta Violeta Chamorro, els líders del Front Sandinista i la governamental Unió Nacional Opositora (UNO), han prescindit de les seves diferències, i han unit les seves forces per exigir que es posi fi immediatament als dos segrestos massius i trobar una solució a la crisi més greu de la democràcia al país.

23, dilluns

Mostar: situació desesperada a la ciutat

L'arribada dels primers cascos blaus a la ciutat bosniana de Mostar des de fa dos mesos ha permès descobrir les «desesperades» condicions de vida de les 55.000 persones que estan atrapades al sector musulmà. La ciutat està devastada per les bombes, no hi ha menjar, ni electricitat, el riu Neretva és l'única font d'aigua i els hospitals funcionen als soterranis. Les poques medicines i el menjar que portaren els soldats de l'Agrupació Canàries són una aportació «simbòlica» que ha retornat l'esperança a la capital d'Hercegovina.

Alger: assassinat d'un ex-primer ministre

L'antic primer ministre i ex-responsable de la seguretat militar d'Algèria, el coronel Kasdi Merbah, ha estat mort per «assassins professionals», segons ha anunciat el Moviment Algerià per a la Justícia i el Desenvolupament (MAJD), partit polític a l'oposició que liderava Kasdi Merbah. L'Alt Comitè d'Estat algerià reafirmà la seva voluntat de «combatre la barbàrie terrorista» i de «plantar cara a aquesta agressió que intenta desequilibrar el país».

Managua: la crisi dels ostatges continua

Les negociacions per posar fi a dos segrestos massius a Nicaragua es troben en un atzucac, després que el govern i els comandos rebels no arribessin ahir a cap acord per a l'alliberament dels ostatges. Si bé la posada en llibertat de 14 ostatges de la seu del partit governamental a Managua per part dels rebels sandinistes semblava obrir una porta al diàleg, el posterior segrest de nou periodistes per part dels «recompas» ha estancat les negociacions.

Rebuig ciutadà contra el terrorisme

Catalunya va celebrar aquesta darrera setmana una jornada de protesta contra la violència terrorista, condemnant els últims atemptats d'ETA a Barcelona, simbolitzada en milers de llaços blaus que els ciutadans es col·locaren, de manera ben visible, en la seva indumentària. En tots els organismes i institucions oficials les banderes onejaven amb una cinta blava. Aquesta iniciativa popular va sorgir al País Basc com a resposta cívica multitudinària per demanar l'alliberament de l'industrial Julio Iglesias Zamora, segrestat per la banda terrorista ETA.

Euzkadi Ta Askatasuna (ETA), literalment significa «País Basc i Llibertat», és una organització nacionalista basca que propugna la creació d'un Estat independent integrat per quatre províncies espanyoles (Àlava, Biscaia, Guipúscoa i Navarra) i tres de franceses (Lapurd, Baixa Navarra i Zuberoa). Fou fundada l'any 1959 i a la seva primera Assemblea (1962) va definir-se com un «moviment revolucionari d'alliberament nacional». D'ençà d'aleshores i fins el dia d'avui, ETA ha sofert diferents escissions en el si de la seva organització però mai no ha deixat la lluita armada i l'execució d'actes de terrorisme polític. Tanmateix, el seu potencial humà i d'armament ha minvat considerablement arran de les nombroses batudes dutes a terme per les forces de seguretat.

Catalunya ha estat diverses vegades, malauradament, blanc de la seva mortífera acció. El tràgic atemptat d'Hipercor o la salvatge barbàrie perpetrada a Vic en són esborronadors exemples. Els llaços blaus que dúiem els catalans el proppassat divendres eren tot un acte de protesta pacífica i força significatiu del rebuig al terrorisme. La solidària onada blava fou el símbol d'una majoria ciutadana lluitadora en benefici de la pau, la llibertat, la convivència i la democràcia a tot Catalunya, a tot l'Estat.

■ Miquel Àngel Codina

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ Les institucions i els ciutadans de Catalunya van participar massivament ahir en la campanya del llaç blau, símbol de rebuig a les últimes accions de la banda terrorista ETA a Barcelona i al segrest de l'enginyer Julio Iglesias Zamora.

➤ El Consell de Seguretat de l'ONU crearà un tribunal internacional de justícia amb la missió de jutjar els responsables de crims contra la humanitat comesos als Balcans, des que s'inicià la desintegració de Iugoslàvia.

➤ Per primer cop des del 1945, l'exèrcit alemany ha sortit fora de les fronteres de l'OTAN, per dur a terme tasques humanitàries i defensives. Des de mitjans d'agost, 1.700 soldats alemanys, com a cascos blaus, són a Somàlia.

L'ordenació episcopal, acció en bé de l'Església

En l'ordenació episcopal, són els nous bisbes els qui personalment reben l'Esperit. Però, aquest Esperit els és atorgat no principalment com a do amb vista al seu propi creixement espiritual, sinó sobretot com a do per al bé de l'Església. En afirmar, doncs, que el bisbe rep l'Esperit Sant en plenitud, cal no oblidar que es tracta de la plenitud *ministerial*, no personal. Aquest mateix bisbe —com tots els fidels, ministres o laics— rebé la *plenitud de l'Esperit* amb vista a la seva santificació personal en la Confirmació.

Quan, doncs, cridat ara al ministeri, se li imposen novament les mans demanant l'efusió de l'Esperit, l'Esperit es posa certament sobre l'elegit, però no amb vista a donar-li una abundància personal dels seus dons més gran que a la resta dels fidels, sinó amb vista al fet que l'Església, a través del ministeri que ell rep, s'omplirà de l'Esperit. La nova efusió de l'Esperit és, per consegüent, vertaderament, objectivament i numèricament distinta, però ho és en una línia diversa, no envers el creixement espiritual propi, ans envers el creixement i progrés de l'Església. Per això, les ordenacions han de ser vistes i viscudes més com a celebracions de creixement de l'Església que com a do de l'Esperit a l'ordenat.

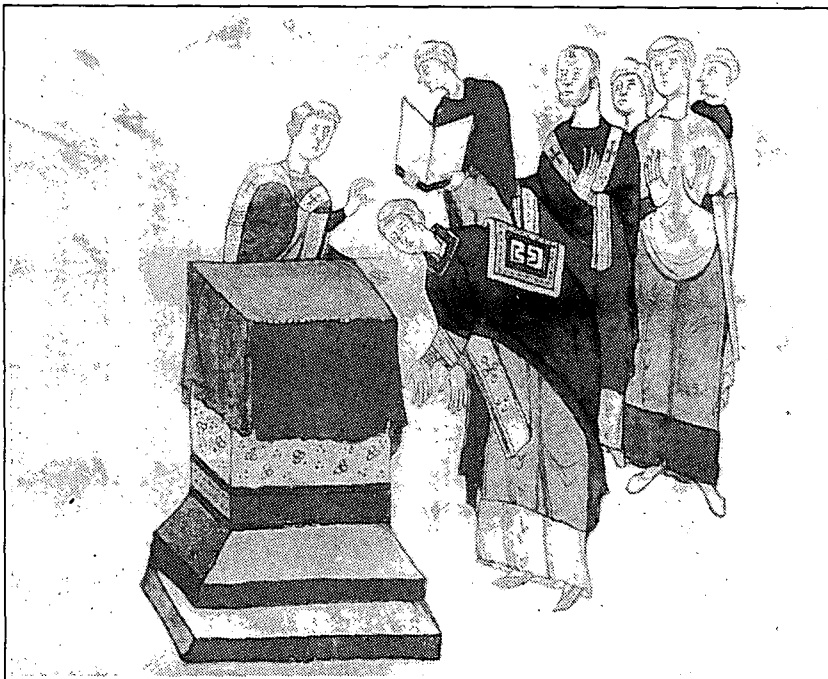
Participació activa, externa i piadosa, a l'ordenació

És doncs, en raó de la finalitat eclesial del ministeri, que els fidels han de sentir-se urgits a participar tant a l'ordenació dels seus bisbes com a la celebració litúrgica del seu aniversari d'ordenació o a les diverses pregàries que la litúrgia fa pel bisbe. Aquesta participació dels fidels a l'ordenació ha de ser, d'altra banda —com va recordar el Vaticà II amb vista a tota acció litúrgica— *activa*, tant en l'àmbit del que és *visible*, com especialment en el de l'invisible o *espiritual*. Participació *visible*, que requereix que hi hagi signes externs (cants, actituds comunes, comunió eucarística, etc.) per manifestar i intensificar amb ells que allò que realitzen els ministres ho assumeix tot el cos de l'Església. Però participació *espiritual* també, que inclou tot un conjunt d'actituds invisibles (pregària interior, atenció contemplativa del misteri que es proclama a les lectures i es realitza a través dels gestos visibles, comunió d'amor i d'agraïment a l'Autor dels béns que són vessats damunt l'Església, voluntat de posar la ment en consonància amb les paraules i els gestos de la celebració).

Participar conscientment a l'ordenació

La participació activa ha de tenir encara, segons el Vaticà II (Sac. Conc. 48), una tercera qualitat, que es troba com a la base de les dues esmentades abans: ha de ser el més *conscient* possible. En efecte, com més gran i més clara sigui la consciència del que significa per a l'Església el do de l'ordenació —do que es manifesta mitjançant les paraules i els gestos sacramentals— més intensa serà la participació interior i més *entusiasme* i *sincera* fins i tot la participació exterior mateixa. Amb vista, doncs, a aques-

La il·lustració és del *Sacramentari del bisbe Warmund* i significa la imposició de mans i de l'evangelari per part de 5 bisbes. Tots els bisbes van revestits de dalmàtica i casulla

Participació dels fidels a l'ordenació episcopal

ta major participació, pensem que serà profitós explicar, ni que sigui molt breument, el significat d'alguns dels gestos majors de l'ordenació.

L'ordenació, situada a l'interior d'una concelebració

L'ordenació episcopal se situa sempre a l'interior d'una concelebració eucarística. Avui, els fidels estan habituats a les concelebracions eucarístiques, i per això és possible que es mirin aquesta concelebració gairebé com una de les moltes concelebracions a les quals participen. Per això, convé subratllar la diferència que hi ha entre les concelebracions habituals i la concelebració de l'ordenació dels bisbes. A la concelebració eucarística, en el fons, es tracta senzillament de manifestar amb el ritu la unitat de l'Església i de l'Eucaristia, d'aconseguir que els capellans presents no mirin l'Eucaristia com *la seva missa personal*, ans que s'uneixin, com ho fan els altres fidels —encara que ells segons la funció ministerial que els fou confiada una vegada i per sempre— a l'única acció del Crist que, com a cap de l'Església, actua i presideix la celebració. A tota celebració eucarística —concelebrada o no—, és sempre el Crist qui, per mitjà dels gestos sacramentals del celebrant, fa present la seva Pasqua per tal que l'Església s'hi uneixi i en participi. Aquesta realitat l'expressa força bé sant Tomàs quan diu que, com que sempre és el Crist el veritable celebrant de l'Eucaristia, mentre que els ministres actuen simplement com a

instruments seus, *no hi ha cap diferència en el fet que l'Eucaristia sigui consagrada per un sol sacerdot o per diversos sacerdots* alhora, segons el costum d'algunes esglésies (cf S. Th. III, q.82 a.3).

L'ordenació episcopal, concelebració radicalment diferent

La concelebració en l'ordenació episcopal té un significat diferent i molt peculiar: el conjunt dels bisbes que participen en aquesta concelebració no actuen únicament com a instruments de l'acció del Crist, sinó també com a *signe i presència visible del col·legi apostòlic*. Per això, l'acció de diversos bisbes en aquest cas concret és radicalment distinta i molt significativa de la realitat que se celebra. A aquesta concelebració no cabria, doncs, aplicar-li la frase citada que sant Tomàs referia a la concelebració eucarística, perquè aquí sí que *hi ha diferència en el fet que l'ordenació sigui conferida per un o per diversos bisbes*. En efecte, si un sol bisbe imposés les mans a l'elegit, s'esdevindria un gran empobriment del signe sacramental —l'ordenació fóra vàlida, però el signe resultaria força menys expressiu—. Per això, la disciplina eclesial no admet l'ordenació episcopal sense la participació de diversos bisbes, tret del cas que, per una extrema necessitat, hi hagi una dispensa papal (c. 1.014).

La presència de nombrosos bisbes —els veïns i també, si és possible, els d'altres Esglésies més llunyanes— té un significat fort i sa-

cramentalment ben clar: el nou bisbe és incorporat a l'episcopat catòlic o universal successor del col·legi apostòlic (i no simplement a un grup de bisbes, com ara els de la província, o els de la Conferència episcopal pròpia). El gest de nombrosos bisbes imposant les mans damunt l'elegit, simbolitza i realitza clarament la incorporació del nou bisbe al col·legi apostòlic, i constitueix un gest major, no comparable a d'altres ritus de la concelebració. Es tracta d'un gest de concelebració radicalment *sacramental com a tal* (és a dir, sacramental pel fet mateix que diversos bisbes concelebrin imposant les mans), d'una concelebració en el més alt sentit del mot, per dir-ho d'alguna manera. D'altra banda —i el fet mereix ser subratllat— aquesta és l'única concelebració de la qual tenim constància ja en la més antiga tradició eclesial (Hipòlit, +220; Concili de Nicea, 325).

La pregària consecratòria

Juntament amb la imposició de mans de *tots els bisbes presents*, hi ha un segon signe major: la rica i significativa pregària consecratòria. És un text del segle III (usat ininterrompudament des dels orígens en algunes Esglésies orientals), que la reforma del Vaticà II ha reincorporat novament a la litúrgia romana. El fet de subratllar almenys dues frases —un comentari més complet fóra aquí impossible—, pot ajudar a participar més bé en allò que és i que significa el do de l'episcopat per a l'Església.

Estableixen l'Església arreu del món

Vet aquí una de les frases que figuren en la mateixa *forma sacramental* de l'episcopat, frase que escoltaran, per tant, els qui participen en l'ordenació. Aquesta frase expressa molt clarament una de les funcions més *pròpies i exclusives* del bisbe. En efecte, si el ministeri presbiteral nodreix els fidels i conserva la vida de l'Església amb la Paraula i els Sacraments, aquest ministeri presbiteral acaba amb la mort del qui l'ha exercit; els preveres no engendren successors que continuïn l'obra per ells realitzada. Si només disposéssim de preveres, l'Església ben aviat deixaria d'existir. En canvi, els bisbes, com els apòstols, en ordenar nous bisbes com a successors seus, *estableixen* (el text llatí diu, més expressivament, *fundent, construeixen*) l'Església; i aquests nous bisbes mantindran en vida la seva pròpia Església quan ells ja hagin mort, i el seu ministeri es perpetuarà fins i tot en aquelles altres Esglésies que, *arreu del món* —sense distinció de races, pobles o nacions—, s'aniran propagant per mitjà de la imposició de mans que ells hauran realitzat al llarg de la seva vida episcopal.

Si se'n permet un exemple: a Barcelona, concretament, l'encara proper 22 de setembre de 1991, dos preveres —Joan Carrera i Carles Soler— foren incorporats a l'orde episcopal; doncs bé, ara, el pròxim dia 5 de setembre, ells *establiran* al seu torn l'Església a Barcelona —com ho han fet ja d'altres cops en la seva jove vida episcopal *arreu del món*— ordenant tres nous bisbes; així funden avui l'Església. És en aquest sentit que Pere Lombard (+1159) feia una comparança del ministeri episcopal amb el presbiteral, dient expressivament: «El prevere és figura del Crist quant als ministeris que realitza en nom seu; el bisbe, en canvi, és figura del Crist sobretot quant al fet que, en ordenar, *funda l'Església* com ho va fer el Senyor» (IV Sent, Dist. 24).

Poder de perdonar els pecats

Heus aquí una altra de les frases importants de la nostra pregària. Important, i potser una mica estranya per a més d'un. ¿Per què es demana per al nou bisbe el *poder de perdonar els pecats*, si aquest poder ja el té com a prevere? Aquí hi ha un matís important i amb un gran significat teològic i espiritual. Si bé recentment s'ha afegit a la pregària consecratòria dels preveres una *petita al·lusió* al fet que el prevere té un ministeri de reconciliació depenent del bisbe, la fórmula tradicional de l'ordenació presbiteral —i encara avui les seves paraules essencials— al·ludeixen només al fet que el prevere és consagrat per *cooperar* en el ministeri del bisbe. El bisbe rep, com demana la nostra pregària, per dir-ho així, el *poder de perdonar els pecats*; el prevere, en canvi, la funció de *cooperar amb el bisbe* en la reconciliació dels pecadors. Per això, el prevere necessita una missió explícita —les anomenades modernament *licències*— per absoldre vàlidament els pecadors. I per això afirma de manera expressiva el Concili Vaticà II (Lum. Gent. 26), que el bisbe és el responsable de la disciplina penitencial de la seva Església. El bisbe, doncs, rep en la seva ordenació el *poder de perdonar els pecats*.

Preguem pels nous bisbes i per l'Església de Barcelona

Una manera de participar en aquest fet d'Església de l'ordenació episcopal dels preveres Pere Tena, Jaume Traserra i Joan-Enric Vives, com a nous bisbes auxiliars de l'Església de Barcelona, i la forma de preparar-s'hi amb una millor disposició espiritual, és dedicant-hi la nostra pregària, tant la individual com la comunitària.

En aquest darrer sentit, la invocació recomanada d'incorporar a la *Pregària dels fidels*, així com a les *Súpliques* de l'hora de vespres, és aquesta:

—Pels nostres germans preveres Pere, Jaume i Joan-Enric, que han estat escollits per a l'episcopat: que el Senyor els concedeixi l'abundor de la seva gràcia i els ompli de les virtuts apostòliques, per al bé de tot el poble sant de Déu.

La figura del Bisbe: pastor i gran sacerdot

Litúrgia

La fidelitat esponsal és només una de les dimensions de la figura del bisbe, tal com queda descrita en el ritual de l'ordenació (vegeu l'article anterior). Tant en l'interrogatori i l'examen, com en la pregària mateixa d'ordenació, es destaquen dos altres trets essencials, subratllats corresponentment per les ensenyes lliurades i per la celebració mateixa: el bisbe és pastor, i és gran sacerdot.

«Uns bons pastors per al vostre poble sant...»

Amb aquestes paraules de la pregària d'ordenació, adreçada al «Pare que penetra els cors», es defineix breument la condició dels bisbes. La ressonància evangèlica és clara. Quan es parla de «bon pastor» només es pot fer amb referència al «pastor bo», que és Jesús. El que es demana, per tant, és que siguin imatges vives de Jesucrist, el gran pastor de les ovelles (vegeu Hebreus 13,20).

La relació entre la funció episcopal i la imatge del pastor és ben antiga. En el discurs que sant Pau va fer als ancians d'Efes, a Milet, quan s'encaminava vers Jerusalem, els atribueix exactament aquesta imatge: «Vetlleu per vosaltres mateixos i per tot el ramat, en el qual l'Esperit Sant us ha constituït superintendents (episkopoi és la paraula grega original) perquè pastoreu l'Església de Déu, que ell va adquirir amb la seva pròpia sang» (Actes 20,28).

Calcades sobre aquestes paraules de

■ Pere Tena

l'apòstol són les de la pregunta als elegits: «¿Voleu vetllar pel poble sant de Déu com a bons pares, ajudats pels vostres preveres i diaques, i guiar-lo pel camí de la salvació?». Aquesta pregunta està formulada de tal manera que aparegui clarament que el bisbe no és pastor de l'Església en exclusiva: ell treballa amb la col·laboració dels preveres i dels diaques, que són també, a causa de l'ordenació que els configura a Crist a la seva manera, pastors de l'Església.

Un aspecte evangèlic del pastor és la recerca de les ovelles esgarriades, per tornar-les a la pleta de Crist. És la urgència missionera, tret fonamental de la missió del bisbe.

La insígnia més clara del bisbe com a pastor és el bàcul: «Rep el bàcul, signe de l'ofici pastoral, i vetlla per tot el ramat, del qual l'Esperit Sant t'ha constituït bisbe perquè pasturis l'Església de Déu». Però també, a la seva manera, ho és la mitra. Quan és imposada sobre el cap del nou bisbe, es fa referència a un text de la 1a. carta de sant Pere, en què es parla de les actituds «pastorals» dels ancians (presbyteroi, és la paraula grega original), i es proposa com a premi «la corona immarcescible de la glòria» (vegeu 5,1-4). Segons aquesta referència, la mitra — amb la qual es distingeix la presència del bisbe en l'assemblea — seria un desafia-

ment constant al bisbe mateix per què recordi que és en la santedat que s'ha de distingir entre els germans, «perquè sigui mereixedor de rebre la corona gloriosa que mai no és marcirà».

«Exerceixin dignament la plenitud del sacerdoti»

Es diu, amb raó, que el bisbe rep la plenitud del sacerdoti. El sentit d'aquesta expressió ha de ser ben comprès; no es tracta, en efecte, de creure que els preveres tenen «una part» del sacerdoti, i que els bisbes en tenen «la plenitud», com si el sacerdoti fos quelcom mesurable i quantificable.

El sentit és aquest: en el Nou Testament, el sacerdoti és sempre participació i exercici del sacerdoti de Crist. Ell és el Gran Sacerdot que tenim a la dreta de Déu, sempre vivent per intercedir per nosaltres. Tots els que hem estat batejats i confirmats, participem de l'existència sacerdotal de Crist; som un poble sacerdotal, i parlem d'un «sacerdoti comú».

Quan es tracta, però, de servir a la vida de l'Església, el Senyor consagra els qui vol perquè siguin, per als germans, els instruments vius d'exercici del seu sacerdoti. És el ministeri sacerdotal, o sacerdoti ministerial. D'aquests instruments que el Crist consagra, els bisbes són els primers:

en ells i per ells, Crist dona a la seva Església tot el que aquesta necessita per viure i créixer en la unió amb ell. En aquest sentit, els bisbes tenen la plenitud del sacerdoti de Crist, o potser millor, els bisbes exerceixen, per la seva ordenació, el sacerdoti de Crist en plenitud. Juntament amb els bisbes, els preveres exerceixen també el sacerdoti de Crist; ells secunden el ministeri episcopal en la mesura que cal, sobretot fent present el bisbe en les diverses comunitats per la celebració de l'Eucaristia.

En el ritu d'ordenació, el gest de la unció del cap del nou bisbe amb el sant crisma té aquesta significació. Mentre escampa el sant crisma, el bisbe ordenant principal diu això: «Que Déu, que t'ha fet participar de la plenitud del sacerdoti de Crist, t'ungeixi amb el bàlsam de la unció espiritual i faci que donis molt de fruit, amb l'abundància de la seva benedicció».

Tota gràcia ve de Crist, el Cap de l'Església. Ungint el cap del nou bisbe es recorda, a ell i a tota l'assemblea, que representa Crist com a Cap, i que el seu ministeri sacerdotal és la mediació que Crist ha volgut per a la seva Església. Això es manifesta en la celebració: la primera acció del nou bisbe és la de celebrar l'Eucaristia, que és el misteri sacerdotal de Jesucrist.

■ Pere Tena, preconitzat bisbe auxiliar de Barcelona

Cicle litúrgic «A» - Diumenge XXII durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Jr 20:7-9

Lectura del llibre de Jeremies

M'heu afalagat, Senyor, i m'he deixat seduir, us heu apoderat de mi i m'heu dominat, però ara passen el dia divertint-se a costa meva, tothom es riu de mi. Sempre que parlo, dono el crit d'alarma, el meu clam anuncia invasions i devastació. Tot el dia la paraula del Senyor m'és un motiu d'escarnis i de burles. A la fi pensava: No en vull parlar més, no diré res més en nom d'ell, però llavors sentia en el meu cor un foc que cremava, sentia un incendi dintre els meus ossos. Estic rendit de tant aguantar, ja no puc més.

Salm responsorial

62:2,3-4,5-6,8-9 (R.: 2b)

Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco.
Tot jo tinc set de vos,
per vos es desviu el meu cor,
com terra eixuta sense una gota d'aigua.

R. Tot jo tinc set de vos, Senyor, Déu meu.

Jo us contemplava al vostre santuari

quan us veia gloriós i poderós.
L'amor que em teniu val més que la vida;
per això els meus llavis us lloaran. R.

Que tota la vida us pugui beneir
i alçar les mans lloant el vostre nom.
Saciat del bo i millor,
us lloaré amb el goig als llavis. R.

Perquè vos m'heu ajudat,
i sóc feliç sota les vostres ales.
La meua ànima s'ha enamorat de vos,
em sosté la vostra mà. R.

Lectura segona

Rm 12:1-2

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, per l'amor entranyable que Déu ens té, us demano que li oferi tot el que sou, com una víctima viva, santa i agradable. Això ha de ser el vostre culte veritable. No us emmotlleu al món present; transformeu-vos renovellant la vostra manera de veure les coses, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu: reconèixer allò que és bo, agradable a Déu i perfecte.

Al·leluia

Cf. Ef 1:17-18

Que el Pare de nostre Senyor Jesucrist
il·lumini els ulls del nostre cor
perquè coneguem a quina esperança ens ha cridat.

Evangeli

Mt 16:21-27

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús començà a deixar entendre als deixebles que havia d'anar a Jerusalem, que havia de patir molt de part dels notables, dels grans sacerdots i dels mestres de la Llei, i que havia de ser mort i de ressuscitar el tercer dia. Pere, pensant fer-li un favor, es posà a renyar-lo: «De cap manera, Senyor: a vos això no us pot passar!». Però Jesús es girà i li digué: «Fuig d'aquí, Satanàs! Em vols fer caure, perquè no penses com Déu, sinó com els homes».

Llavors Jesús digué als deixebles: «Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdre, però el qui la perdi per mi, la retrobarà. ¿Què en trauria l'home de guanyar tot el món si perd la vida? ¿Què podria pagar l'home per rescatar la seva vida? Perquè el Fill de l'home ha de venir en la glòria del seu Pare, voltat dels seus àngels, i ell pagarà cadascú segons les seves obres».

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 22 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2a)

AGOST:

29. Diumenge 22 durant l'any: *verd.* Lectures: Jr 20:7-9 (Salm 62) / Rm 12:1-2 / Mt 16:21-27.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Martiri de sant Joan Baptista; santa Sabina, màrtir; sant Adelf, bisbe.

Festes majors: l'Albagés, Arres, Bassella, Benavent de Segrià, Campins, Canejan, Castellterçol, Casseres, el Caillar, Coscó, Juneda, Llorac, Llaberia, Manresa, Matadepera, Mediona, Móra d'Ebre, Navès, el Palau d'Anglesola, Palau de Noguera, Palau-saverdera, Penelles, Pineda de Mar, el Poal, Pobleta de Bellvef, Ripollet, Rodonyà, Rubí, Sant Climent Sescebes, Sant Hilari Sacalm, Sant Joan Despí, Sant Julià de Llor, Sarroca de Bellera, la Seu d'Urgell, Tavertet, Vilademuls, el Vilar d'Urtx, Vinaixa i Vinebre.

30. Dilluns. Del dia: *verd.* Lectures: 1Te 4:13-18 (Salm 95) / Lc 4:16-30.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Fèlix, prevere i màrtir (patró de Vilafranca del Penedès); sant Fiacre, ermità (patró de botànics i jardiners); beata Joana Jugan, verge (fundadora de les Germanetes dels Pobres).

Festes majors: Alcarràs, Blancafort, Llafranc, Miralcamp i Vilafranca del Penedès.

31. Dimarts. Del dia: *verd.* Lectures: 1Te 5:1-6.9-11 (Salm 26) / Lc 4:31-37.

MEMÒRIA LLIURE: Catalunya (Bisbat de Solsona: obligatòria): Sant Ramon Nonat, religiós (mercedari, patró de Cardona) (*blanc*). ALTRES CELEBRACIONS: Sant Nicodem (amic i seguidor de Jesús); sant Aristides, abat; sant Domènec de Val, màrtir (noi, de Saragossa); sants Vicenç, Sabina i Cristeta, màrtirs (patrons d'Àvila). Festes majors: Aitona, Artesa de Lleida i Sant Ramon del Portell.

SETEMBRE:

1. Dimecres. Del dia: *verd.* Lectures: Col 1:1-8 (Salm 51) / Lc 4:38-44.

Bisbat de Lleida: memòria lliure de sant Lleir (o Lliceri), bisbe (de Cosemans) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu del Puig (València); sant Gil o Gili, abat (penitent a Núria); santa Anna, profetessa; sant Llop, bisbe; santa Teresa-Margarida Reddi, verge (carmelitana).

Festes majors: Avià, Centelles, Dosrius, Figaró, el Pont d'Armentera, Torà de Riubregós, Torrent (d'Empordà), Vilamallà i Vilamaniscle.

2. Dilluns. Del dia: *verd.* Lectures: Col 1:9-14 (Salm 97) / Lc 5:1-11.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Antolí o Antoní, màrtir, santa Ingrid, verge; santa Raquel (matrona bíblica); beats Màrtirs de Setembre (revolució francesa).

Festes majors: l'Escalà, la Febró, Rosselló i Sant Antolí i Vilanova.

3. Divendres. Memòria de sant Gregori el Gran, papa i doctor de l'Església (abans monjo): *blanc*. Lectures del dia: Col 1:15-20 (Salm 99) / Lc 5:33-39.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Basiliusa, verge i màrtir; sant Sàndal, màrtir. Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.

Festes majors: el Tossal.

4. Dissabte. Del dia: *verd.* Lectures: Col 1:21-23 (Salm 53) / Lc 6:1-5. Vespres de demà.

Bisbat de Tortosa: memòria (ciutat: solemnitat) de la Mare de Déu de la Cinta; lectures: Is 7:10-14, 8:10 (Jdt 13) / Ap 11:19a, 12:1-6a. 10ab / Lc 1:39-47 (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu de la Consolació (o de la Corretja); sant Moisès (alliberador del poble d'Israel); santa Rosa de Viterbo, verge; santa Rosalia de Palerm, verge; sant Bonifaci I, papa. Festes majors: Alòs de Balaguer, Aspa, Castellserà, Falset, Julià, Sant Vicenç de Torelló, Torredembarra i Vilanova del Camí.

LA BÍBLIA A L'ABAST

La vocació de Jeremies entra en crisi (Jr 20:7-9)

■ Josep M. Aragonès

«M'heu afalagat, Senyor...»

Avui llegim un petit fragment de la cinquena i darrera «confessió» del profeta Jeremies. D'aquesta «confessió» ja vam llegir-ne una part, el diumenge 12 de durant l'any, d'aquest cicle A de lectures. Llavors vam llegir la segona part d'aquest text —vv. 10-13—, avui en llegim la primera part. Ambdós fragments ens mostren un profeta en crisi, que prega el Déu que l'ha cridat i l'ha afalagat fins a seduir-lo pels camins del servei profètic. Jeremies, que seguint la crida de Jahveh no havia pres muller ni havia tingut família ni havia participat en la vida social privada (Cf. 16:1ss), teixeix la seva pregària-protesta amb termes de la vida dels enamorats. Moltes vegades la Bíblia ens parla de les relacions de Déu amb nosaltres en termes de la vida matrimonial, amorosa. És amb aquesta imatge que el profeta comença avui l'explicació de la seva crisi. Jahveh l'ha seduït talment com un home sedueix una dona. El profeta s'ha deixat captivar pel qui el rondava, i ara es troba atrapat. El seductor s'ha apoderat d'ell i l'ha dominat. M'heu afalagat, Senyor, i m'he deixat seduir, us heu apoderat de mi i m'heu dominat (v. 7a). La iniciativa ha sortit certament de Jahveh. Ell és el seductor, el qui l'ha cercat i li ha anat al darrere ja des d'abans de la seva concepció (Cf. 1:4s). Però el profeta ha trobat gust a deixar-se aconseguir. Ara la parella Jahveh-profeta fan una sola unitat. I esclata el problema. Es tracta d'una unitat composta per dues parts terriblement desiguals. Creador, l'un, creatura l'altre, paraula increada i eterna, el primer, balbuceig del ressò diví, Jeremies, que s'ha d'obrir pas en les oïdes distretes d'una humanitat cega davant del destret. Situats, doncs, a nivell i en mons diferents. Dit d'una altra manera i amb una imatge també bíblica: el gran tresor de Déu ha estat dipositat en una gerra de terrissa (Cf. 2C 4:7). L'home Jeremies es mostra als seus contemporanis amb un to de veu que no correspon a la seva personalitat humana. No es estrany que acabi essent la riota del poble: Ara passen el dia divertint-se a costa meua, tothom es riu de mi (v. 7b). És llavors, quan el profeta se n'adona, que la seva vocació entra en crisi. Tot el dia la paraula del Senyor m'és un motiu d'escarnis i de burla (v. 8b).

Entre el càrrec i la càrrega

La vocació de Déu —quan Déu crida algú— és presentada moltes vegades com un honor. I ho és. La vocació divina honora l'home. Però és també una càrrega, que exigeix força i dedicació constant per a ser portada amb fidelitat. Com tota càrrega, també la vocació arriba a cansar. Ni que

es comenci a portar amb il·lusió, es compleix la llei de la dita popular: el petit feix, pel camí creix. Fer d'altaveu de Jahveh no sempre va acompanyat d'aplaudiments, perquè moltes vegades exigeix un to que no és gaire agradable. Sempre que parlo, dono el crit d'alarma, el meu clam anuncia invasions i devastacions (v. 8a). I és que la missió del profeta és la d'anunciar la veritat de Déu. No és que la veritat de Déu sigui necessàriament una aigualidora de festes. Però tampoc no és un engany pietós, com solem dir equivocadament. Déu no enganya ningú. Posa tothom a l'aguait. El profeta, doncs, no pot fer altra cosa que anunciar allò que Déu li ha dit. Fins i tot corrent el risc de ser pres com un profeta de calamitats, que, a més, després tarden a complir-se. Jeremies ja estava cansat de tota aquesta missió.

El goig inicial de sentir-se cridat per Déu, s'ha convertit ara en tedi pel ministeri. I pren un determini: plegar. No vol continuar essent instrument de Jahveh. Abandonarà el servei de qui l'ha seduït i intentarà ser una persona normal, com tothom. A la fi pensava: No en vull parlar més, no diré res més en nom d'ell (v. 9a).

L'abandó impossible

Ara comença la segona part de la crisi de la vocació. Per més que ho vulgui, el profeta no és un home com els altres. És un home pres per Déu. I Déu el trobarà a tot arreu. No sols a tot arreu del món exterior, sinó també, i amb molta més intensitat, en el món interior del mateix profeta. Si vol escapar-se de Déu, ¿on anirà? Si no vol fer de ministre de Jahveh, ¿què farà? Llavors sentia en el meu cor un foc que cremava, sentia un incendi dintre dels meus ossos (v. 9b). Qui s'ha deixat prendre per Déu no té escapadòria. Podrà intentar el que vulgui, però sempre es trobarà amb el buit que la mà de Déu refusada hi ha deixat. I no es tracta, com algú amb massa frivolitat pensa, que Déu rebutgi ningú o que negui el pa i la sal al qui, havent-se deixat prendre per ell, després es fa escàpol. Déu salva tothom. Es tracta d'una realitat més pregona i molt més seriosa: en la personalitat d'aquella persona hi manca quelcom importantíssim: la fidelitat a ser instrument de Jahveh. Jeremies se sent entre l'espasa i la paret. I proclama el seu sofriment i la seva impotència: Estic rendit de tant aguantar, ja no puc més (v. 9c). Seguir la vocació de Déu és difícil, no ens fem il·lusions. Però encara és més costerut tirar pels marges de la fugida. Després de tot, doncs, el més fàcil és la fidelitat a la vocació rebuda. Vocació al ministeri, al matrimoni, al servei dels febles... La crida que cadascú ha rebut de Déu i manté amb humilitat, amb fidelitat i amb lluita i sofriment. Però també amb joia i esperança. Lluitant i vencent totes les crisis, amb la força de Déu i amb l'auxili de la pregària, com Jeremies.

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelaví

Déu ens ha parlat en el seu Fill (II)

Déu parla per revelar-nos els seus plans i el seu amor, que és sempre fidel («Jahvè»). La seva paraula crida, revela els seus designis, manifesta la seva voluntat, té una relació d'amistat («aliança»), renova, transforma, allibera..., resumint: salva. El punt àlgid d'aquest diàleg en aquesta terra és l'encarnació: «Déu va voler revelar-se a si mateix... per Crist, la Paraula feta carn» (DV 2). Ja ens ha començat a parlar en Jesús el seu Fill fet el nostre germà i company en el caminar històric. «Amb ell ens ho ha donat tot» (Rom 8,32).

Gràcies a aquesta Paraula de Déu, que és «aliança» («berith») o declaració d'amor, podem escoltar el Verb del pare, pronunciat eternament en l'amor de l'Esperit, i també respondre amb tot el cor. La nostra resposta es recolza en el mateix do infinit de la Paraula de Déu

Amor.

En cada paraula de la revelació, Déu es manifesta a si mateix i obra en el món i en la història. Déu desvetlla el seu secret donant sentit a la història de l'home. D'aquesta manera realitza permanentment una nova creació. «La glòria de Déu és l'home vivent; la vida de l'home és la visió de Déu» (sant Ireneu). Jesús, el Verb (Paraula) i Emmanuel (Déu amb nosaltres) és la màxima manifestació i proximitat de Déu a l'home: «Tot subsisteix amb ell» (Col 1,17).

Llegint o escoltant la Paraula de Déu, amb el seu ressò en la creació i en la història, ens trobem sempre amb Jesús: «El Fill de Déu està sembrat arreu de l'Escriptura» (sant Ireneu). «El Verb es fa carn a

cada una de les paraules escrites» (sant Màxim confessor). Jesús és «la mateixa Paraula de l'Escriptura» (Orígenes), «el centre i la llum de tots dos Testaments» (sant Ambrós). Fins i tot es pot dir que «la llavor del Verb és innata a tot el gènere humà» (sant Justí, citat per LG 16). Jesús és el Verb, la Paraula preexistent, creadora, renovadora, el camí, la veritat, la vida, la llum... Per això «quan llegim la Sagrada Escriptura, tenim entre les mans el Verb de Déu» (Rupert de Deutz). Crist és «present en la seva Paraula... és ell qui parla» (SC 7).

Joan Esquerda Bifet,
Del llibre «Meditar en el corazón».

Des de Denver hi ha un nou punt de referència en l'evangelització del món

Els avortaments controlats a Catalunya arriben a 11.000

- Quan fins i tot les goril·les deixen de fecundar pel trauma d'haver avortat, aquí més d'onze mil dones segueixen interrompent voluntàriament l'embaràs, i el 73 per cent al·legant «neguit de la mare!».
- La resposta de Denver és rotunda: «la cultura de la mort ha assumit formes de legalitat social i institucional per justificar els crims més horribles contra la humanitat: el genocidi, la "solució final", la "neteja ètnica", i l'eliminació massiva de vides humanes, fins i tot abans del naixement, o del seu moment de mort natural».
- Escolteu-me casa de Jacob, tots els qui queden de la casa d'Israel, vosaltres que heu estat portats des de la naixença, que jo m'he carregat des del si de la mare. (Is 46,3).

Porto 25 anys tetraplègic i em vull morir

- El 9 de juliol els diaris van difondre el desig de Ramón Sanpedro, un home que fa 25 anys que està ajagut en un llit, perquè se li apliqui l'eutanàsia. En realitat, el que demana és que l'ajudin a suïcidar-se, segons afirma l'advocat Alberto Monche a l'article «Una resposta a Ramón Sanpedro» (CC núm. 721), ja que l'objectiu de la sol·licitud no «és una mort digna, sinó acabar amb una vida a la qual no troba sentit, donades les circumstàncies que li ha tocat de viure».
- El Papa diu: «Jesucrist és la veritable vida que dóna esperança i sentit a l'existència terrena, obre les nostres mentes i cors a la bondat i la bellesa del món que ens rodeja, a la solidaritat i a l'amistat».
- Qui begui de l'aigua que jo li donaré, mai més no tindrà set, sinó que l'aigua que li donaré esdevindrà en ell una font d'aigua que rajarà fins a la vida eterna. (Jo 4,14).

Eco-2000, l'aspiradora marina de les costes catalanes

- Gràcies a l'esforç de projectes com el del vaixell Eco-2000, les platges catalanes estan en el seu millor estat des de fa 7 anys, però es continua deteriorant la capa d'ozó, es van cremant els

Defensa la vida!

Per a la Isabelle, una noia belga que ha participat a les Jornades de Colorado, l'experiència ha estat «inoblidable». Aquesta pot ser la conclusió de la trobada, sobretot si s'arriba a aplicar les respostes que s'han donat a les provocacions de la «cultura de la mort». «Defensa la vida!» és el crit de guerra que s'ha de convertir en «quelcom concret i eficaç»; aquest és el desafiament, diu Joan Pau II. A continuació, els casos més propers, i les respostes de Denver i de la Paraula de Déu.

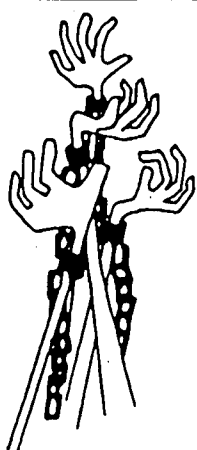
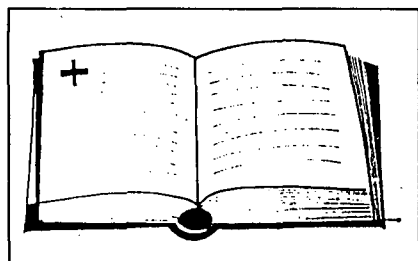

«Cada u ha de tenir el coratge d'anar i estendre la Bona Notícia entre la gent del final del segle XX i, sobretot, entre la gent jove de la vostra edat, que portarà el pes de l'Església i de la societat el segle XXI». Joan Pau II

bosc, i la meitat de la superfície forestal espanyola no té arbres.

- Sobre els 3.000 metres on és Denver, al massís de les Muntanyes Rocalloses, el bisbe de Roma ha reconegut que busca el reflex de Déu en «la bellesa de la naturalesa», a més de cercar-lo també en «els èxits de la humanitat i de cada persona individual»; per això va anar a pregar entre la vegetació dissabte.

- Allò que ell té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència a través de les seves obres. (Rm 1,20).

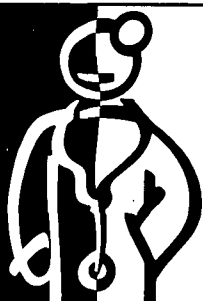
«Europa no es pot limitar a ser un club cristià»

- Aquesta denúncia de la primera ministra turca, Tensu Ciller, és conseqüència d'un cristianisme «aquietat i dividit en un món ple de cristians nominals molt més preocupats pel benestar que per la pràctica religiosa», segons afirmava, dimecres passat en un article a «La Vanguardia», el periodista i general Francisco L. Sepúlveda. De fet, el resultat d'una enquesta sobre els valors feta per la Fundació Joan Maragall confirma un relaxament generalitzat.
- El cap de l'Església catòlica ha demanat als bisbes i als preveres que siguin «models per als joves»; «poden (els joves) concloure de les nostres paraules i dels nostres comportaments —pregunta el Papa a la jerarquia— que l'Església és veritablement un misteri de comunió amb la Santa Trinitat, i no sols una institució humana amb objectius temporals?».
- I jo et dic que tu ets Pere, i sobre aquesta roca edificaré la meua Església, i les portes del reialme de la mort no prevaldran sobre ella. (Mt 16,18).

14, 15 i 16: Quatre bombes a Barcelona

- Per uns dies ha tornat la psicosi dels atemptats a la ciutat comtal. Mentrestant, a dues hores de vol, el crim i la delinqüència creix a la ciutat musulmana de Mostar, assetjada pels croats, i els serbis seguien bombardejant Sarajevo.
- En l'obertura de les Jornades, Joan Pau II pregà en croat perquè «s'aclareixin els responsables de la crisi dels Balcans». Durant la vetlla de pregària de dissabte, denuncià el segle XX com «una època d'atacs massius contra la vida, una inacabable sèrie de guerres i un assassinat continu de vides humanes innocents».
- Posats, doncs, a fer el bé, no ens acovardim, que al seu temps collirem, si no desistim. (Després de l'entrevista entre el Sant Pare i el president dels EUA, Bill Clinton demanà al Papa polonès que conclogués amb una cita bíblica. Aquest va agafar la Bíblia que havia regalat al president, i llegí Ga 6,9. Poc després manifestà l'esperança que «els Estats Units no recularan davant cap esforç per atendre la veritable llibertat, i aprofundir en els drets de l'home i la solidaritat»).

■ Guillem Farré

30 anys de medicina Solidària amb el Tercer Món

medicus mundi catalunya

Elisa, 14 / 08023 BARCELONA
Tels.: (93) 418 47 62 / Fax: (93) 418 48 66

• Ajuts: «La Caixa». Oficina n.º 1010. N.º de compte 354-50 de Barcelona

—Sabem alguna cosa de la seva dedicació al cant. ¿D'on li ve aquesta afeció?

—Neixó l'any 1915 en el si d'una família nombrosa, (11 germans), plena d'alegria i cançons. A l'escola, a pàrvuls, debuto com a solista als 6 anys. Als 7 ingreso, a iniciativa de la meua mare, a la corda de nois de l'Orfeó Català, hi faig solfeig i cant. Durant el batxillerat al col·legi Samà de Vilanova i la Geltrú, també conreo aquesta activitat i faig 3 cursos de piano. Aparco la música durant els anys de carrera a l'Institut Químic de Sarrià, i un cop casat l'any 1942 a Vilafranca, un temps després, entro al Cor Nadalenc, (després Agrupació Polifònica de Vilafranca), i connecto amb el món coral de Catalunya: seminaris, i caps de setmana de direcció coral, monitor de les trobades d'animadors de cant per a la Litúrgia, a Montserrat, diversos cursos d'estiu de formació coral a Lleida i assistència a moltíssims concerts, especialment de música vocal; i ja una immersió total en el món coral català, ocupant càrrecs directius.

—Aquest aspecte del cant col·lectiu, ¿com el veu a Vilafranca?

—Jo diria que força conreat, en les seves diverses facetes, ja que hi ha el centenari *Coro del Penedès*, la Coral Infantil l'Espinguet, la recent Coral Laroc, el Grup Xaloc d'havaneres, els grups esporàdics de Caramelles, Pastorets, el dels Goigs de Sant Fèlix, etc. però jo em limitaré a parlar de l'Agrupació Polifònica de Vilafranca, del Grup de Cant Gregorià i d'aquells cors anònims que es formen i es desfan cada cap de setmana en les nostres parròquies i esglésies.

Aquesta tria no es deu a cap més causa, que són els que conec més a fons. Evidentment que la de més qualitat i pes específic és la Polifònica el primitiu Cor Nadalenc, que només cantava els dies nadalencs. Va ser fundat l'any 1947 per la Ma. Rosa Juncosa, persona tot sensible i finor d'esperit, que amb els seus coneixements musicals (professora de piano) i agradabilíssim tracte personal va portar a terme la posada en marxa d'una cosa tan bonica i tan ferma, com és una coral mixta.

—¿Quan tingué lloc la seva aportació personal a la Polifònica de Vilafranca?

—Al cap d'un parell d'anys hi vaig entrar jo, posant a la seva disposició el nostre pis, per als assaigs, arxiu, reunions... i algun piscolabis; però amb una condició: «que s'havia d'assajar tot l'any».

Naturalment el cor va anar ampliant el seu repertori, i ja sota la sempre acurada direcció de Josep Anton Huguet, vàrem començar les actuacions més sovintejades a la vila, Catalunya i l'estranger. Es van haver de superar greus obstacles, per les pressions polítiques de l'època... que no ens perdonaven que gairebé la totalitat del repertori fos en català, i haver renunciat a la insinuada proposta d'entrar a formar part dels Coros y Danzas de Falange Española.

—¿Foren difícils els començaments? ¿Van trobar molts entrebancs per aconseguir els seus objectius?

—Una anècdota il·lustrativa. Em crida l'alcalde de tot al seu despatx oficial i em diu que s'ha assabentat que al meu domicili es feia cada setmana una reunió clandestina, i em cominava a cessar immediata-

Agrupació Polifònica de Vilafranca

Música vocal a Vilafranca

Manuel Cervera i Fita és un expert en música coral. Ha dedicat gran part de la seva vida a patrocinar i defensar uns valors musicals que es trobaven endormiscats al nostre país. La seva contribució a la música coral catalana, concretament a la comarca del Penedès, pot ser qualificada d'excel·lent. Mercès a la contribució de Manuel Cervera, l'afeció musical de Vilafranca del Penedès ha recobrat un nou esplendor.

tament, per no caure en sancions, o coses pitjors. La meua resposta fou «Sr. Alcalde, crec que la reunió no és clandestina de cap de les maneres, sinó una trobada de joves que ens agrada la cultura, i per tant elevar el nivell de la mateixa a la vila. Del que m'ha dit, jo no diré res als cantaires i em faig responsable de les conseqüències; però imagineu quin «tanto» s'apuntaria vostè, si fos, per la història de Vilafranca, l'alcalde que va suprimir una activitat d'aquesta categoria.»

No sé si per la lògica del meu raonament, o per la contundència i convicció de les meves paraules, mai més no es va parlar de l'afer.

—¿Qui han contribuït a la millora de la Coral al llarg de tota la seva història?

—Una dada importantíssima per la Coral va ser els contactes sovintejats amb l'Oriol Martorell. D'aquests va sorgir, a part d'una sincera amistat, una radical millora en l'aspecte tècnic i una vinculació molt estreta amb el llavors Secretari dels Orfeons de Catalunya i després Federació Catalana d'Entitats Corals.

No en va es tracta de la persona (que al meu criteri) va fer més, després de la guerra, pel desenvolupament i millora del cant coral a Catalunya, tant a nivell humà com tècnic i cívic. Des d'aquí i públicament reto homenatge i expresso l'agraïment per la seva ingent i desinteressada tasca en vers la música i el país. Ha estat per excel·lència el líder del cant coral a casa nostra.

Més tard per raons de salut vaig haver de substituir provisionalment uns anys, l'Huguet en la direcció. Encara recordo els «cucs» que vaig passar en el meu debut internacional a Viena.

L'any 1976 hi va haver relleu

generacional, i es féu càrrec definitivament del cor el meu fill Xavier. Realment es pot afirmar que la Coral està en uns moments òptims, tant per la programació (des de les cançons populars, fins a les grans obres simfònico-corals), com per la justesa, emissió de veu, afinació i aquella importantíssima compenetració cantaires-públic i viceversa que assoleix en les seves actuacions.

Es podrien dir moltíssimes coses més, però l'espai no dona per a més.

—Ja es veu que li agrada el tema: ¿Què ens pot dir del cant gregorià?

—Certament que m'agrada molt la polifonia, però el cant gregorià... és un altre cosa! Aquest cant recomanat pel mateix Concili Vaticà II, cosa que s'oblida massa vegades, encara corre el perill d'extinció per al culte diví. I és aquesta característica «funcional» sense oblidar el seu enorme patrimoni cultural, el que cal preservar de l'oblit o la desaparició.

Jo diria que el nostre Grup de Cant Gregorià de Vilafranca, és un conjunt de cristians que l'enyoren o el redescobreixen, o totes dues coses alhora. En tot cas és un submergir-se en les venerables melodies que esperits pietosos i altament inspirats musicalment, van crear, per posar-les al servei de la Paraula de Déu i de textos degudament aprovats, per ajudar a la reflexió, la lloança i la pregària dels fidels.

Cal admetre la dificultat de la llengua llatina que malauradament va perdent vitalitat. En no entendre's el text, sembla que queda ja desqualificat el seu valor cultural. Però jo pregunto: ¿per què no desqualificar també aquesta imparable torrentada de cançons, quasi sempre en anglès, que ens prodiguen la

Manuel Cervera i Fita

ràdio, la T.V. els discos, etc., etc. És que la immensa majoria dels qui «consumeixen» tal música, pesca res del que s'hi diu?

El que cal en el cas del gregorià, és que el cantaire sàpiga molt bé el que diu, i el que escolti tingui sempre a mà una traducció adequada. Llavors la força intrínseca de la Paraula ajudada per la música farà realitat el Càntic del Deuteronomi; 32-2.

«La meua doctrina caurà com la pluja seran com rosada les meves paraules»

Com el proviscó que rega l'herba Com una roina damunt els prats.

—¿Continua vigent, avui dia, el cant gregorià a Vilafranca?

—L'actual grup de gregorianistes, és com una revifalla d'aquell que havia fundat el 1945, Mn. Joan Vinyeta, el capellà zelós i supertreballador, que malgrat la seva delicada salut va ser un autèntic puntal i formidable impulsor de la vida cristiana a la nostra vila. En aquells temps es cantava en gregorià cada diumenge la Missa Major. Amb la introducció de la llengua pròpia del poble a la litúrgia, el cant gregorià va patir una forta davallada fins quasi desaparèixer del tot, però l'arribada el 1986 de Mn. Joan Guasch, un apassionat gregorianista, va significar la reorganització i

vitalització del Grup de gregorià. Quan va marxar de la vila, i com a succedani, em vaig fer càrrec jo del Grup.

Les nostres activitats no són massa intenses i assagem només quan tenim alguna propera actuació, com són algunes festes importants del calendari litúrgic, alguna celebració fora de la vila, com els Monjos, Premià de Mar, Capellades, i una audició més completa de música gregoriana a la Bisbal del Penedès. Com a novetat cal remarcar la incorporació de dones. Actualment el grup es compon de 8 dones i 18 homes, que amb perseverància i il·lusió intentem fer una senzilla contribució a aquest cant, que quan es coneix i practica, hom comprèn la valoració artística que en feien un Mozart i un Wagner, i que a mi m'agrada sintetitzar dient «El cant gregorià és música i és paraula, però sobretot és oració.»

—I del cant comunitari a les parròquies, ¿què ens pot comentar?

—Si com va dir el gran científic Blaise Pascal: «mai l'home és tan gran com quan es flecta de genolls per adorar Déu», també es podria dir que el cant mai no té tanta transcendència, com quan es dirigeix en acte de penediment, de glòria, d'agraïment, de súplica davant Déu. Així les nostres assemblees dominicals haurien de tenir, com una part molt i molt important, l'execució d'uns cants adequats a la festivitat del dia, plens d'unció i d'entusiasme. Un símil. ¿Heu assistit al camp del Barça, ple de gom a gom, a punt de començar el partit, i pels altaveus, corejat pels assistents, heu sentit aquell... «Tot el camp, és un clam...?». És evident que l'himne crea un «ambient» de participació i «comunió» (valgui l'expressió), per, entre tots plegats encoratjar-se per aconseguir la victòria. Així mateix les nostres assemblees eucarístiques haurien de ser un «clam» vibrant, compacte, sense perdre el to respectuós i reverencial que escau a la creatura davant el seu Creador.

—¿Crec que aquesta actitud es dona a Vilafranca?

—Per la meua experiència en altres poblacions, puc afirmar que especialment en les grans solemnitats, Déu n'hi do, la participació del poble fidel; i aquest «Déu n'hi do» vol dir que la cosa no està malament, però que es podria millorar molt més si cada assistent es conscienciés que la seva veu i actitud, és una aportació imprescindible per l'esplendor i l'eficàcia de la litúrgia.

Cal fer constar la tasca perseverant d'un bon grup de monitors del cant que amb la seva direcció des del presbiteri animen i aglutinen els cants de tota l'assemblea.

I no voldria pas deixar d'anomenar els Srs. Àngel Ferrari, Pere Güell, Josep A. Huguet, Lluís Mas, Fèlix Mestres, i Isidre Vallès, que amb els acompanyaments d'orgue potencien d'una manera esplèndida la música sagrada.

Crec de justícia fer-los saber l'agraïment de tants oients anònims, que frueixen, tot enriqueixent l'esperit, gràcies, també, a la desinteressada col·laboració dels organistes. Que Déu els ho pagui, i per molts anys puguin anar fent realitat la inscripció que pot llegir-se dalt de tot de l'orgue de Santa Maria. «Domino cantamus dulciter hymnos» (Canthem dolçament himnes al Senyor).

Canvi revolucionari en les comunicacions audio-visuals

L'aplicació de tecnologia digital a la transmissió de senyals de televisió en les seves distintes variants —terrenal, satèl·lit i cable— comportarà un canvi revolucionari en les telecomunicacions audio-visuals en els propers anys, que es completarà en la segona dècada del segle XXI amb la renovació de tot el parc de televisors.

Un grup d'empreses i institucions europees treballa amb el suport de la CE en la coordinació d'una iniciativa comuna de televisió digital per Europa. Per part espanyola, participen Retevisión, Hispasat, i Escuela Superior de Ingenieros de Telecomunicaciones de Madrid.

Quatre vegades més de programes

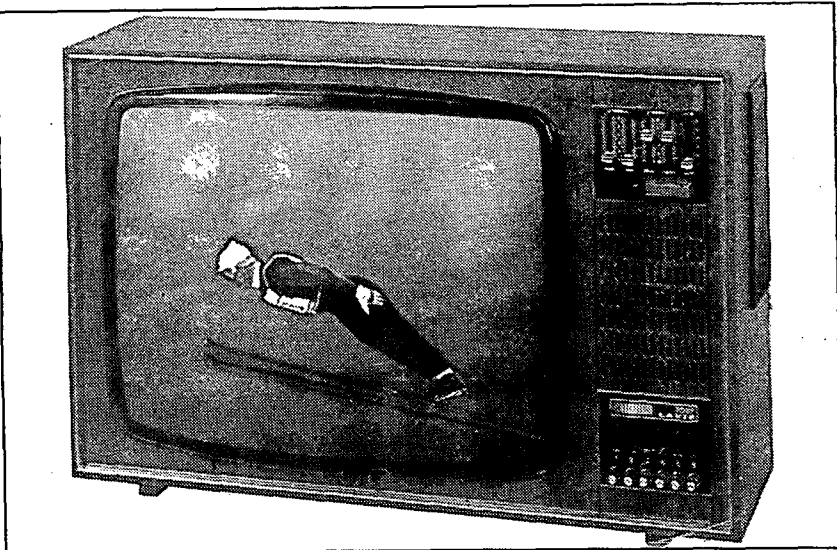
El desenvolupament d'aquesta tecnologia permetrà en el termini d'uns tres anys que un sistema de satèl·lits com l'espanyol Hispasat, pugui multiplicar per quatre, sense pèrdua de qualitat, la seva capacitat de transmissió de programes de tele-difusió directe per satèl·lit (DBS). Aquesta se situa actualment en deu canals (reserves incloses),

dels quals només cinc van ser utilitzats de moment en la pràctica, segons decisió del Govern.

Daniel Ibáñez, director adjunt de Tecnologia de Televisió, ex-

plica que en els propers anys hi haurà una transició progressiva al nou sistema digital. Tots els centres emissors i reemissors seran dotats amb transmissors

Els televisors actuals seran inservibles d'aquí a 20 anys

D'aquí a tres anys, els televisors actuals començaran a ser substituïts pels televisors digitals. Ningú no preveu que la transició progressiva al nou sistema digital culmini abans de 20 anys

digitals, que coexistiran amb els actuals del sistema PAL fins que el parc de televisors hagi estat substituït pels futurs receptors digitals, únics que seran vàlids per a la nova tecnologia.

«Ningú no es planteja que aquest procés culmini abans de 20 anys, per això qui pensi a comprar un televisor avui encara no ha de témer que quedi inservible en poc temps, especialment perquè encara no es poden comprar televisors digitals.

D'aquí a uns tres anys el consumidor ja podrà disposar d'aquesta alternativa», afirma Ibáñez.

Capacitat o qualitat

El gran avenç de la tecnologia digital en la seva aplicació a la televisió és que augmenta la capacitat de transmissió de programes (senyals de televisió) per un mateix canal o, en contrapartida, possibilita que la transmissió del mateix progra-

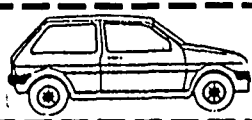
ma que es difonia abans, es realitzi ara amb molta més qualitat d'imatge.

Així, la tecnologia digital permet via satèl·lit una multiplicació per vuit de la capacitat de difondre programes pel mateix canal, amb el resultat d'una imatge de qualitat similar a la del vídeo VHS, per quatre per l'actual sistema de transmissió PAL, o per dos si es parla d'una qualitat 16:9, considerada d'alta definició. En el cas de la difusió terrena, el mateix canal que ara serveix per transmetre un senyal de televisió convencional podrà servir per alta definició digital. «El sistema serà flexible per adaptar-se a les necessitats de l'operador», afirma Ibáñez.

Posada en marxa gradual

La televisió digital no entrarà en funcionament en tots els escenaris alhora. Segons el representant de Retevisión primer serà aplicada a la televisió per satèl·lit cap al 1996. El cable pot estar llest un any després i la televisió de difusió terrenal per ondes el 1998. L'alta definició digital quedarà per a l'any 2000. Paral·lelament a les emissions en digital, apareixeran en el mercat els receptors necessaris a un preu que anirà essent més assequible en la mesura que la seva producció augmenti.

■ E.P.

De viatge

Chartres

A uns 90 km. de París, no gaire lluny de Versalles i al mig d'un pla, s'aixequen com un parell de llançes, les dues agulles de les torres de la catedral de Chartres. La primera vegada que vaig visitar aquesta església, la colla de gent que hi anàvem li havíem assignat com a temps de dedicació no gaire més de mitja hora. El cas és que ens vam trobar per primera vegada, quan feia més d'una hora que hi érem. Chartres junt amb Notre Dame de París i la catedral de Reims són les meravelles del gòtic francès.

Són famosos els seus vitralls, dels quals he llegit fins i tot interpretacions esotèriques, però jo tal volta perquè és incòmode tenir tant de temps el coll girat, no els he mirat gaire, i passa com en altres llocs o els veus a la seva mida o les reproduccions a mida petita, que tinc a casa, perden tot el seu encant. El que sí que he mirat molt són els pòrtics. Tots els personatges i els episodis de la història bíblica hi són representats en extraordinàries i estilitzades escultures. Els vas mirant i els tornes a mirar de tan bonics que són i en voler-los fotografiar, en mirar a través del teleobjectiu, descobreixes nous detalls que et fan començar de nou.

Tot i ser bonic estèticament no deixo d'observar el que em plau d'una altra manera. Jo vull reviure la vinguda de Péguy a oferir a la seva filla a la Mare de Déu, i trobo una làpida que si jo no ho sabés em donaria notícia. Vull també reviure les vingudes de Guy de Larigaudie en l'època que vivia a París. Aquests dos homes que tan bé m'han fet en el pla espiritual trobaven aquí gran satisfacció espiritual. Oh, si jo m'encomanés una mica de la seva esperança en veure i viure en els mateixos àmbits que ells freqüentaren!

Al fons, en una capella una mica amagada, hi ha una túnica que la llegenda vol que sigui la de la Mare de Déu. Tant se val que sigui pura llegenda, el que és important no és el que es veu amb els ulls de la cara, i jo en tancar-los veig tota la devoció que hi ha dipositada en aquest senzill vestit.

No em puc oblidar tampoc de les rutes universitàries de la postguerra, un dels encerts del jovent francès i de l'episcopat que malauradament no té equivalent a casa nostra.

Però, hi ha més. A la cripta com a qualsevol església hi ha un altar i el Santíssim Sagrament i se celebra missa i es prega en silenci. Una vegada vaig assistir a missa el dia de Sant Domènec (que tot i ser un sant espanyol té molta més anomenada a França). Recordo una comunitat cristiana que traspuava la mateixa fe i pietat que les imatges de l'edifici, ja sé que era gent que no havia vingut portant la seva pedra com a contribució a l'edifici, com ho feren els cristians d'abans, però l'acollida, el somriure i l'amabilitat amb què vaig ser rebut eren d'honrats hereus dels que amb devoció bastiren aquesta meravella.

Sant Joan Baptista

■ P-J Ynaraja, capellà de la Llobeta

Pro-Vida atribueix l'augment

d'avortaments a Catalunya a la manca de solidaritat i a la crisi

Montse Rutllán, directora de la Fundació Pro-Vida Catalunya, organització en defensa de la vida humana, declarà que l'augment del nombre d'avortaments a Catalunya el 1992 es deu a la manca de la solidaritat amb les mares, a la crisi i a l'augment de la promiscuitat.

Segons la doctora Rutllán, la crisi ha provocat que algunes persones en situació de soledat o abandó no hagin trobat l'ajut necessari per tirar endavant amb el seu embaràs, Montse Rutllán afegí que amb l'avortament «s'intenta solucionar els problemes econòmics o socials eliminant un dels implicats».

La directora de la Fundació Pro-Vida a Catalunya digué que «la via de l'avortament és la vida de la comoditat» i afegí que «qualsevol augment del nombre d'avortaments em sembla un augment de manca de sensibilitat de les persones».

La doctora Rutllán indicà que el fet que la immensa majoria dels avortaments que es practiquen a Catalunya siguin en centres extrahospitalaris fa suposar que les persones que acudeixen a aquests centres no compleixen cap dels suposats legals «i per això acudeixen a aquests centres que tenen un menor control ètico-legal i on és més fàcil que facin els ulls grossos en ser llocs amb afany de lucre».

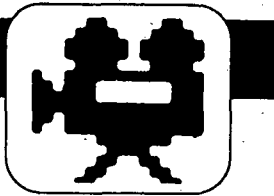
Durant l'any passat, 1992, a Pro-Vida Catalunya es concediren un total de 620 entrevistes a mares amb problemes, es feren 90 visites a domicili per part d'orientadores familiars, s'allotjaren set mares en centres d'acollida i s'ajudà unes altres 88 a alimentar als seus fills fins als vuit o deu mesos de vida.

■ E.P.

CINEMA

Toys

Director: Barry Levinson. **Intèrprets:** Robin Williams, Michael Gambon, Joan Cusack.

Toys és el projecte més personal del polifacètic i fluctuant Barry Levinson (*El mejor*, *El secreto de la piràmide*, *Rain Man*, *Avalon*, *Bugsy*). Part d'un argument convencional, dins d'un to de comèdia juvenil d'aventures, només trencat per diverses reflexions de crítica social, en ocasions una mica grolleres.

Kenneth Zevo (Donald O'Connor) és l'excèntric amo d'una fàbrica de joguines a la manera antiga. A la seva mort, els seus fills (Robin Williams i Joan Cusack) —no menys singulars que ell— hauran d'enfrontar-se al seu oncle (Michael Gambon), un violent general que vol transformar l'edifici en fàbrica d'armament en miniatura.

El millor aspecte de la pel·lícula és el seu original *look* visual, entre *naïf* i surrealista, i amb elements de gairebé tots els *ismes* imaginables. Destaquen sobretot la preciosa banda sonora de Hans Zimmer i Trevor Horn, així com un soberbi disseny de decorats (Ferdinando Scarfiotti) i vestuaris (Albert Wolsky).

De tota manera, queda el dubte de si la pel·lícula no és més que un descontrolat foc d'artifici buit per dins. A aquesta sensació contribueixen un ritme narratiu sincopat i unes interpretacions sense sentit de la mesura.

La pel·lícula, tanmateix, es veu de bon grat si s'accepta *a priori* el seu peculiar estil de guinyol, que du fins a les seves últimes conseqüències la visió extremadament imaginativa dels infants. Els passatges grollers no deixen de ser-ho; però la seva apologia de la fantasia i la creativitat enfront a la buida violència dels videojocs resulta aleshores sincera i suggestiva. I així, fins i tot arriba a commoure la batalla final entre joguines bèl·liques i tradicionals, resolta amb un espectacular desplegament d'efectes especials.

■ J.J. Martín
(Aceptensa)

X Premi «Lola Anglada» de contes

breus per a nois i noies

Convoca: Caixa d'Estalvis de Terrassa. Ajuntament de Terrassa. **Lliurament dels treballs:** Biblioteca Soler i Palet. c/ de la Font Vella, 28. Tel. (93) 783 33 17. 08221 Terrassa (Vallès Occidental).

Resum de les bases: El premi s'atorgarà al millor recull de contes breus per a nois i noies, originals i inèdits, que s'adiguin amb l'esperit que

sempre han inspirat els treballs de la il·lustradora que dona nom a aquest premi.

Extensió: els originals estaran compostos per un mínim de 6 i un màxim de 8 narracions, i cada narració tindrà una extensió de 3 a 5 folis.

Els treballs es presentaran per triplicat, mecanografiats a doble espai i per una sola

cara, amb el nom i l'adreça de l'autor. Si aquest desitja concursar sota pseudònim, caldrà que ho indiqui expressament.

Els treballs també es podran presentar a l'IMCET, c. de Sant Quirze, 2, 08221 Terrassa.

Per a més informació, podeu adreçar-vos a la Caixa d'Estalvis de Terrassa, tel. (93) 739 77 00. **Termini de presentació de treballs:** 15-10-93

Hi participaren 114 alumnes de diversos països

XIII Curs de Música Antiga a

Catalunya i Andorra

LA SEU D'URGELL.— El «XIII Curs de Música Antiga a Catalunya i Andorra» que se celebrà del 15 al 23 d'aquest mes, acollí un total de 114 alumnes de diversos països interessats perfeccionar les tècniques d'interpretació de la música europea del Renaixement i del Barroc.

Dirigit pel músic Jordi Savall, el curs, que es feu a la Seu d'Urgell, pretenia donar a conèixer el repertori musical català anterior al segle XVIII i en aquesta edició comptava amb la participació d'alumnes procedents d'Espanya, França, Alemanya, Itàlia, Veneçuela, Austràlia i Japó.

Com a complement a aquestes jornades, els onze professors de distintes nacionalitats que hi

impartiren les classes els dies 17 i 19 van fer dos concerts al Principat d'Andorra.

Posteriorment, el dies 21 i 22 hi han hagut unes altres dues audicions a la Seu d'Urgell, una d'elles a la catedral romànica, a càrrec de la Capella Reial de Catalunya, composta per deu membres i dirigida per Jordi Savall.

El curs, que des de fa dotze anys reuneix estudiants de música d'arreu del món, està organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat i la Conselleria d'Educació, Cultura i Joventut d'Andorra amb la col·laboració de l'ajuntament de la Seu.

■ C.T.

Del 27 de setembre al 2 d'octubre

XIII Seminari Internacional

de Jazz a Vic

La ciutat de Vic serà l'escenari del XIII Seminari Internacional de Jazz que se celebrarà del 27 de setembre al 2 d'octubre i que comptarà amb la presència de sis músics nord-americans.

El curs està adreçat a estudiants i professionals de la música interessats a aprendre directament dels grans mestres del jazz actual. Durant uns dies, els incrits en el seminari podran conviure en un ambient distès i de treball amb aquests professors.

La intenció del seminari és la de conèixer i aprofundir en el llenguatge del jazz contemporani a partir de la visió personal dels músics Antoniette Roberson, Ryan Kisor, George S. Garzone, Kurt Rosenwinkel, Brad Mehldau, Larry Granadier, i el barceloní Jorge Rossy.

■ A.E.

Premi «Cavall fort» 1993

Convoca: Revista «Cavall Fort». **Lliurament dels treballs:** Revista «Cavall Fort». Pl. de Lesseps, 33, entl. 2a. (93) 218 65 66. 08023 Barcelona.

Resum de les bases: El premi «Cavall Fort» es convoca en el marc de les Festes Populares de Cultura «Pompeu Fabra», de caràcter itinerant, que enguany se celebraran a Barcelona durant el mes de novembre.

Aquest premi es concedirà al millor recull de cinc contes o narracions literàries, destinats a un públic de nois i noies. Els treballs hauran de ser originals i inèdits, i no hi ha cap límit d'edat per als autors que desitgin concursar-hi.

Extensió màxima de cada conte: 3 folis.

Els treballs es presentaran per triplicat, mecanografiats a doble espai i per una sola cara.

Jurat: Membres del Consell de Redacció de la revista «Cavall Fort». **Termini de presentació de treballs:** 15-10-93. **Veredict:** El veredict del jurat es farà públic el mes de novembre de 1993, dins les Festes de Cultura Popular «Pompeu Fabra». **Dotació:** 250.000 ptes. i posterior publicació del treball premiat a la revista «Cavall Fort».

Cronica televisiva

Un canal com cal

El proper mes de setembre començarà les seves emissions la nova cadena de televisió de pagament britànica «Family Channel», creada amb l'objectiu de promocionar, tenir cura i mantenir els valors familiars en una programació on no hi caben ni el sexe, ni la violència ni les paraules malsonants. En una recent enquesta realitzada per aquest canal, sobre una mostra de mil britànics, s'assenyalà que el 40 per cent denunciava determinats efectes perniciosos de la televisió en el si de les famílies.

La mainada i el jovent són els principals perjudicats per aquesta allau de sexe i violència. No es tracta, així i tot, de posar-los una bena davant els ulls per tal d'amagar la realitat. Ells han d'assabentar-se d'allò que succeeix al seu voltant però d'una altra manera. Cal donar una dimensió diferent, raonada i instructiva, dels misteris de la concepció de la vida i del sexe, el perquè de la violència al llarg de la història de la humanitat, les diverses causes de les discriminacions sofertes per bona part de la població d'una nació en el transcurs dels segles i exposar-ne les raons. Això seria l'ideal, un meritori exemple dins de la programació d'un canal com cal però, malauradament, ara per ara és una quimera.

La violència gratuïta, el sexe explícit o el llenguatge groller els poden produir una confusió majúscula als seus cervells, encara amb les idees no gaire fermes —alguns adults es troben en la mateixa tèrbola situació— que, a curt o llarg termini, pot menar, en alguns casos, a una conseqüència irreparablement tràgica. Per exemple, un nen que assassina un altre nen. Es faran milers de comentaris de tot tipus a les planes dels diaris i no trobarem una resposta reeixida als nostres aclaparadors interrogants. Una qüestió irrefutable és que la violència genera violència.

La televisió podria ser una eina cabdal per dur a terme una tasca d'aprenentatge, cultural i educatiu, per als nens i adolescents amb estones d'esbarjo i entreteniment. Però qualsevol similitud amb la realitat és pura coincidència.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

Descobrint l'amor

Aurelio Martínez García, llicenciat en Psicologia i en Ciències de l'Educació. Dotze anys d'exercici professional com a professor, preceptor i directiu d'un centre escolar. Fa treballs de recerca en la formació de joves. Autor de diversos llibres sobre educació de la joventut i col·laborador en revistes i periòdics.

Els joves, amor i desamor, és un llibre dirigit als pares perquè el llegeixin els fills. És escrit amb un estil directe i cru, ple de diàlegs reals on es reflecteixen

situacions de la joventut d'avui.

Aurelio vol que els pares coneguin la realitat que, en ocasions, els fills no manifesten, i que sàpiguen on porta el cedir en coses que caldria anar orientant amb claredat i fermesa.

El camí del desamor porta a la infelicitat pròpia i aliena, i és un camí on no s'adverteix el mal que causa fins que el jove s'hi ha ficat, fins que s'ha convertit en un egoista que res no el satisfà sinó és sexe.

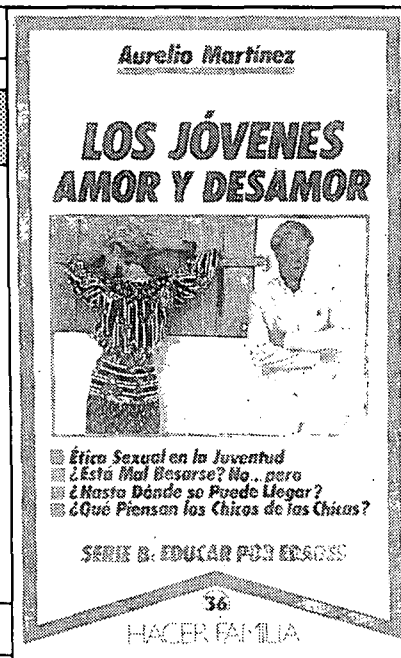
És lamentable haver d'apropar-se al

món del desamor. Però els pares no poder ser ingenus i ignorar el perill que amenaça els seus fills. Perquè el tema és aquí, al carrer.

És urgent parlar de l'amor, del veritable amor. La joventut és una etapa de la vida plena d'esperança, de vida per davant. Però cal orientar els joves perquè no es deixin seduir pels succ edanis de l'amor i empetiteixin el seu cor, la seva vida

● C.C.

Aurelio Martínez. *Los jóvenes. Amor y desamor.* Ed. Palabra

Un concepte original

de «romanitat»

Remi Brague. *Europa, la via romana.* Barcelonense d'Edicions.

Rémi Brague és especialista en Plató i Aristòtil i professor de filosofia àrab a la Universitat de París I (Panteó-Sorbona). Ha publicat nombrosos llibres i articles i ha participat al col·loqui du Mans (1990) organitzat per Le Monde i publicat per Roger-Pol Droit: *Els grecs, els romans i nosaltres* (Le Monde/editions, 1991).

Europa, la via romana. Gràcies a una lectura particularment ben informada de la història cultural d'Europa, Rémi Brague, coneixedor de Plató i d'Aristòtil però també de Maimònides i de la filosofia àrab, ens dona un concepte original de «romanitat» o «secundarietat» per definir Europa i proposa un model de pràctica cultural perfectament actual. La «romanitat» no és una identitat sinó un punt de vista i una actitud: rebre i transmetre «sabent-se tens entre un classicisme a assimilar i una barbàrie (interior) a sotmetre».

Contemplant el rostre macat d'Europa i recorrent les seves divisions constitutives, Rémi Brague posa en paral·lel la «romanitat» cultural (la relació al «Grec») i la «romanitat» religiosa (la relació al «Jueu») i aclareix quins poden ser els criteris d'un model permanent: «només fent la volta pel que és anterior i pel que és estranger, l'Europeu arriba a aconseguir el que li és propi».

■ F.P.

Una aportació renovada a la

història del Cabrerès

Sempre és d'agrair, anant pel món, poder trobar documentació impresa dels llocs per on es passa o es fa estada: ja sigui la informació succinta d'un prospecte turístic —amb il·lustracions i un mapa—, ja sigui aquell recull d'impressions i dades que un bon coneixedor de la contrada aconsegueix de disposar i publicar.

En aquest sentit, la comarca geogràfica del Collsacabra ha estat objecte, de fa molts anys, de treballs diversos que hi fan referència: literaris, històrics, excursionístics... El pas del temps, però, exhauereix i arriba a fer obsoletes algunes obres, cosa que va deixant un buit que cal tornar a omplir.

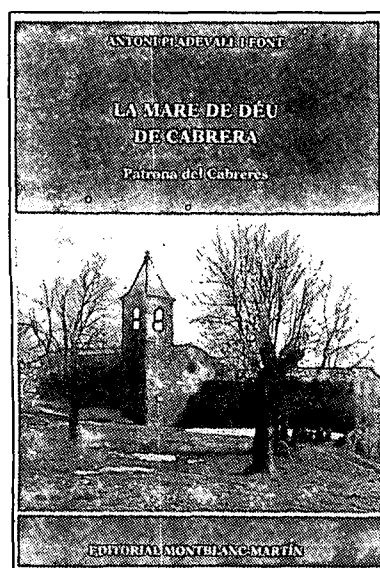
Aquest és el cas de les excel·lents monografies sobre el santuari de Cabrera i sobre el Cabrerès que havia fet l'il·lustre sacerdot torellonenc Mn. Fortià Solà i Moreta (1876-1948). I n'ha vingut a omplir el buit un altre sacerdot il·lustre, Antoni Pladevall, tot un especialista de la divulgació històrica... Joan Triadú destaca d'ell, al pròleg del llibre, «la seva enorme capacitat de treball i la seva mobilitat constant», així com el seu «coneixement del terreny i, sobretot, de la història del santuari de Cabrera i del seu entorn».

Qui llegeixi detingudament aquest nou treball divulgatiu de Mn. Pladevall, tant si coneixia com no els seus antecedents, s'adonarà que, gràcies al seu «accés a arxius i documentació abans ignorada o de difícil abast», ha aconseguit «redactar una monografia de la Mare de Déu de Cabrera, on hi ha moltes notícies noves, un nou enfocament i, no cal dir-ho, tota la vida moderna o històrica del santuari del 1936 cap aquí».

No deixem pas de fer constar, com ho fa l'autor mateix, l'interès i la insistència del rector de la parròquia de Cantonigròs, Mn. Josep Cruells, per tota la informació i les facilitats donades perquè s'omplís el buit que hi havia d'una obra adient i al dia.

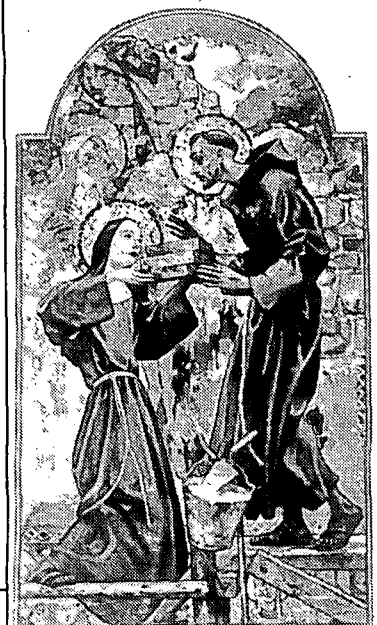
■ Jaume Planas

Antoni Pladevall i Font, *La Mare de Déu de Cabrera, patrona del Cabrerès*, Ed. Montblanc-Martín, Barcelona 1993, 116 pàgs.

Un nou missatge franciscà

CLARA D'ASSÍS, DONA NOVA

Amb motiu del «VIII Centenari del Naixement de Santa Clara» (1193-1993), els quatre superiors generals de les distintes branques franciscanes han signat un missatge adreçat a les qui segueixen el carisma de la santa —les religioses clarisses— i també a tots els qui estimen Clara i Francesc arreu del món.

El document es divideix en una introducció, quatre apartats i una conclusió. Amb un estil entenedor i actual, es presenta la figura més representativa del franciscanisme femení, santa Clara, que fou la millor intèrpret dels ideals del Pobriçó d'Assís. Es posa en relleu l'ambient familiar i cultural, els testimonis de la joventut, els inicis de la conver-

sió i la fermesa i tendresa de la que fou després mare i fundadora. Segueix un breu comentari sobre la Regla, l'anomenat «Privilegi de la pobresa», el Testament i la Benedicció de la santa. Per a ser fidels avui al seu carisma, els superiors generals fan esment dels trets principals que defineixien l'espiritualitat de la germana Clara.

En la conclusió del missatge, els quatre superiors generals franciscans recorden «la lliçó d'Assís» amb unes paraules autoritzades del papa Joan Pau II dites en la trobada de pregària per la pau amb els representants de totes les religions del món el 27 d'octubre del 1986 a la ciutat d'Assís. Entre altres coses, el Papa digué: «La lliçó permanent de Francesc i Clara és molt

atractiu: un ideal construït sobre actituds pacificadoras, humils, de sentit profund de Déu i de compromís de servei als germans. Tots dos sants són exemple de pau amb Déu, amb ells mateixos i amb tots els homes i dones d'aquest món».

El missatge dels quatre generals de la família franciscana ha estat traduït a les principals llengües del món. Cal felicitar-nos de la versió catalana, presentada pels superiors provincials de Catalunya i traduïda curosament pel caputxí, pare Josep Maria Segarra. Il·lustra la coberta una bella quadricromia de tots dos sants. L'edició és una valuosa aportació al VIII Centenari clarià

■ Francesc Gamissans

Clara d'Assís, dona nova. Missatge dels generals de la família franciscana. Versió catalana de Josep Maria Segarra. Comissió del Centenari de Santa Clara. Barcelona. 1993.

EMISSIONS DE TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 02.50 *Testimonio.*

TV2

Dissabte 11.00 *Últimas preguntas:* Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
Director: Jose Antonio Martínez Puche.

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso.*

10.30 *La Misa:* amb la participació de la Coral Mare de Déu del Portal, dels Prats de Rei (Anoia, bisbat de Vic), sota la direcció de Mercè Carbonell; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programa fins el setembre

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Creure, avui: No hi ha programació fins el mes de setembre.

EMISSIONS DE RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa:* *Missa Flos Regalis*, de Frye; «*As pants the Hart for cooling streams*» anthem n.6, de Häendel; *Prayer of St. Francis of Assisi*, de Bliss.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 963)

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

10.00 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

13.05 *Solidaris* (coproducció amb Caritas Barcelona) sobre activitats de caràcter social, dutes a terme per persones i entitats sense afany de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintès, Alex Masllorens i Domènec Subirà).

Dimarts

15.00 *Frontera:* programassocio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8)

Diumenge

13.05 *Solidaris* (en simultani amb Ràdio 1)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 828)

Diumenge

21.05 *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles; entrevista amb el P. Pere Busquets, monjo de Montserrat i arquitecte. (Director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO BERGA (FM 95.7)

Diumenge

09.00 *Missatge d'esperança:* informació religiosa i conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Diumenge

19.30 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat)

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat)

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres

21.00 *El Brocal:* (des de Madrid) Programa sobre qüestions humanes: la vida, la 3ª edat i la solidaritat; (director: José-Luis Gago).

21.30 *El Espejo:* (des de Madrid) Anàlisi i debat de qüestions socials: educació, món... (director: José-Luis Gago).

Dissabte

22.30 *La linterna de la Iglesia:* (des de Madrid) La religió: tema de tertúlia; (director José-Luis Gago).

Diumenge

09.00 *Santa Misa:* connexió amb la retransmissió de la missa per a tota Espanya (des de llocs diferents).

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós de Sabadell i comarca (director: Ramon Clivillé).

10.00 *Iglesia es noticia:* l'actualitat de l'Església a nivell de l'Estat Espanyol; (presentadora: Ana Maria Guirao; director: José-Luis Gago).

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat)

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte

13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: temes relacionats amb el món cristià i social; seccions: *La paraula del bisbe* (missatge setmanal), *Rutes de la fe* (santuaris, esglésies i ermites), *Entrevista* (tema actual), *Els sants oblidats* (sants de la setmana) *La veu dels joves* (destinat als joves), *Noticiari* i *Comentari de l'evangeli*: presentador: Angel Rodríguez.

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (OM 1269) diumenge 9.45 i 14.05h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) diumenge 12.15h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) diumenge 10.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.30h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8) diumenge 9.30h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup (Girona, FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7) per confirmar

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9) diumenge 08.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0) diumenge 9.05h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6)

diuenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.30h.

Ràdio la Vall de Mar (FM 107.6) per confirmar

LA PARAULA DEL BISBE: missatge setmanal del bisbe Camprodon (es publica al "Full Parroquial").

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.05h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 8.55h.

Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6) dissabte 8.30h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.50h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsereny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Sùria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30 h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

(pendent de recepció)

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Benguela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 685

«Senyor, ensenyeu-nos a pregar (II)»

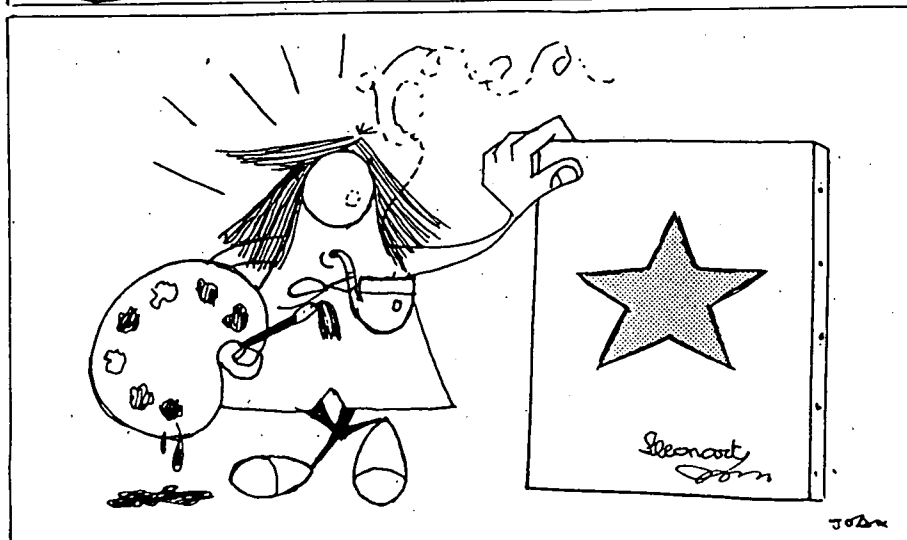
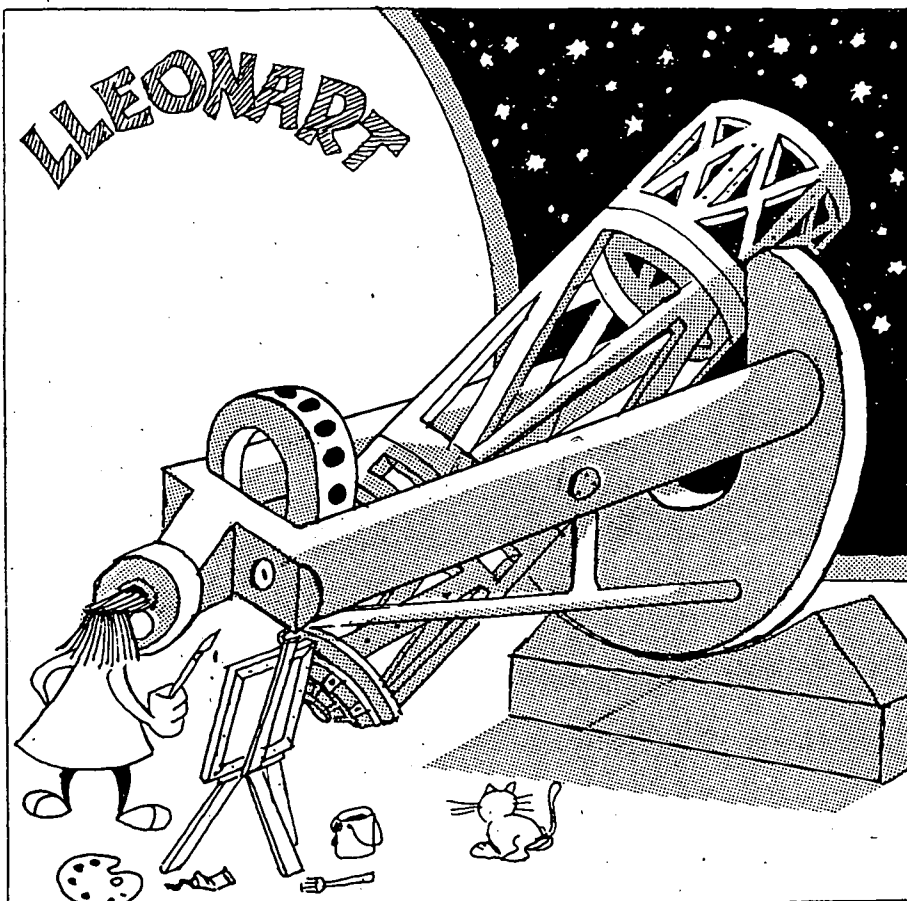
«Vingui a nosaltres el vostre Regne.» El nostre cristianisme no ens demana el compliment d'unes pràctiques religioses, sinó un estil de viure la vida amb uns valors molt concrets: l'amor, la fraternitat, la pau, el diàleg... Valors viscuts pel Crist i inspirats per Déu.

«Faci's la vostra voluntat, així a la terra com es fa en el cel.» La nostra vida no és, ni de bon tros, un camí pre-determinat. Cal recorre'l segons cada situació concreta i amb la gran confiança que som portats per l'Esperit de Déu. Ell ens va inspirant l'itinerari amb una total llibertat.

«El nostre pa de cada dia doneu-nos, Senyor, el dia d'avui.» Demanem per una necessitat material, és cert. Però, alhora, amb aquesta frase, demanem aquell pa espiritual que necessitem a la nostra vida cristiana: «L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.» «Perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors.» Allò que caracteritza l'amor cristià és la capacitat de perdonar. Un perdó expressat tant a les persones que estimen com a les que no ens cauen tan bé. És sobretot amb aquestes últimes que el perdó cristià pren el seu veritable sentit.

«I no permeteu que nosaltres caiguem a la temptació, ans deslliureu-nos de qualsevol mal.» Reconeixem per experiència, a la nostra vida, la presència de la temptació i del mal, que dificulten el nostre camí. L'egoisme és el principal. I només podrà ser vençut amb amor.

Víctor

EN PITU CALSAPEU

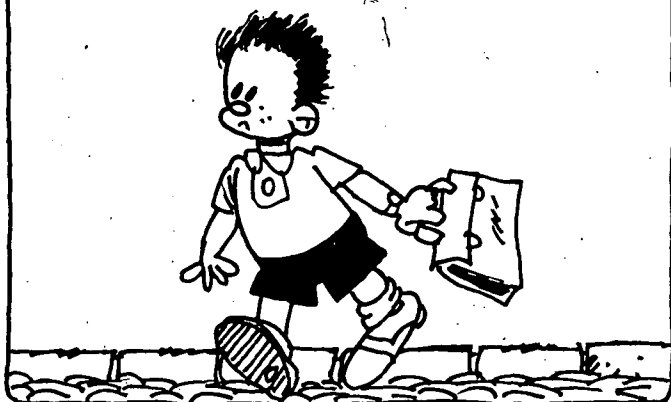
EN PITU I EL SEU AMIC QUIM.

EN QUIM HA SUSPÈS LES MATEMÀTIQUES

I ARA A L'ESTIU HA D'ANAR A CLASSES DE RECUPERACIÓ

EN PITU HA APROVAT TOTES LES ASSIGNATURES

PERÒ HA D'ANAR A CLASSES DE PREPARACIÓ PEL CURS VINENT.

AQUEST ESTIU NINGÚ NO G'ESCAPA D'ANAR A L'ESCOLA!

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 16, versets del 21 al 27 (Mt 16:21-27).

Reflexionem: 1. Arriba un moment en la vida de Jesús, «l'home vingut de Déu» —com diu un teòleg francès—, que ell mateix comença a donar entenent que ha d'anar a Jerusalem a complir amb la voluntat de Déu i fer el seu «retorn al Pare» patint, morint i ressuscitant el tercer dia, és a dir, ha d'instaurar la Pasqua de la Nova Aliança.

2. Curiosament, aquell mateix Pere de la fe abrandada i puntal de l'Església (diumenge passat) vol distreure Jesús del seu objectiu portant-li la contrària. I és que en aquell moment no pensa «com Déu, sinó com els homes».

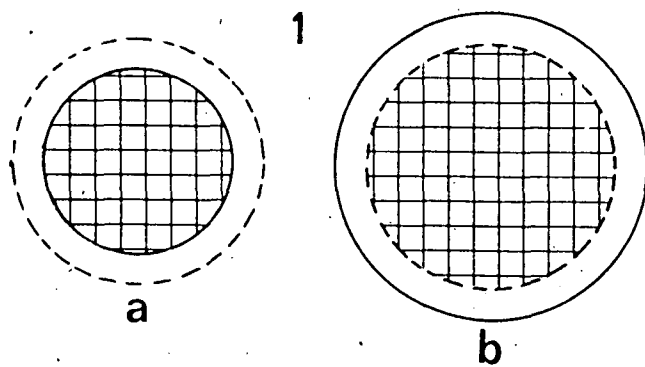
3. Avui, el missatge de Jesús és aquest: «Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix»; que és com dir: que no vagi a la seva. O bé: que no es munti el seu «tingladet», amb amics o adeptes i tot, acomodant les claredats més o menys rigoroses de l'Evangeli amb el que es veu amb cor de fer o —pitjor encara— per justificar una situació personal més o menys anòmala o fins i tot antievangèlica.

■ El catequista

L'ANGELET IGNASI

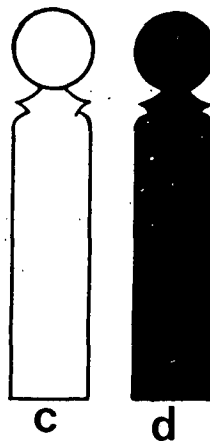

il·lusions òptiques

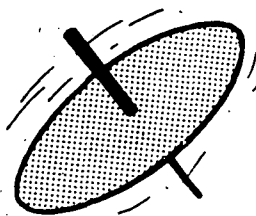
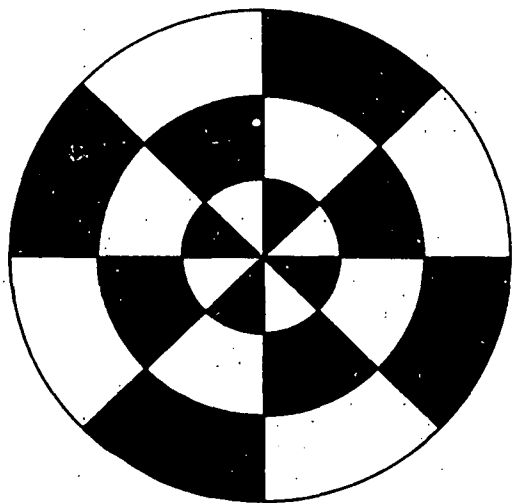

Una il·lusió òptica és un fenomen que consisteix en una avaluació errònia de la forma o dimensions d'un objecte. En aquests casos les imatges que reben els ulls s'interpreten malament i el cervell rep una impressió diferent de la realitat. D'aquests fenòmens els francesos en diuen «trompe-oeils», és a dir, «enganya-ulls».

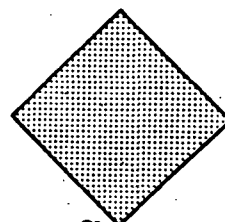
2

3

g

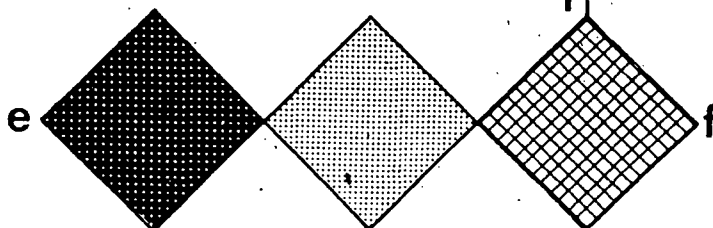
Nº 1 - Els dos cercles (a i b) de línies trencades tenen el mateix diàmetre. Oi que no ho sembla?

Nº 2 - Les bitlles c i d són de la mateixa mida i, no obstant, la negra sembla més petita que la blanca.

Nº 3 - Si dibuixes aquest cercle blanc i negre sobre un tros de cartó, el retalles i el travesses pel centre amb un palet de punta afinada hauràs fet una baldusa molt curiosa. Fes-la girar i veuràs com desapareix el dibuix en blanc i negre. Ara sembla que tot el cartó sigui gris.

Nº 4 - La distància e-f sembla més curta que la g-i. No és veritat: són exactament iguals.

4

BABAR i els seus amics de vacances

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

Babar i Celest han decidit anar a la costa.

El va molt carregat!

Al portaequipatge gairebé ja no hi ha lloc
per posar la darrera ...

Babar ja té les mans al volant. Mira que
el estigui a lloc, i dona el contacte.

-Algú ha vist Pom? - pregunta Celest,

impacient, amb les a la trompa.

Hlaig de tancar la casa, que ens n'anem!

Ja arriba Pom. S'havia deixat l'

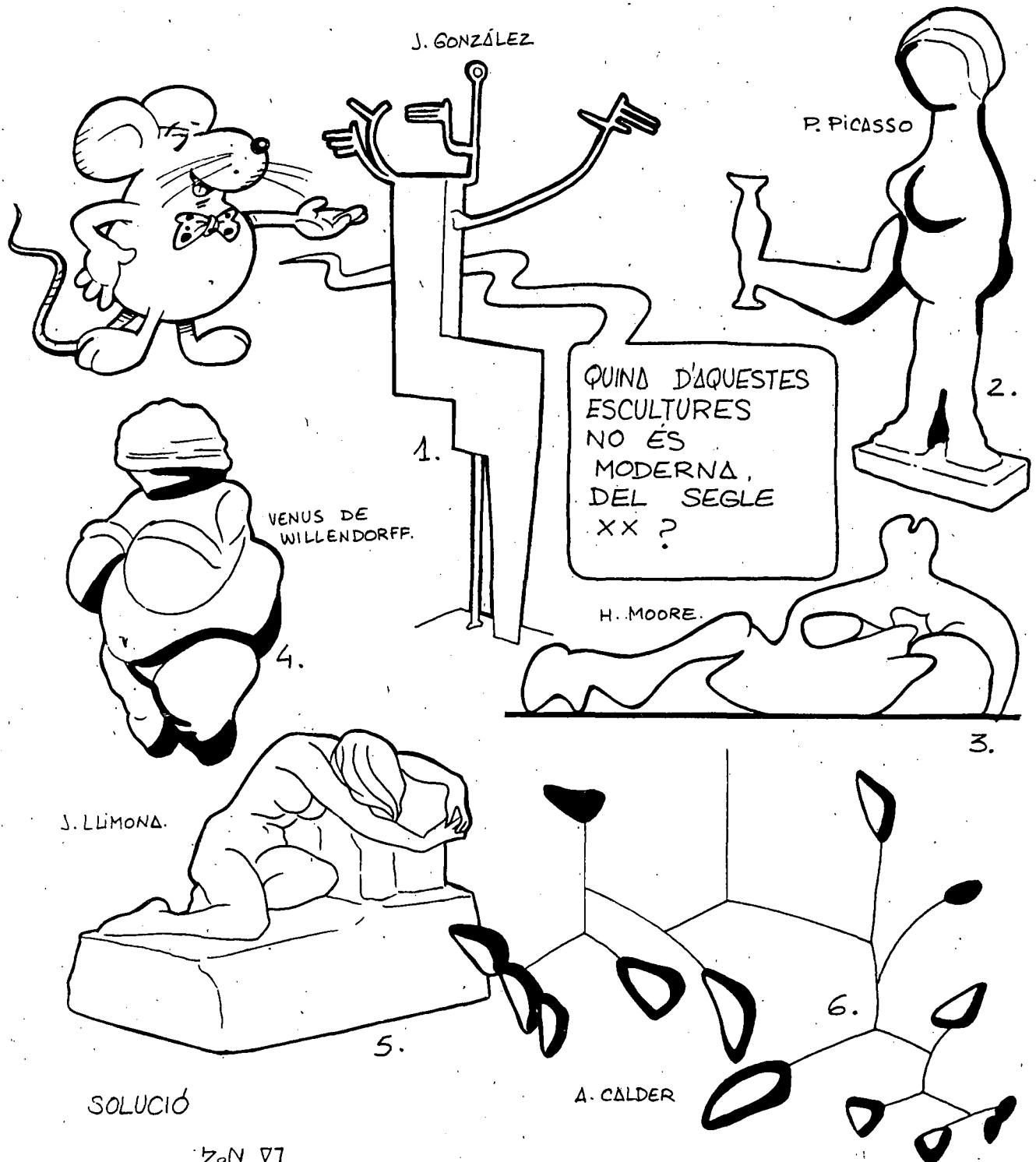
Ara sí, ja hi és tothom. Ja se'n poden anar.

el cotxe,
la maleta,
el retrovisor,
les claus,
l'osset.

Babar i els seus amics creats per Jean i Laurent de Brunhoff

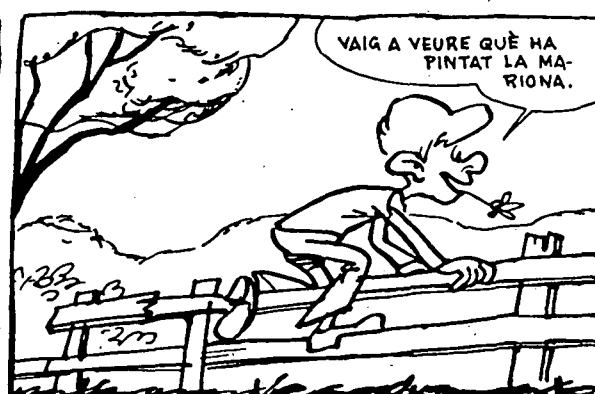
MISCE·L·LÀ·N·I·A

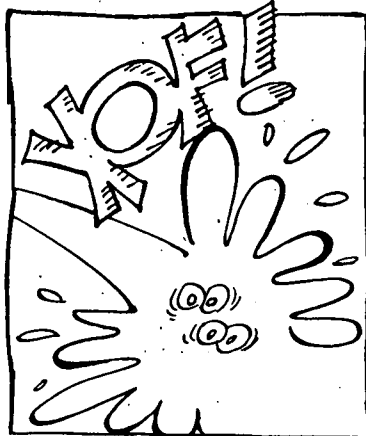

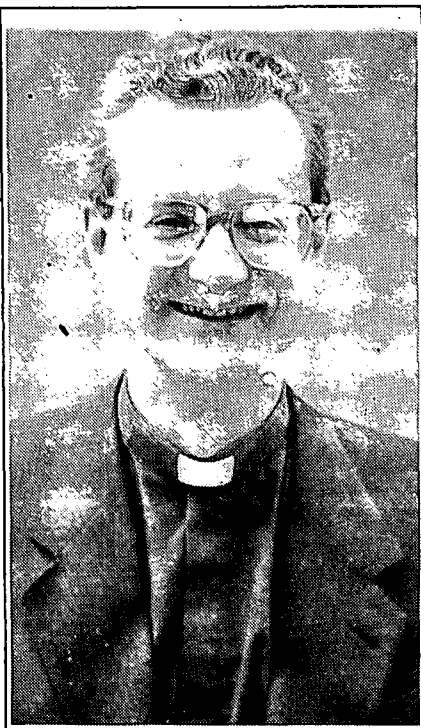
SOLUCIÓ

LA N.º 7

EN QUIMET TRAPELLA

«Alegría! És Festa Major!»

Novament es fa realitat a Vilafranca del Penedès la seva gran Festa Major, que sempre ens atreu i ens uneix als de la vila i als amics i visitants de fora.

El cristià estima la festa. Potser ho pensem massa poc, i encara més, ens costa de creure-ho, però és cert que al cor de tot home i de tota dona hi ha un desig de ser feliç, que en el fons és set de Déu, perquè Ell ens ha creat i només en Ell hi ha la felicitat plena. Per això al cor de tot cristià hi ha inscrita la Festa que el Pare del Cel vol celebrar eternament amb tots i cadascun de nosaltres. Anhelem la vida, i vida eterna, aquella que serà «joia

i festa a desdir a la vostra presència Senyor, al costat vostre, delícies per sempre», com canta el salmista.

I això ja ho comencem a viure quan hi ha «autèntica» festa: joia pura, solidaritat amb els qui menys tenen i amb els diferents i els estrangers, perdó de les ofenses, amistat ben oberta, treball fet entre tots, aportació del que cadascú pot i té, estimació perquè els altres siguin més feliços... Aquestes són les actituds que jo desitjo que fonamentin la nostra Festa Major de Vilafranca un any més.

Des d'aquestes pàgines i en l'inici del meu

ministeri episcopal, em poso al vostre servei com a Bisbe auxiliar encarregat de la demarcació del Penedès-Garraf-Baix Llobregat. Espero que junts sabrem treballar pastoralment al servei de la nostra vila i comarca, i ens ajudarem a donar testimoni de la nostra fe i de la nostra esperança. Que la Festa Major ens en sigui una renovada oportunitat! Em teniu al vostre servei i a la vostra disposició.

■ **Joan-Enric Vives, prve.**
preconitzat Bisbe auxiliar de Barcelona

Sant Fèlix: una estampa del passat, un rostre que reviu, una esperança de futur

Després d'haver participat en el tradicional Col·loqui europeu de parròquies, celebrat a la bella ciutat francesa de Besançon durant els primers dies del passat juliol, i en el qual hem conviscut persones de diverses nacionalitats, ha tornat a fer-se present en mi la joia de la Festa Major.

Arreu continua essent un espai tot ell ple de vida, de convivència i de solidaritat.

Tot fent camí amb els qui aquest any presideixen la Festa de Sant Fèlix com a Administradors, m'atreveixo a aportar unes senzilles reflexions, a la vegada que ben amicals, per a tots els qui estimem la Festa Major de Vilafranca.

Una vila no pot ser entesa d'altra manera que si no se la contempla amb tota la seva vessant històrica. Vilafranca la té, publicada de manera detallada, minuciosa i exhaustiva en els seus llibres que donen cos a tota una manera de viure la vida. Perquè la vida d'un poble té una triple vessant: el seu passat, el present que està vivint, i el futur amb que somnia. M'atreviré a dir quelcom d'aquestes tres coordenades, sota la mirada del nostre gloriós sant Fèlix.

Una estampa del passat

Conèixer el passat de la vila és començar a identificar-se amb la manera de ser, de fer i de conviure. Estimar el passat no consisteix a saber de memòria els fets succeïts, sinó saber-nos forjats d'una identitat concreta tot donant raó de la vida, estimant tots aquells que amb el seu treball deixaren petjades d'història humana; amb les seves

defallences, com també amb les seves victòries. Sant Fèlix n'és una significativa estampa.

Hem de lluitar, però, contra totes aquelles actituds que fan frontera amb la dimensió del passat, o d'aquelles altres que volen fer unes poblacions tot començant de zero o implantant cultures totalment diferents a aquelles altres que ens identifiquen com a poble i persones d'aquesta terra.

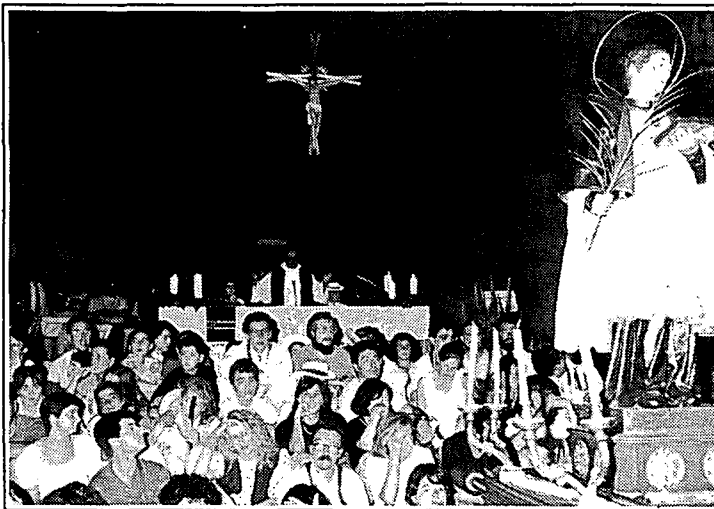
Cal no perdre l'estampa del nostre jo, plasmada en la festa major de la vila, arrelada a la terra del vi, consagrada a esdevenir planter i conreu de futur.

Sovint el passat resta ocult dins la terra, perquè no tot allò que es veu és tot el que existeix. També el subsòl de la terra humana és constitutiu de la vida de les persones. Per conèixer el passat hom ha de descolgar-lo, en els llibres i en la vida, en els fets i en la cultura, en la vida i en la festa major.

Un rostre que reviu

El passat sempre ajuda a construir —a cor obert— la realitat del present. Crec que el gran valor de tota persona humana no consisteix pas en la delectació de les meravelles d'un passat sense l'esguard de l'avui i el present. El qui només mira enrera es converteix tard o d'hora en estàtua de sal.

Cal aconseguir la riquesa de saber viure l'avui de la pròpia vida. Els temps canvien. Els nostres pobles i viles no són espais protegits a la manera de museus d'autocontemplació, sinó espais oberts on les persones aprenen a conèixer la pròpia identitat i saben reviu —avui— tot

«Actualitat de sant Fèlix en el cor dels vilafranquins, aquella estampa que reviu, i que fa despertar espurnes de quelcom diví en la convivència festiva del vilatans»

allò que la vida té de somni i de sublim, i que s'amaga en el celler del cor humà.

Celebrar la vida —la Festa Major— és trobar aquells valors que ho són per als nostres col·lectius humans.

Els balls de la Festa Major anuncien tot allò d'actual i viscut en els nostres col·lectius humans, la fidelitat de l'àliga, la bona nova del pregoner o dels grallers, la malícia dels diables, o el misteri de maldat del drac. La grandiositat inefable dels gegants, com també tot allò de criatura i de petit dels nans. La vida festiva dels balls, com també l'esperança d'arribar a tocar el cel dels falcons o dels castellans. I, finalment l'actualitat de sant Fèlix en el cor dels vilafranquins, aquella estampa que reviu, i que fa despertar espurnes de quelcom diví en la convivència festiva dels vilatans.

Aquesta presència misteriosa és

com el cep, que no resta reclòs a la terra, sinó que creix en les sarments; no es conforma a restar a la terra sinó que dona fruit sense parar.

Reviure l'avui de la Festa Major és voler vestir la vida de pedres vives, de valors de convivència, d'esclats d'humanitat.

De segur que aquell sant Fèlix del nostre cor humà no es vol quedar únicament esculpit en les pedres del passat o en la freda imatge que presideix els actes festius, sinó que es vol fer present en el cor dels vint-i-vuit mil habitants de l'actual Vilafranca, i d'altres més de la nostra comarca que són també terra del nostre patró.

Acostem sant Fèlix al cor de les persones, i ell reviu en l'avui de la nostra terra.

Una esperança de futur

La nostra Festa Major és «de soca

i arrel», feta de sarments i de branques; encara que sense flor, però amb un fruit abundant de raim a punt d'iniciar la tasca de la verema; signe d'un demà ple d'esperança; d'aquella «collita abundant» oferta a tothom; els qui vénen de fora, com també els qui vénen de lluny.

Quin serà el futur de la societat a l'albada del segle XXI? Un món girat d'esquena a si mateix, o bé una humanitat de portes obertes? Arribarà aquell dia en què la Festa Major serà expressió de tot allò que celebren els col·lectius humans? Serà veritat aquella Festa Major signe de l'obra del creador?

He nascut en un poble de marina. Els qui som de la costa coneixem molt bé els deixants que els vaixells fan rera seu, obrint-se més i més, sense un punt final, sinó obertes mar endins. I sabem també que aquella línia d'horitzó la dibuixen els nostres ulls humans. Sabem tots que, de fet, no existeix; som nosaltres que la fem, tot dividint el cel i la terra. La vida no té un punt final sinó que és sempre una terra amb llavors d'eternitat.

Sant Fèlix màrtir, i revestit de blanc, serà sempre per a tots una llavor d'esperança; aquella que no mor, d'un martiri fet de resurrecció. Patró d'una vila rodona, oberta pels quatre cantons.

M'atreveixo a dir amb tota humilitat que serà aquella generació jove, d'un futur ja immediat, aquella que continuarà amb esperança i amb llavors d'eternitat la fascinant i engrescadora obra de la creació.

Bona Festa Major!

■ **Ignasi Mora i Terrats**
Rector de Sta. Maria de Vilafranca

NISSAN SERENA: UNA FORMA DE VIURE.

Vine a provar-lo a:

GARAGE HUGUET, S.a.

AVDA. DE TARRAGONA, 101 - ☎ 890 09 00- 890 34 11 - VILAFRANCA DEL Penedès
SERVEIS A: VILANOVA - EL VENDRELL - SANT SADURNÍ - MARTORELL

COL·LEGI DEL CARME

"Sant Elies" GC. Carmelites de la Caritat

Nivell:

- Preescolar (3, 4 i 5 anys)
- EGB
- Formació Professional
(Primer grau) Branca: Administrativa-Comercial
Professió: Administrativa

BONA FESTA MAJOR!

■ **Francesc A. Picas**

Vilafranca del Penedès és la capital de la comarca catalana de l'Alt Penedès. Referir-se a Vilafranca és referir-se, necessàriament, a la indústria del vi. Una de les zones vinícoles cabdals del país. Però hi ha molt més. Il·lustres personatges han nascut en el seu si, artístics edificis i notables monuments omplen els seus carrers i places, conserva unes tradicions i arrels populars amarades de religiositat cristiana. Sempre ha gaudit del respecte, admiració i afecte dels individus, des del més humil al més acabat, des de l'oriünd de

la vila al forà. Tothom hi coincideix. Joan I, rei de la Corona catalano-aragonesa (1387-1396), afirmà el següent: «Nos amam Vilafranca entre les altes viles insignes de nostra senyoria». D'aquesta vila penedesenca per excel·lència hem conservat amb mossèn Francesc Pardo i Artigas, nascut a Torrelles de Foix, poble vorer de Vilafranca del Penedès i, per tant, un bon coneixedor del tarannà i costums dels vilafranquins i de la terra on desenvolupen la seva tasca quotidiana.

ESPECIAL

—Mossèn Pardo, faci'ns cinc cèntims de la seva trajectòria eclesiàstica fins a arribar a la seva actual ocupació de rector.

—Bé, intentaré resumir-la. Als anys 1970-71 era seminarista a Vilafranca. Feia el que s'anomenava llavors «parròquia de cap de setmana». Començà després la meua etapa diacnal. El 1972 vaig ser ordenat diaca al meu poble natal, Torrelles de Foix, i nomenat diaca de les parròquies de Vilafranca del Penedès. El maig de 1973 vàreig ser ordenat capellà a la basílica de Santa Maria de Vilafranca i designat més tard vicari de les parròquies de la vila. Durant set anys (1973-1980) vaig exercir com a vicari. L'any 1978 es produí una anècdota. També em van escollir arxiprest de Vilafranca. Era, per tant, vicari i arxiprest alhora. Tot just iniciada la dècada dels vuitanta, em nomenàrem rector de Sant Sadurn d'Anoia. Durant tres anys (1990-1993) vaig combinar aquesta feina amb la de vicari episcopal de la demarcació «Penedès-Llobregat». Fa només quatre dies que ja no sóc vicari episcopal. Sóc un altre cop, tan sols, rector de Sant Sadurní.

—¿Quina era la seva tasca com a vicari de Vilafranca?

—Fou una gran responsabilitat. Vilafranca del Penedès és la segona de les grans zones pastorals de la demarcació episcopal, després de Vilanova

i la Geltrú. El meu objectiu fou vetllar perquè les parròquies treballessin conjuntament i de manera coordinada. Encoratjar pastoralment la gent, allisonar els promesos davant el sagrament del matrimoni, contactar amb el jovent i fer-los arribar el missatge de l'Evangeli o col·laborar dins del JARC —moviment juvenil cristià dels pobles rurals i comarcals— del qual vaig ser militant són algunes de les activitats dutes a terme.

—¿Quin ha estat l'objectiu assolit que més l'ha satisfet?

—Com a vicari de Vilafranca havia d'atendre les dues parròquies de la vila: Santa Maria i la Trinitat. Vaig adonar-me que en el barri de l'Espirall hi mancava un centre de culte, d'acolliment cristià. Aleshores fundàrem, amb l'inestimable ajut d'unes religioses vedrunes, una petita capella. Fou inaugurada l'any 1975. Vaig ser l'encarregat del projecte, sempre sota la supervisió i vist-i-plau del rector. Pastoralment, fou un guany importantíssim.

—¿Com han estat aquests anys de vicari episcopal? ¿Què ha après i què ha viscut al llarg d'aquest temps?

—Han estat tres anys de molta activitat. He conegut millor els problemes de les diòcesis, els maldecaps dels religiosos i dels laics. He trobat un gran equip col·laborador i hem treballat de valent. També he patit molt. Per exemple, he viscut el sofriment davant de problemes pastorals difícils de resoldre o la manca de mitjans humans (persones) per atendre aquestes necessitats pastorals. També provoca un sofriment la manera de fer arribar l'Evangeli al cor de la gent. Com dur-ho a terme i com poden acollir aquests individus, des de la seva pròpia existència, els ensenyaments de Crist. Tanmateix, també hi ha alegries. Veure una colla de capellans que treballen i s'esforcen, anònimament, per donar a conèixer l'Evangeli; el valuós moment de la

confirmació als nois i noies que ho desitgen o participar en les festes populars del poble. Tot això t'omple de goig i joia. Una magnífica notícia ha significat el pla diocesà pastoral del nostre bisbat, presentat per l'arquebisbe. Temes com la família o la marginació juntament amb l'evangelització dels joves i dels cristians no practicants són el seu eix fonamental.

—¿De quina manera el van rebre els vilafranquins?

—Em van acollir molt bé. De fet, era la comarca on jo havia nascut. Coneixia força bé, pel treball del meu pare (transportista), el tarannà dels vilafranquins. M'hi vaig trobar com a casa.

—¿Quins són els trets característics de l'església vilafranquina?

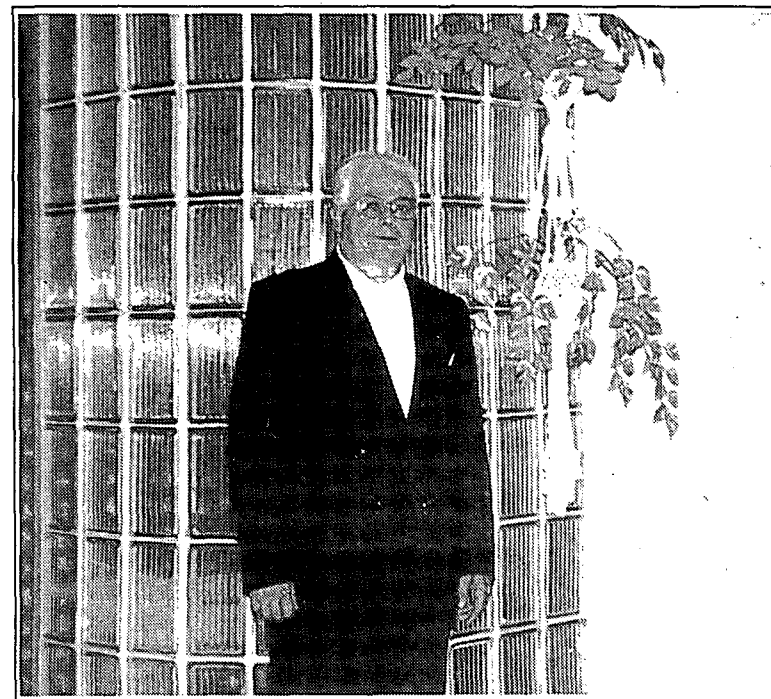
—Vilafranca del Penedès és cap de comarca. Això fa que la resta de poblacions, voreres o llunyanes, observin la vila com si fos una mena de paradigma, el centre neuràlgic de tota la comarca. Té capacitat d'engrescament. L'església vilafranquina ha d'atendre les constants vitals de la vila perquè la pastoral sigui realista, no desarelada dels problemes quotidians. El gran encert va ser la formació de «l'equip sacerdotal de Vilafranca». Jurídicament hi ha dues parròquies (Santa Maria i la Trinitat) però, en treballar en equip, realitzàrem la pastoral conjuntament. És a dir, en teoria eren dues parròquies però en la pràctica només una. Vicaris i rectors

en una mateixa tasca eclesiàstica.

—¿Quan és la Festa Major de Vilafranca? ¿Com se celebra? ¿El sentiment religiós hi és present als diferents actes?

—La Festa Major de Vilafranca correspon a la festivitat de Sant Fèlix.

ment religiós de la festa, majorment la «pregària de la novena» el novè de la qual coincideix amb la celebració del sant. Vam assolir el nostre propòsit amb el Cant dels Goigs a Sant Fèlix. Però el que no poguérem dur a terme fou posar en relleu

Mossèn Pardo actualment és rector de Sant Sadurn d'Anoia

Comença a les dotze del migdia del 29 d'agost amb la «tronada» i acaba el dia 31 d'agost, malgrat que els actes festius poden allargar-se uns quants dies més. Balls populars davant la plaça de l'ajuntament, exhibicions de castellers, el so de les traques... tot molt bonic i encisador. Com a capellans volguérem potenciar el senti-

l'element cristià dins la processó a Sant Fèlix, entelat sota la tradició i folklore popular. Una qüestió destacades és que els capellans no hi participen d'una forma directa i activa. Manca la dimensió religiosa de la processó. Cal treballar per aconseguir-la. El poble hi participa de volunt. Tres condicions són indispen-

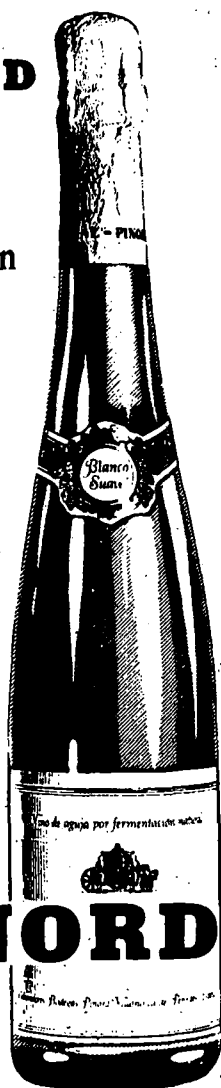
PINORD

El «vino de aguja» por fermentación natural

Blanco suave
Blanco seco
Rosado
Tinto

Bodegas

PINORD

INSTAL·LACIONS D'AIGUA, GAS,
ELECTRICITAT, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT
MATERIAL ELÈCTRIC
ELECTROBOMBES
INSTAL·LACIONS SANITÀRIES

Josep Inglès i Romeu

CARRER DELS FERRERS, 17 - TELÈFON 892 06 29
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Casa fundada el 1875

118 anys

SOM ELS MÉS ANTICS

Però disposem de les últimes novetats en

RELLOTGES, JOIES, ULLERES GRADUADES
I DE SOL

Els nostres tallers disposen dels últims avenços
de la tècnica; per això som professionals.

JOSEP ANTON NOGUÉS

Cort, 30 - VILAFRANCA

FRANCA DEL PENEDÈS

ny Cristiana

diària, 26 d'agost de 1993

70

i vicari episcopal a la de-
Vilafranca i els vilafranquins

lesarrelada

LS

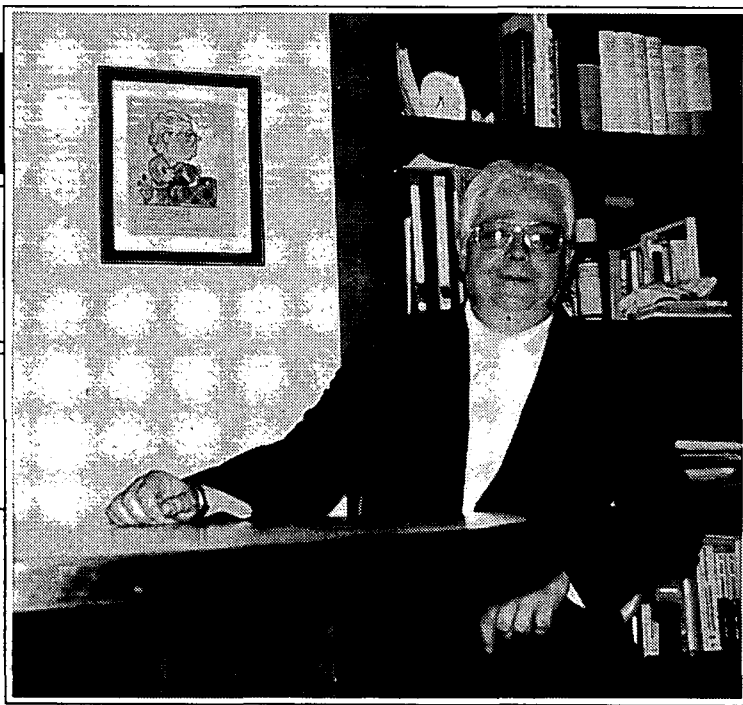
ables per formar part de la festa: s'ha
le caminar molt, s'ha de suar i s'ha
l'estar molta estona dret. És un petit
acrifici.

—¿Un aspecte força sorpren-
ent del folklore vilafranquí són
es seves «feres». ¿Què em pot
omentar al respecte, mossèn?

—Les «feres» són figures de cartró
que la tradició ha servat a través del
emps. Figuraven ja en els entretenim-
ents de les processons medievals.
urten a les festes populars i proces-
ons de la vila. El «Drac» és el que
i agrada més. És una peça única del
estuari català. També hi trobem
«Àliga» que, segons diferents fonts
ocumentals, simbolitza la reialesa o
justícia. La Junta de Balls Populars
encarrega de la cura d'aquestes sin-
ulars «feres».

—El bisbe Josep Torras i Bages
s fill de les Cabanyes, prop de
Vilafranca del Penedès. ¿Quina
mprempta ha deixat a l'Església
enedesenca?

—Torras i Bages és una figura se-
yera però han estat altres grans cape-
ans els que han aconseguit aprofundir
ins l'espiritualitat dels vilafranquins.
er exemple, podria citar mossèn Jo-
p de la Trinitat, mossèn Tomàs Pu-
ides, doctor Orpi i, dels que es troben
ntre nosaltres, mossèn Batlles i mos-
èn Vergés. Quan era vicari a Vilafran-
a em van ajudar molt mossèn Joan
inyeta i mossèn Frederic Ràfols, als
uals hi estic molt agraït.

Mossèn Francesc Pardo i Artigas ha estat durant set anys (1973-1980)
vicari a Vilafranca del Penedès

—¿Quan té lloc el mercat set-
manal de la vila?

—Els dissabtes. Tant a l'estiu com
a l'hivern, és ple de gent que arriba
des de tots els indrets de la comarca.
Alguns a vendre, d'altres a comprar,
uns quants només a mirar, donar un
volt, xerrar, en definitiva, a fer-hi
ambient. És el centre de la població
cada dissabte. El mercat constitueix
tot un fenomen popular.

—Vilafranca té una gran ri-
quesa arquitectònica. M'agrada-
ria saber el seu parer sobre alguns
edificis que li esmentaré: La ba-
síllica de Santa Maria, d'estil gòtic,
consagrada el 1285.

—La catedral del Penedès.

—L'església de Sant Francesc,
del segle XIII, que fou seu de les
Corts Catalanes en temps del rei
Jaume I.

—M'agrada molt, especialment, el
retaule de sant Jordi, obra de l'artista
gironí Lluís Borrassà.

—L'església de Sant Joan,
màxim exponent del romànic-
ogival català.

—Una de les esglésies petites més en-
tanyables, situada a la plaça de l'ajuntament.

—L'antic palau Reial, seu dels

reis de Catalunya i Aragó.

—En destacaria el pati, l'escala i,
majorment, la façana. És un notable
exemple d'arquitectura civil gòtica.

—Dins el palau es troba el museu
de Vilafranca, constituït per dues
seccions: el museu arqueològic i
el museu del vi. Parli'm tot seguit
de la importància de la indústria
vinícola a la comarca i d'aquest
preat museu del vi.

—El museu del vi és, diguem-ne,
un compendi de la història econòmi-
ca, social i cultural de Vilafranca i la
seva comarca. Són aplegats tots els
elements de fabricació del vi i dels
seus processos d'obtenció i d'elabo-
ració, mostrant una infinitat d'en-
vasaments de diferents tipus i èpoques.
S'ha fet un esforç immens no solament
per mantenir el museu en perfecte
estat sinó també per ampliar-lo. Es
realitza una millora constant. Al Pe-
nedès, la indústria vinícola és el seu
símbol de riquesa. Tant pels pagesos
com pels comerciants... tothom se'n
beneficia. Les vinyes formen part de
la identitat cultural, productiva i co-
mercial vilafranquina. Anys enrera,
penso, la comercialització del vi no es
feia de manera reeixida i satisfactòria. Però

actualment s'executa d'allò més bé.

—Un altre insigne personatge
vilafranquí és l'erudit i escriptor
Manuel Milà i Fontanals. ¿És prou
conegut a la seva localitat de
naixença?

—A nivell popular, Milà i Fontanals
és poc conegut. Ara bé, en àmbits més
reduïts, intel·lectuals, sí que se'l coneix.
Manca un reconeixement a nivell
popular d'aquest il·lustre vilafranquí.
Durant els meus anys de vicari, vaig ser
una de les persones que considerà que
calia donar a conèixer la seva figura i la
seva obra. Seria, sens dubte, un ele-
ment enriquidor per a la il·lustració
dels habitants de la vila.

—Mossèn Francesc Pardo,
participa el jovent en els diferents
actes de l'església? ¿Quina és la seva
actitud envers els afers religiosos?

—Com a tot arreu. Molts anys ençà,
les parròquies posseïen un gran poder
de convocatòria i el jovent hi partici-
pava. Actualment hi ha en la joventut
un desconeixement i un —aparent—
desinterès per aquests temes. S'han
trobat immersos dins un tipus de so-
cietat on predomina un progressiu
procés de secularització. També puc
percebre un cert enyorament de Déu.
Potser, molts voldrien impulsar el sen-
timent religiós a les seves vides però no
troben el camí escaient per aconseguir-
ho. Intervenien en les processos com
un fet puntual amb el meritori objectiu
de mantenir les tradicions. Una di-

mensió religiosa que, malauradament,
no té una continuïtat a la vida quotidiana.
Els joves es captenen en una indi-
ferència aclaparadora envers la religió,
sense cap tipus de judici al respecte, ni
en pro ni en contra.

—¿Quin són els records de la
seva estada a Vilafranca que són
inesborrables de la seva memòria?

—Com a vicari de Vilafranca ano-
menaria el dia que em van ordenar
capellà a la basílica de Santa Maria, el
treball pastoral fet en equip amb cape-
llans i laics, el dia de la inauguració del
centre de culte al barri de l'Espirall i
l'amistat forjada amb moltes persones.
D'altra banda, com a vicari episcopal
destacaria el fet d'haver col·laborant,
de manera silenciosa, perquè la pastoral
de Vilafranca anés cap endavant, en-
corajant les persones que en son res-
ponsables i tots els seus ajudants.

—Per finalitzar, mossèn Pardo,
hi ha alguna anècdota que ens
vulgui relatar?

—Sí. L'encarregat de la processó de
sant Fèlix, un home anomenat Pepito
Esteve, poc abans de morir, em feu
prometre que cada any, mentre jo fos
vicari a Vilafranca, tanqués les relíquies
del sant —ja que són exposades al
públic— el dia 30 d'agost al vespre i
que em recordés d'ell. No cal dir que vaig
complir la meua promesa perfectament.

➤ Miquel Àngel Codina
Periodista

Una visió de la vida al Penedès en una novel·la
actual, d'interès creixent fins a l'última pàgina

DEMANEU-LO A LA
VOSTRA LLIBRERIA

Diríeu que els personatges ens són
pròxims, com aquells que coneixem
sorgits d'entre les vinyes i adobats amb la
flaire del most novell. Potser com
nosaltres mateixos...

En un poble fictici, Lluçana —inspirat en
un de real situat al cor de les nostres
comarques—, transcorre l'acció d'un relat
colpidor com la mateixa vida, on l'autor
no perd l'ocasió de fer-nos participar dels
costums més arrelats al Penedès d'avui i
de sempre.

UN BON
VILAFRANQUÍ
US
RECOMANA
QUE US FEU
SUBSCRIPTORS
DE
CATALUNYA
CRISTIANA

SASTRERIA

CONFECCIONS

terrades

Santa Maria, 8

Cort, 7

892 23 05

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

LA LLAR DEL LLIBRE

La Creu de Sant Jordi, tot un reconeixement

El dia 27 d'abril, festa de la Mare de Déu de Montserrat, passades les vuit del capvespre, el president de la Generalitat de Catalunya, l'honorable Jordi Pujol i Soley, lliurava al nostre fundador i primer cap de colla dels Castellers de Vilafranca, Oriol Rossell i Almirall, la Creu de Sant Jordi, el màxim guardó que concedeix anualment la nostra primera institució a aquelles persones i entitats civils que han acreditat els mèrits convenients per a fer-se dignes d'aquest honor.

La condecoració, en forma de placa, també fou lliurada —després de la nostra i per a aquest ordre— a les colles, Minyons de Terrassa i Joves i Vella dels Xiquets de Valls. La llegenda que dona fe de les circumstàncies concurrents i determinants per a la seva concessió, presentava un redactat comú per a totes quatre colles, les que han plantat castells de nou. Precisament aquest fou el barem que es va esgrimir a l'hora de decidir a quines colles corresponien aquestes primeres distincions que s'atorguen als col·lectius castellers.

No caldria dir que com a castellers vilafranquins la Creu de Sant Jordi ens ha de produir una íntima satisfacció; això és inqüestionable. I també és cert que, tot i que ens sentim plenament gojosos d'haver plantat castells de nou pisos i d'haver estat la primera colla, en aquest segle, a descarregar-ne dos en una mateixa diada, semblantment ens plau de considerar que aquest guardó l'hem merescut també per la tasca de difusió del fet casteller que hem dut a terme a dins i a fora de la nostra geografia i, encara més, per l'evident to de catalanitat que, de molts anys ençà, hem procurat de donar a la nostra trajectòria castellera, cosa que probablement ens diferencia d'altres agrupacions que potser es creien les úniques que tenien dret a la preuada distinció.

En acabar la cerimònia, els quatre castellers que havien estat els primers dipositaris de les plaques lliurades a les colles de nou, es van fotografiar darrere la taula presidencial del saló de Sant Jordi del palau de la Generalitat i, poc després, els catorze castellers vilafranquins assistents a l'acte, juntament amb el nostre batlle, Joan Aguado, i el delegat de la Generalitat a les comarques barcelonines, Joan Raventós, ens vàrem fer la fotografia de ritual recordatori, al costat del president Pujol, al pati dels Tarongers del noble edifici institucional.

■ Eloi Miralles

Ara mateix, quan estem a punt de donar el tomb al segle i al mil·lenni, potser no ha de ser gaire fàcil entendre, fora de l'àmbit del Penedès, que una Festa Major, en aquest cas la vilafranquina en honor a sant Fèlix màrtir, tingui encara la novena com a base i esquema de celebració, ara igual que fa dos-cents anys. Des d'aquesta pausa i condició, les darreries del mes d'agost es dibuixen, a l'entorn de nou dies, tres d'ells de celebració festiva, en un entrellat on religio-

prevere i així se l'ha representat sempre. El cert és que la seva advocació va anar prenent volada i empena popular i la celebració, el 30 d'agost, va esdevenir punt central de referència i festa en la vida de la població. La devoció a sant Fèlix va superar la dels tradicionals patrons vilafranquins, fins i tot la dedicada a sant Ramon de Penyafort, fill de la comarca del Penedès. Hi ha qui parla, en una interpretació certament irònica, d'una reivindicació popular: la biografia anòni-

vida senzilla dels homes i dones de la capital del Penedès. I quan l'agost comença a enllestir-se, la seva presència és viva i intensa a la basílica, a l'hora de la novena i en el cant dels goigs, als carrers en processó i a la plaça al migdia, quan les colles castelleres s'apleguen any rera any en una diada que marca la història castelle-

Sant Fèlix, un sant de novena

sitat, tradició, devoció i popularisme constitueixen un conglomerat difícil d'explicar i d'entendre, un fet que cal viure per tal de poder copsar com desenvolupa tot el seu prodigi captivador.

Tot i que a l'etapa republicana hi hagué algun intent de deslligar els elements de la tradició i el folklore dels aspectes religiosos, la provatura no reeixí. Uns i altres semblen talment indestruïbles i tot plegat, el que anomenem Festa Major, constitueix una base d'identitat col·lectiva que es reivindica constantment com a característica. Les noves generacions hi copsen ben aviat aquest caire d'autenticitat pròpia i fan possible un relleu constant, una realitat de participació activa i directa en tots els aspectes, sacres i profans, de la festa. Aquest caire té potser el seu exemple més singular en les colles de joves sonadors de gralla que han aparegut en la darrera dècada, quan l'instrument semblava ja relegat gairebé a peça de museu.

Potser va tenir aquest mateix caire l'empena vivificadora que els vilafranquins van trobar en les relíquies d'un màrtir portades de Roma el 1699, procedents del cementiri de Calepodí. Ben poc se'n sabia d'aquell Fèlix mort en el martiri, del qual es deia que havia estat

ma d'un màrtir que ultrapassa els fets històrics i transcendents d'aquell sant Ramon confessor de reis i de papes.

L'organització de la celebració

El 1776 es van nomenar per primera vegada quatre administradors —un sacerdot i tres notables del poble— per organitzar la celebració en honor alsant. El programa d'actes es va anar estructurant des de llavors amb una intensitat que es fa present de forma directa en la vida vilafranquina, amb una empena que en els nostres dies sovint esdevé impetuosa, intensa i vital per a vilatans i forans. Cal reconèixer, però, que les coses no sempre han estat així i, ara fa cent anys, no era fàcil trobar qui volgués exercir d'administrador i organitzar els actes populars, que sovint només oferien maldecaps i despeses econòmiques.

Sant Fèlix és present tot l'any a la cripta de la basílica de Santa Maria en el seu altar, obra de l'insigne escultor Josep Llimona, mentre el seu «alter ego», la imatge de processó, és a casa d'un o altre administrador de l'any, en una convivència casolana que, sens dubte, permet al patró vilafranquí conèixer múltiples aspectes i intimitats de la

Sant Fèlix, segons dibuix de Montserrat Gudiol

ra i on els crits d'ànim i ardidesa porten sovint el nom i la invocació del sant.

Sant Fèlix desvetlla una vitalitat directa i efectiva, des de fa prop de tres segles teixida al tombant de la imatge i la devoció a un sant sense història ni referències precises. Una vitalitat de tradició estricta, pautada sobre un doble escenari: la basílica i la plaça de la vila, que s'espargeix pel carrer en les processons, que el 30 d'agost s'enceta, a trenc d'alba, amb les matinades dels grallers i es clou a quarts d'onze de la nit i amb l'entrada de sant Fèlix a la basílica, en uns instants que clouen amb intensitat una diada que no accepta qualificatius, captivadora, que demana veure-la i viure-la i a la qual tots sou convidats.

■ Joan Solé i Bordes

NIVELLS:
PREESCOLAR 3-4 i 5 ANYS
E.G.B.

COL·LEGI SANT RAMON DE PENYAFORT

"Fills de la Sagrada Família" fundat pel P. Josep
MANYANET el 1889

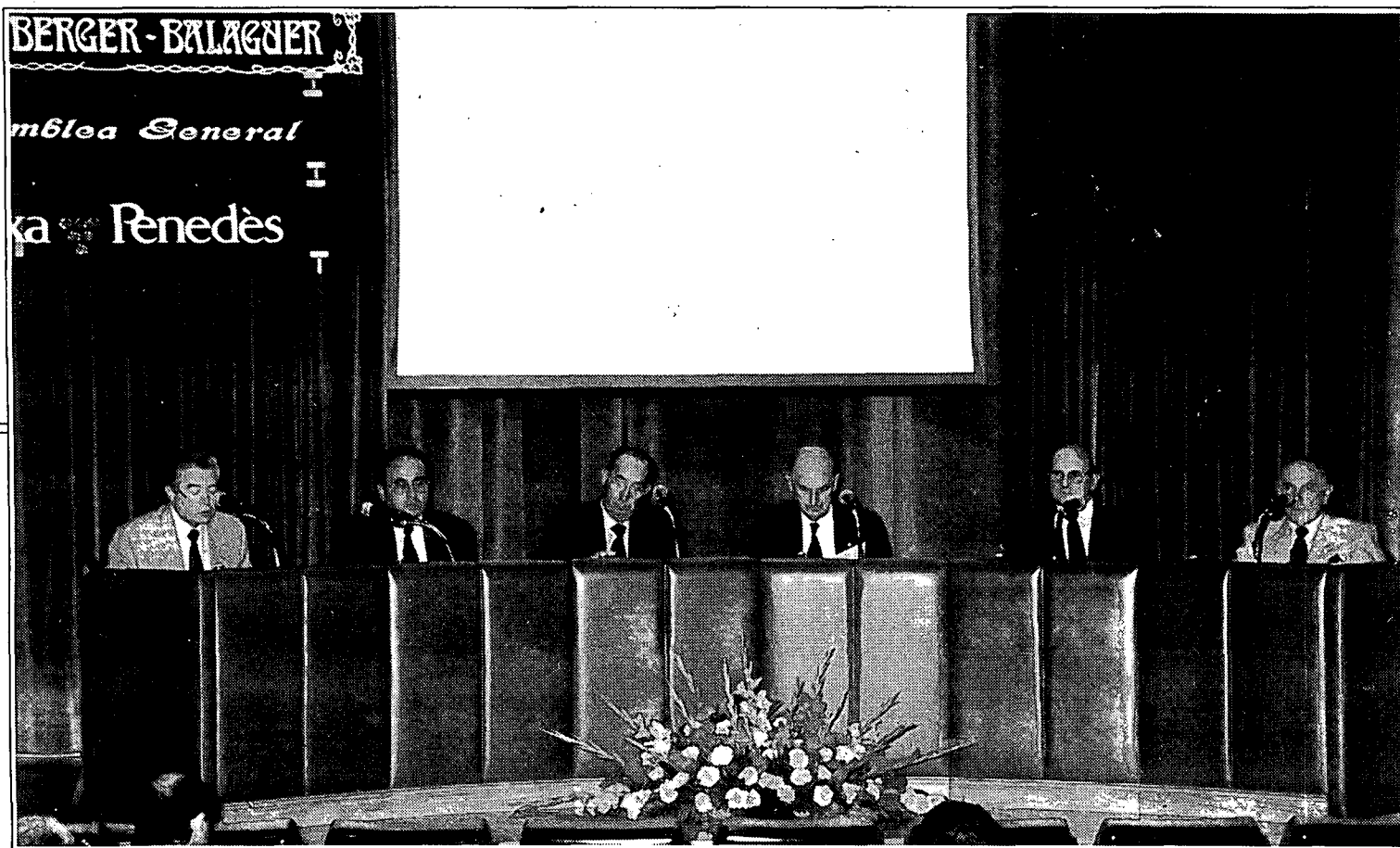
S'uneix a tots els vilafranquins en la joiosa celebració de la
seva **FESTA MAJOR** en honor del seu patró **SANT FÈLIX**

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

ESPECIAL / Catalunya Cristiana

dijous, 26 d'agost de 1993

199

Moment de l'Assemblea general. D'esquerra a dreta: Sr. Ramon Guarro, secretari general; Miquel Conesa, vice-president segon; Joan Josep Ferràs, director general; Josep Parera, president; Frederic Àvila, secretari comissió control i Joan Peret i Freixedas, vice-president primer, comissió executiva

Assemblea general de Caixa d'Estalvis del Penedès

El passat mes de juny tingué lloc a la seu central de Caixa Penedès, a Vilafranca del Penedès, l'Assemblea general Ordinària de l'entitat.

Enguany s'esqueia la renovació del 50% d'aquest òrgan màxim de govern, d'acord amb la llei que regula la composició dels òrgans de govern de les Caixes d'Estalvis, i dels mateixos estatuts de l'entitat. Es per això que en aquesta assemblea prengueren possessió 50 nous consellers generals, 20 en representació dels impositors de Caixa Penedès, 15 en representació d'entitats del seu àmbit d'actuació, 10 en representació de corporacions i ajuntaments i 5 en representació del personal. Aquesta assemblea renovà també el 50% del consell d'administració i el 50% de la comissió de control, d'acord amb la seva nova composició.

L'assemblea donà conformitat a l'informe anual presentat per la direcció de l'entitat i a la memòria individual i consolidada corresponent a l'exercici de 1992. El president de l'entitat, Sr. Josep Parera, i el director general Sr. Joan-Josep Ferràs feren una valoració positiva de l'exercici, ja que, malgrat de les dificultats de l'entorn, Caixa Penedès havia assolit uns resultats satisfactoris, consolidant-se cada cop més fermament en el tercer lloc de les caixes catalanes. Cal destacar el creixement del 33'48% en inversions creditícies.

enfront del 16'82% de la mitjana de caixes, un benefici abans d'impostos de 2.907 milions i un benefici net de 2.236 milions, que representa un increment del 8'2% respecte a l'obtingut en l'exercici de 1991. Cal destacar també l'increment del marge d'intermediació en un 12'02% situant-se en 14.044 milions de ptes., del marge ordinari en un 13'11% quedant en 15.127 milions de ptes., i el creixement del marge d'explotació en un 29'02%, arribant a la xifra de 5.190 milions. Tot això havent suportat unes dotacions per a previsió d'insolvències de 3.657 milions de ptes.

Quant als dipòsits de clients s'assolí la xifra de 340.000 milions de ptes., amb un increment durant l'exercici de 31.412 milions. Caixa Penedès va seguir la política de consolidar la seva xarxa territorial, amb l'obertura de 25 noves sucursals.

L'Assemblea va aprovar distribuir l'excident net en: 500 milions al Fons d'Obra Social, i 1.736 milions a Reserves Generals.

L'assemblea donà igualment la seva aprovació a la política general de l'entitat i a les línies futures que s'exposaren.

● C.C.

Edifici central de Caixa Penedès a Vilafranca

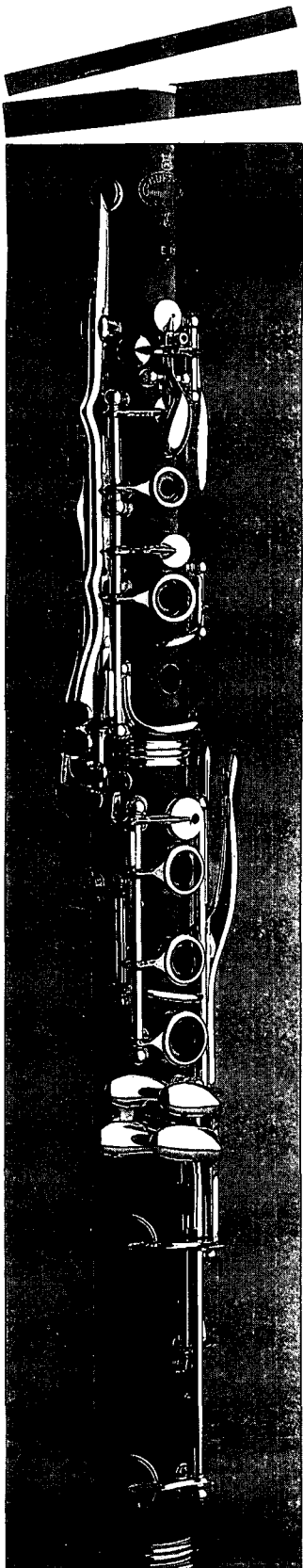

Interior de l'oficina central de Caixa Penedès a Vilafranca del Penedès

Concerts de Música de Banda

JUGEND-BLASSORCHESTER WERNECK

F
E
S
T
A

M
A
J
O
R

1
9
9
3

VILAFRANCA DEL Penedès

Caixa Penedès

OSUNA/DESSENY